

වාර්ෂික වාර්තාව 1991

කෘෂිකම් දෙපාර්තමේන්තුව
ප්‍රේරාදෙණිය - ශ්‍රී ලංකාව

1991 වාර්ෂික වාර්තාව

ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
පේරාදෙණිය

**ශ්‍රී ලංකාවේ
පේරාදෙණිය
කෘෂිකම් දෙපාර්තමේන්තුව
මගින් ප්‍රකාශනය
1992**

සියළුම හිමිකම් ඇවිරිණි. විවේචනය හා සමාලෝචනය සඳහා තෙව් ජේදයක් හැරුණු විට, මෙම ප්‍රකාශනයේ කිසිම කොටසක්, කෘෂිකම් අධ්‍යක්ෂවරයාගේ පූර්ව අනුමතයක් නොමැතිව ප්‍රකාශනයක් හෝ ප්‍රතිරෝධයක් ක්‍රම මගින් භවිත කර තැබීම, කිසිම ක්‍රමයකින් සම්ප්‍රේෂණය කිරීම, හෝ විකෘති, යන්ත්‍රණ, ජාත්‍යන්තරීක, ඔඩිලියාහිණි කැටි හෝ වෙනත් ක්‍රමයකින් කැටිගත කිරීම සපුරා තහනම්ය. ආර්ථිකමය ලාභප්‍රේමයෙන් හෝ රවු ප්‍රයෝජන ඇතිව සම්බන්ධ කාර්යයන්හිදී මෙම තහනම අසාධාරණ ලෙස බල නොපැවැත්වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකම් දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රකාශන වාර්තාවක් නොවූ කාර්යයන් සඳහා ප්‍රයෝජනයට ඇතිවේදී මුදල් ගෙවීම අවශ්‍ය නොවේ. එසේම දෙපාර්තමේන්තුවේ පර්යේෂණ මගින් යොදා ගන්නා කරුණු කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කාර්යයන් සඳහා අවංක හා අවිනාශ ලෙස යොදා ගැනීමට හිමිකම් ඇසිරීමේ ප්‍රකාශනය බාධාවක් නොවනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

පටුන

1.	හැඳින්වීම	1
2.	අඛණ්ඩ මණ්ඩලය	9
3.	සංවිධානමය ව්‍යුහය	11
4.	කාලගුණ වාර්තාව	13
5.	තාක්ෂණික අංශවල වාර්තා	19
	කෘෂිකම්පි අාර්ථික විද්‍යා හා සැලසුම්	19
	උද්භිද උද්‍යාන	25
	පර්යේෂණ	31
	ධීර සහතික කිරීම හා පැලෑටි සංරක්ෂණය	61
	ධීර හා රෝපණ දූව්‍ය	69
	තාක්ෂණ ප්‍රචාරණ	77
6.	උපකාරක සේවාවන්හි වාර්තා	93
	පරිපාලන	93
	මුදල්	101
	ඉංජිනේරු සේවා	107
7.	කෘෂිකම්පි දෙපාර්තමේන්තුවේ කායනී මණ්ඩලය	109
	ජ්‍යෙෂ්ඨ කායනී මණ්ඩලය	109
	කායනී මණ්ඩල සංඛ්‍යා	121
	කායනී මණ්ඩල අධ්‍යාපනික සුදුසුකම්	122

*****

වැදිණිම

1912 වර්ෂයේ ආරම්භ වූ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, එවන් පවත් රටේ කෘෂිකර්මය සංවර්ධනය කරනු ලබන අතර ඒ අතරින් වැඩි වැඩියෙන්ම සහ සියලුම කාර්යයන් සඳහා වගකිවයුත්තේ වෙතක් කොට ඇත. එහෙයින් වෙතක්විම් වලට භාජනය වූ කරුණු මගින්, එහි සේවාව, " සහිත සහභාගී සඳහා කෘෂිකර්මය අතින් සිහිවූ ජනප්‍රියතා සාක්ෂි කර ගැනීම" යනුවෙන් 20 වෙනි සිය වසේ අවසාන භාගයේදී සඳහා ගනු ලැබීය. මෙය වඩාත් සිවු වූයේ සංවර්ධන ව්‍යුහයේ වෙනසක් ඇතිකල දාක්වූයේ ව්‍යවස්ථාවේ 13 වැනි සංශෝධනය මගින් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සම්පත් වගකිව ප්‍රධාන සහ වලට පවරාදීම මගිනි. මෙතෙක් වෙතම අංශ වශයෙන් ප්‍රධාන වූ කෘෂිකර්මය ව්‍යාප්ති සහ අධ්‍යාපන සහ පුහුණු යන අංශ දෙක, ප්‍රාදේශීය ව්‍යාප්ති වැඩ සටහන් ප්‍රධාන වූයේ නිර්මාණය වූයේ සලකා ගැනීමේ ප්‍රධාන වූයේ සහිතව ඒකාබද්ධ කොට "කෘෂිකර්ම ප්‍රධාන" යනුවෙන් නැවත නම් කරන ලදී. එසේම විවිධ ඒකක වල විසිරී ඇති කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ නියමිත කාර්ය-වලට ඇතුළත් වූ පැලෑටි නිරෝධායන, බීජ සහතික කිරීම සහ පළිබෝධ නාශක රෙගුලාසි වැනි අංශ නිරෝධායන කෘෂිකර්ම අධ්‍යයන චර්යාලය යටතේ පාලනය වන අවස්ථා පිහිටුවනු ලැබූ බීජ සහතික කිරීමේ සහ පැලෑටි සංරක්ෂණ අංශය යටතේ ගෙන එන ලදී.

ඒ අනුව, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ නවයුතු දැනට යොමු කර තිබෙන්නේ කෘෂිකර්මය වලදායීතාව සහ ගොවිතමේ ආදායම් වැඩිකර ගැනීම සඳහා පහසුකම් පිළිගත හැකි, ආර්ථික වශයෙන් ලාභදායක සහ පරිසර විද්‍යාත්මක අංශයන් වැදගත් කාලයක සංවර්ධනය කරන අතරම, දේශීය සහ විදේශීය වෙළඳපොළ අවශ්‍යතා සපුරාලීමට අවශ්‍ය ගොවිතම සහ මිනිස් සම්පත් පදනම් උසුරීම ලෙස උපයෝගී කර ගැනීම අරමුණු කර ගෙනය. මෙය සාක්ෂි කර ගනු ලබන්නේ, පර්යේෂණ, කාලයේ ප්‍රධාන සහ උසස් කාර්යයේ බීජ සහ රෝපණ ද්‍රව්‍ය කලට වේලාවට සැපයීම සහ නවීන පැලෑටි සාරකෂණ ක්‍රම අනුගමනය කිරීම මගිනි.

මෙම වාර්ෂික වාර්තා වූකලී, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් 1991 වර්ෂයේදී කෘෂිකර්ම ආර්ථික විද්‍යා සහ කැණුම්, උද්භිද උද්‍යාන, කෘෂිකර්මය පර්යේෂණ, බීජ සහ රෝපණ ද්‍රව්‍ය, බීජ සහතික කිරීමේ සහ පැලෑටි සංරක්ෂණය සහ කාලයේ ප්‍රධාන සහ අංශයන්ගෙන් ඉටු කරගත් අරමුණු දෙස ආපසු ගැමි බැලීමිනි. මෙම කාලයේ නවයුතු සාර්ථක ලෙස ඉටු කර ගත් ලබන්නේ පරිපාලන, මුදල් සහ ඉංජිනේරු සේවාවල සහයෝගයෙනි.

කෘෂිකර්ම ආර්ථික විද්‍යා හා සැලසුම්

කෘෂිකර්ම ආර්ථික විද්‍යා අංශයේ ප්‍රධාන වැඩ සටහන් වූයේ ගොවිතම විසින් කරන කෘෂිකර්මය කාලයේ ක්‍රම යොදා ගැනීමේදී උද්ගතවන ආර්ථිකමය බලපෑම් පිළිබඳව අධ්‍යයන විධිමත් විමර්ශනයක් කිරීමිනි. 1990/91 මහ සහ 1991 ජූලි තිනින තුල, දීප ව්‍යාප්තව පවත්වන ලද නිෂ්පාදන පිරිවැය පිළිබඳ සමීක්ෂණයක් මගින් එය සිදු කරනු ලැබීය.

වැඩි අස්වැන්නක් ලබාගත හැකි බීජ 122(මාස 4 වසය කාලයේ) බීඩබීජවි 293-2, බීඩබීජවි 85 (මාස 4-4 1/2 වසය කාලයේ) සහ ඒව් 85-1 (මාස 3 1/2 වසය කාලයේ) ප්‍රභේද 4 ප්‍රභේද නිකුත් කෙරේ. වැඩි අස්වැන්නක් ඔලාපොරොත්තු විය හැකි වෙනත් ප්‍රභේද නිපදා දැනට අත්හදා බලාගෙන යනු ලැබේ. මී වගාව සඳහා නයිට්‍රජන්/ පොස්පරස් හා පොටෑසියම් යෙදීම පිළිබඳව පවත්වන ලද අත්හදා බැලීම් වලදී ප්‍රයෝජනවත් තොරතුරු ලැබී තිබේ. කොළ පොහොර(ග්ලිසීඩියා)සමඟ පොස්පරස් හා පොටෑසියම් ඵලදායීව අරලගන්වීම දී පවත්වන ලද එක් අත්හදා බැලීමක් පෙනී ගියේ නිර්දේශිත පොහොර වර්ග වලින් ලැබෙනවාට වඩා වැඩි අස්වැන්නක් එමගින් ලබා ගත හැකි බවත් එය අනාගතයේදී යහපත් ඔලාපොරොත්තු තබා ගත හැකි පොහොරක් බවත්ය.

වෙනත් බෝග

හෙක්ටයාරයකට වොන් 5.0 නව වැඩි අස්වැන්නක් නොකඩවා ලබාදුන් පොසාටිකා 7931 හා ඇන්රොස් 7929 යන බීඩ ඉටිඟු ප්‍රභේද දෙක නිර්දේශිත ප්‍රභේදයන් වූ බද්දරා වර්ගයට වඩා උසස් බව නොකඩවාම පෙන්වූ අතර ඒවා ගොවීන්ට නිකුත් කරනු ලැබේ. එම අයි 85 සහ එම අයි 4 බී 4 යන හෙ/වො 2.1 න වැඩි අස්වැන්නක් ලබා දෙන නව නවී ප්‍රභේද දෙක තෝරාගෙන තිබේ. බොම්බේ නවී සහ ආර්ලිංටන් යන සම්මත ප්‍රභේද වලට වඩා මේවා බොහෝ සෙයින් උසස්ය.

අර්ධ ශුෂ්ක සර්ව කලාපීය බෝග පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර පර්යේෂණ ආයතනයෙන් ලබාගත් හෙ/වො.2.0 න අස්වැන්නක් ලබාගත හැකි අයිසීප්වල් 87, අයිසීප්වල් 1 හා අයිසීප්වල් 85014 යන තෝර පරිප්පු ආරයන් 3 වගා කිරීමෙන් මැ වර්ග වලට ආදේශනයක් ලෙස තෝර පරිප්පු වගාව ව්‍යාප්ත කිරීම ඉක්මනින්ම කළ හැකිවනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මෙම ප්‍රභේද නිර්දේශිත ප්‍රභේදය වන එමඅයි 10 ට වඩා බොහෝ සෙයින් උසස් බව පෙනිණ.

අළු ප්‍රා ඇට ප්‍රභේද තුනක් වන 76- 187 එමඅයි 5-9 ඒ සහ 77-193 එමඅයි 5-4 ඒ, යන ඒවායින් හෙ/වො 2.7 න අස්වැන්නක් ලබාගත හැකි බව පෙනුන අතර ඒවා දැනට නිර්දේශිත එමඅයි 5 ට වඩා බොහෝ සෙයින් උසස්ය.

චුඬිචුචු සහ සාන්ත රෝසා යන නව යෝධා බෝ-වී ප්‍රභේද දෙක, දැනට පිණු කෙරෙන පීඩී-1 ප්‍රභේදයට වඩා බෙහෙවින් උසස් බව පෙනිණ අතර එමගින් හෙක්ටයාරයකට වොන් 3.2 න අස්වැන්නක් ලබාගත හැකි බව පෙනිණ.

කොළ කොඩිවීමේ රෝගයට හා වෙනත් රෝග වලට ඔරොත්තු දෙන වැඩි අස්වැන්නක් සහිත මීටිස් ප්‍රභේද හඳුනාගත ඒවා මර්ධනය කිරීමට කෙරෙන නිරන්තර උත්සාහයේදී එමඅයි 2 ඇතුළු සෙසු වර්ග වලට වඩා බීවල් 39 හා ඒඑන්සේ 129 යන ප්‍රභේද උසස් බව පෙනී ගොස් තිබේ. ඒඑන්සේ 126 වර්ගයෙන් වැඩිම සාමාන්‍ය අස්වැන්නක් ලැබුණු අතර එය කොළ කොඩිවීමේ රෝගයට මෙන්ම ඇන්ත්‍රැක්සෝස් රෝගයටද ඔරොත්තු දේ.

මිලියන වලට වැයදෙන කොළ හිමිවීමේ රෝගය මිලියන වශයෙන් වග කෙරෙන ප්‍රදේශ වල බොහෝදෙනෙක් පැතිර යාම නිසා අස්වැන්න අඩු වේ. වසර කිහිපයක් තිස්සේ විමර්ශනය කිරීමෙන් පසුව ද ඊට හදුනාගෙන හේතු හිමිවන වගයෙන් යොග්‍ය ආකාරයට අපහසුවී තිබේ. කෙසේ වුවත්, පැල කිරීමට මහතට පෙර සැලකිලිමත්ව හා ගිලිහිවීමට කොළ ඇතුළු මෙදිම වැනි පාලන පුරුදු මගින් කොළ හිමිවීමේ උවදුර අඩුකර ගත හැකි බව පෙනී ගොස් ඇත. දැනට වග කෙරෙන එම්අයි - 1 හා එම්අයි - 2 හා සැසඳීමේදී අවසන් වශයෙන් වග කෙරෙන මිලියන ප්‍රභේද දෙකකට කොළ හිමිවීමේ රෝගයේ බලපෑම බෙහෙවින් අඩු බව පෙනී ගොස් තිබේ.

අර්තපල් සම්බන්ධයෙන් කරන ලද අධ්‍යයන වලින්, පැල වැඩීම සඳහා වූ කෝරාගන් පාලන ක්‍රම භාවිතයෙන් අල අස්වැන්නේ සැලකිය යුතු වර්ධනයක් ඇතිවන බව පෙනී ගොස් තිබේ. කෝරාගන් කෘෂි රසායනික වර්ග මෙදිමෙන් හා අර්තපල් වලට පසුව ගෝවා ගෞරාගන් ක්‍රමයට වග කිරීමෙන් පසේ අර්තපල් වටපසු කෝරාගන් බීජ ප්‍රමාණය බෙහෙවින් අඩුවිය. විවිධ ප්‍රදේශ වල වග කෙරුණු පැරණි බතල වර්ග සැසඳීමේ දී බීඩබ්ලිව් - 21, බීඩබ්ලිව් - 8 හා සිට්ආර්අයි 426 යන බතල වර්ග වලින් සාමාන්‍ය වැඩි අස්වැන්නක් ලැබෙන බව පෙනිණ. ජාත්‍යන්තර ආයතන මාර්ගයෙන් ලබාගත් වැල් බෝවී, ගෝවා, මාව මිලියන, කැරව්, බන්ධන්තා, වම්බටු හා තස්සාලි වල සමහර අවස්ථා ප්‍රභේද, 1991 වර්ෂයේදී අත්හදා බැලූ අතර ඒවා පැරණි ප්‍රභේද වලට වඩා වැඩි අස්වැන්නක් ලබාදෙන බවත් වෙනත් යහපත් ලක්ෂණ වලින් යුක්ත වූ බවත් පෙනිණ.

අවසන් සඳහන්වන දෙනු ලැබූ පේ වෙල්ව් නමැති අඩු වර්ගය ගොදුන් ගෙඩි වලගත් නමුත් ගෙඩි පිරිසිදු ප්‍රමාණය වී ඇත.

ලෙමනින් හා තස්සාරන් දෙකේ වෙනුවට සුදුසු අලවිය. ගබඩාවන්හේදී ලෙමනින් සහ දෙකේ බිදිට කිරීමෙන් කන්නය පුරාම ගෙඩි හටගත් අතර යල් කන්නයේදී වැඩිම අස්වැන්නක් ලැබුණි. බෝම්බුවලදී තස්සාරන් වලට පැණි දොඩම් බිදිට කිරීමෙන් ගොදු තත්වයේ ගෙඩි සමාන වැඩි අස්වැන්නක් ලැබිණි. රසුටන් වලින් මල්වග්‍ය හා ජාවා විශේෂ වර්ගයෙන් උසස් තත්වයේ ගෙඩි හට ගත්තේය. (ලෙලි ඇලවීම පහසු, රසවත්වූ හා මස සන්තතින් යුක්ත).

බීජ සහ රෝපන ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය

1991 වර්ෂයේදී බීජතර වී මුහුල් 190,000 ක් නිකුත් කරන ලද අතර ඒ වූ කලී ඊට කලින් වර්ෂයේ නිකුත් කළ ප්‍රමාණයට වඩා මුහුල් 60,000 ක වැඩිවීමක්. වර්ෂය තුළදී අතිරේක ආහාර බෝග බීජ කිලෝ 160,000 ක් පමණ ද නිකුත් කරන ලද නමුත්, කලට වෙලාවට බීජ ලබා ගැනීමේ අපහසුවත්, මුදල් ප්‍රශ්නයත් හේතුවෙන් මිලියන හා තෝර පරිපූර්ණ බීජ සැපයීම සම්බන්ධ ගිලිහිම් ඇතිවිය.

නිෂ්පාදනය කරනු ලබන බීජ අර්ථසාපද වලට අර්ථසාපද කෝෂ්ඨ වටපසු රෝගය බෝ නොවීමට වග බලාගනු පිණිස සියලුම රජයේ ගොවිපලවල එම රෝගය පිළිබඳ පරීක්ෂා කිරීමේ වේගවත් වැඩසටහනක් දියත් කෙරිණි. රෝගය බෝ නොවූ බීජ වලින් අර්ථසාපද කෝෂ්ඨ වටපසු රෝගයට භාජනය නොවූ බීජ අර්ථසාපද මෙවුන් වොන් 550 කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් ලබාගන්නා ලදී.

1990 වර්ෂයේ නිෂ්පාදනය කරන ලද එළවළුබීජ කි.ග්‍රෑ.90,000 හා සාදන විට, 1991 වර්ෂයේදී කි.ග්‍රෑ.130,000 ක් ලබා ගැනීමෙන් දේශීය එළවළු බීජ නිෂ්පාදනයේ සාමාන්‍ය වර්ධනයක් ඇතිවිය. වර්ෂය තුළදී බිඳට පැළ 30,000 ක් ඇතුළුව උදාසන විද්‍යාමය පළතුරු පැළ 1,00,000 ක් පමණ බෙදා හරින ලදී. ප්‍රථම වරට පළතුරු පැළ කාවයෙන් උසස් බවට සහතිකයක් හිමි කරනු ලැබීය.

බීජ සහතික කිරීම සහ පැලෑටි සංරක්ෂණය

වී හෙක්ටයාර් 3,918 ක් ද, අතිරේක ආභාර බෝග හෙක්ටයාර් 424 ක් ද, අර්ථසාපද හෙක්ටයාර් 158 ක් හා එළවළු හෙක්ටයාර් 333 ක් ද, බීජ බෝග වශයෙන් පරීක්ෂා කරන ලදී. මුළු බීජ ප්‍රමාණය වූ හෙක්ටයාර් 4,833 ඊට කලින් වසරට වඩා හෙක්ටයාර් 500 ක වැඩිවීමක් පෙන්නුම් කරයි. වර්ෂය තුළදී දේශීය මෙන්ම විදේශීය බීජ සාම්පල් 10,041 ක් පරීක්ෂා කරන ලදී. විශේෂයෙන්, එකරුපිහා ව හා ස්ටැටිසා ව බැලීම සඳහා ප්‍රභේද සිස් අවස් පරීක්ෂා කෙරිණි. පොද්ගලික උදාසන විද්‍යා කවුන් එකසිය දහ නවයක් පරීක්ෂා කරන ලදුව, ඉන් 79 ක් ලියා පදිංචි කරනු ලැබීය.

සමාලෝචනයට භාජනය වූ වර්ෂය තුළදී පළිබෝධ නාශක ක්‍රම යෝජනා සකස් කිරීමේ කමිටුව රැස්වීම් චාර ඡහත් පවත්වා පළිබෝධ නාශක පරීක්ෂණ කරන්නන්ට හා කළාණිකාලා සේවකයින්ට මෙන්ම අපනයන වෙළඳුන්ට අත්කරාගැනීමේ වූ මෙම දූව්‍ය සම්බන්ධයෙන් සීමා ඡුතවීම් සඳහා දැනට ප්‍රියාත්මක වන පළිබෝධ නාශක පනතට, සංශෝධන නවයක් පිළිබඳ ක්‍රමයෝජනා පිළියෙල කරන ලද අතර, පළිබෝධ නාශක ක්‍රම යෝජනා වල නිෂ්ක්‍රීයතාව පරීක්ෂා කිරීමත්, පර්යේෂණාත්මක මගින් ආනයනය කිරීමට අපේක්ෂා කරන පළිබෝධනාශක පිළිබඳව කල්පිත සමාලෝචන කටයුතු කිරීමත් සිදුකරන ලදී. පහත සම්බන්ධයෙන් කරන ලද නව සංශෝධන නිව් කෙටුම්පත්තරු වෙත ඉදිරිපත් කොට තිබේ.

1991 වර්ෂය තුළදී, කෘෂිකාර්මික, මහජන සෞඛ්‍ය හා වෙනත් කාර්යයන් සඳහා වූ පළිබෝධ නාශක 184 ක් ලියා පදිංචි කරන ලදී. අපනයනය කරනු ලබන භාණ්ඩ සඳහා භ්‍යා සෞඛ්‍යාරක්ෂක සහතික පත් හිමි කිරීම හා අපනයනය කරනු ලබන කෘෂිකාර්මික දූව්‍ය පරීක්ෂා කිරීම වැනි කරුණු වලට අදාලව සිටිත් පරිදි කෙරෙන කටයුතු කෙළඹ වරායේ සහ

නවුතරයන්ගේ සේවාවන් සහතිකයක් ලෙස ලැබීම. පළමුවෙන්ම උපදෙස් දීමට අඩු වැඩිවිට බිඳ හා රෝපණ ප්‍රවේශන ක්‍රමයන් ආසන්නයේ කිරීමට ඉඩදීමෙන් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියා මාර්ගයන් ගෙන තිබේ.

කෘෂිකර්ම ප්‍රවර්ධන

කෘෂිකර්ම මෙහෙයුම් ප්‍රවර්ධනය වැඩි වශයෙන්ම නිර්ණය වනුයේ ගොවීන් විසින් අනුගමනය කරනු ලබන කෘෂිකර්ම වශයෙන් වන අතර ඇති බිම් ප්‍රමාණය, දේශගුණික තත්වය වැනි අවශේෂ කරුණු හා මුළු නිෂ්පාදනය මතය. මෙම වර්ෂයේ වී නිෂ්පාදනය මෙවැනි වශයෙන් 23,09,000 ක් නොහොත් මුදල් 11 ක් කෙටි 06 ලක්ෂයක් විය.

ලොකු මාළු වූ කලී, විසලි කලාපයේ දියවුණු කිසියම් කලී කෘෂිකර්මයක් ලෙස ගෙන දෙන මෙහෙයුමකි. කලී කෘෂිකර්මයේදී මෙහෙයුම් 2,433 ක් වූ වාර්තා ගත බිම් ප්‍රමාණය ලොකු මාළු වශයෙන් කෙරුණු අතර එමගින් නිෂ්පාදනය ලොකු මාළු ප්‍රමාණය වශයෙන් 22,000 ක් පමණ විය. ලොකු මාළු අස්වැන්න කෙළන කලාපයේ ඒවා ආසන්නයේ කිරීම ම සමුපකාර කොමිෂන් වෙළඳ ආයතනය විසින් නවතා දමන ලදී. එමගින් ඉතිරි කරගත හැකි වූ විදේශ විනිමය ප්‍රමාණය රුපියල් 37 කෙටි 40 ලක්ෂයක් විය.

1991 දී මුංඇට මෙවැනි වශයෙන් 37,000 ක් නිෂ්පාදනය කරන ලදී. විසලි කලාපයේ මුංඇට පාරිභෝගිකයන් අතර පහසුවෙන් ආහාරයක් වන අතර එය මධ්‍යම පරිච්ඡාද වලට හොඳ ආදේශකයකි. වී අස්වනු නෙලීමෙන් පසුව මුංඇට ගත් යැරේට වශයෙන් කිරීම පිළිබඳ ආදර්ශන ගණනාවක් පවත්වනු ලැබීය.

1991 වර්ෂයේදී කෘෂිකර්ම විද්‍යාල තුනට ශිෂ්‍යයින් 186 දෙනෙක් ඇතුළත් කර ගන්නා ලදී. ජාතික හා කලාපීය මට්ටම් වීදුලි සේවා මගින් ගොවීන් වැඩසටහන් වරින් වර ප්‍රවර්ධනය කෙරිණ. වර්ෂය තුළදී කෘෂිකර්ම ප්‍රකාශන විශාල සංඛ්‍යාවක් මුද්‍රණය කොට බෙදා හරින ලදී. ඒවා අතර විශේෂ ස්ථානයක් ගත්තේ මෙහි නිෂ්පාදන කෘෂිකර්ම මාර්ගෝපදේශ හා සෑම ග්‍රාම සේවා නිලධාරී කොට්ඨාශයක්ම සඳහා මෙහි නිර්දේශ ඇතුළත් ප්‍රකාශනයකි.

සහායක සේවා

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ කෘෂිකර්ම වැඩසටහන් වලට පරිපාලන මුදල් හා ඉංජිනේරු භාණ්ඩ සේවාවන් ක්‍රියාත්මක වශයෙන්ම ලැබිණි. බදවා ගැනීම්, භූ සාධක නවීකරණ, නිවාස, පුහුණු කිරීම්, විනය නවීකරණ, මුදල් සම්පත් කාර්ය සාධකව ප්‍රයෝජනවත් ගැනීම සහ ගන්නා ධන, උපකරණ, සිවිල් ඉංජිනේරු සේවා සැපයීම ආදී උපකාරක සේවා සැපයීමෙන් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව සතු අති විශාල කාර්ය භාරය සාර්ථකව ඉටු කිරීමට සහාය දෙනු ලැබීය.

අනාගත අපේක්ෂා

1980 අග භාගය වන තෙක්ම ශ්‍රී ලංකාවේ නාමිකව කේන්ද්‍රයේ ප්‍රතිපත්ති යොමුවී තිබුණේ සමලික් ස්වයංපෝෂිතවීමත්, අතිරේක ආහාර බෝග නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීමෙන් එවා ආනයනය නතර කිරීමත් කෙරෙහිය. සමලික් ස්වයංපෝෂිතවීමේ ජාතික අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම පිණිස, ප්‍රධාන ආයතනවලට ලබා දෙමින් පර්යේෂණ හා ව්‍යාප්ති වැඩ සටහන් පිහිටි එම ප්‍රතිපත්තිමය අරමුණු ඉටුකර ගැනීමට නාමිකව දෙපාර්තමේන්තුවට ගැනීම් තිබේ.

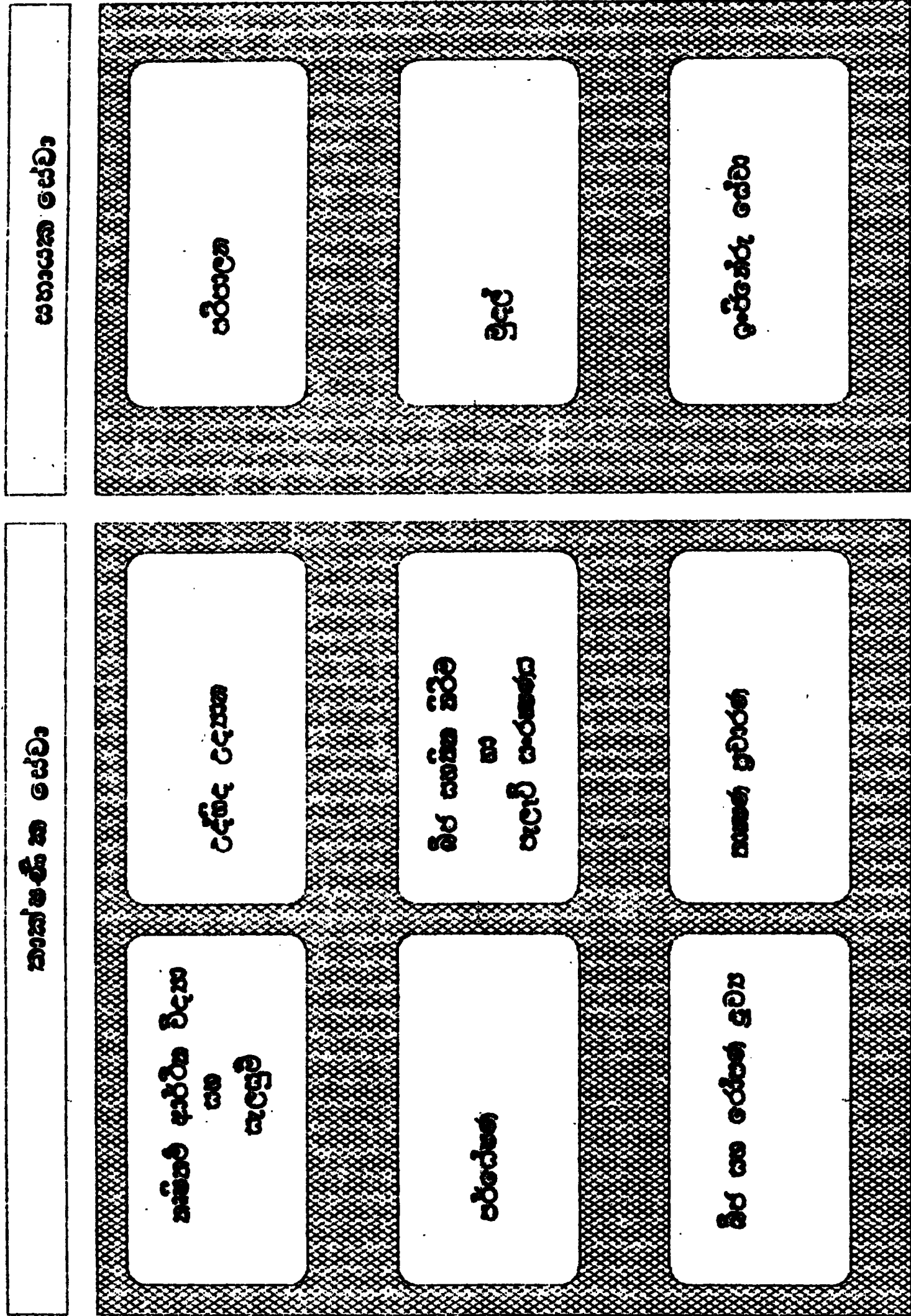
ගතවූ වසර කිහිප තුළදී, පොද්ගලික ව්‍යාපාර වලට වැඩි හිමිකම් සහිතව දේශීය මෙන්ම විදේශීය වෙළඳපොළ වල වෙළඳාම සඳහා යොමුවූ වාණිජමය නිෂ්පාදන නවසූතු කෙරෙහි නැඹුරු වූ ආර්ථික හා නාමිකාර්ථික ප්‍රතිපත්ති අනුගමනය කරනු ලැබීය. ඒ අනුව, නාමිකව දෙපාර්තමේන්තුවේ සම්ප්‍රදායික ක්‍රියාකාරී ප්‍රමාණ අවුල්වී තිබේ. මෙම වෙනස්කම් හේතුවෙන් නාමිකව දෙපාර්තමේන්තුවේ දීක්ෂාලිත දූෂණය, අරමුණු මෙන්ම උපාය මාර්ගයන්ද නැවත සමාලෝචනය කළ යුතුව ඇත. මෙම අනාගත අභියෝගවලට මුහුණදීම පිණිස දැනටමත් පර්යේෂණ සඳහා ළප්‍රම මූලධර්ම වර්ධනය කිරීම, සංවර්ධනය හා කළමනාකරණය සඳහා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම ආදිය ක්‍රියාවට නැගෙමින් පවතී. එවැනි නාමිකාර්ථික සංවර්ධන වැඩ සටහන් තිබිය යුතුය යනුවෙන් රට තුළ පවතින අපේක්ෂාවන් සපුරාලීමේදී, නාමිකව දෙපාර්තමේන්තුව මෙතෙක් පසුබෑම නැති බවට වේගවත්ව සාක්ෂි තිබේ. එහිදී දැනට පවතින සම්පත් උපයෝගීකර ගැනීමෙන් මෙම නව අභියෝග වලට සාර්ථකව මුහුණ දීමට හැකිවනු ඇතැ යි මම විශ්වාස කරමි.

ආචාර්ය එස්.පී.ආර්.වීරසිංහ (පීඒච්.ඩී - කෝනල්)
නාමිකාර්ම අධ්‍යක්ෂ

අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය

- කෘෂිකම් අධ්‍යක්ෂ : ආචාර්ය එස්.පී.ආර්.වීරසිංහ
- නියෝජ්‍ය කෘෂිකම් අධ්‍යක්ෂ,
(කෘෂිකම් ආර්ථික විද්‍යා හා සැලසුම්) : ආචාර්ය එන්.එ/ජී.සී.රණවීර
- නියෝජ්‍ය කෘෂිකම් අධ්‍යක්ෂ,
(උද්භිද උද්‍යාන) : ඩී.බී.සුමිත්‍රාරච්චි
- නියෝජ්‍ය කෘෂිකම් අධ්‍යක්ෂ,
(පර්යේෂණ) : ආචාර්ය: එස්.එල්.අමරසිරි
- නියෝජ්‍ය කෘෂිකම් අධ්‍යක්ෂ,
(බීජ සහතික කිරීම හා පැලෑටි
සංරක්ෂණය) : ආචාර්ය එම්.එච්.ජේ.පී.ප්‍රනාන්දු
- නියෝජ්‍ය කෘෂිකම් අධ්‍යක්ෂ,
(බීජ සහ රෝපණ ද්‍රව්‍ය) : ආචාර්ය ජී.සී.එම්.සිතුරාජපති
- නියෝජ්‍ය කෘෂිකම් අධ්‍යක්ෂ,
(තාක්ෂණ ප්‍රචාරණ) : එස්.වීරසිංහ
- නියෝජ්‍ය කෘෂිකම් අධ්‍යක්ෂ,
(පරිපාලන) : කේ.ඩබ්ලිව්.එම්.වී.මාපිටිගම
- නියෝජ්‍ය කෘෂිකම් අධ්‍යක්ෂ,
(මුදල්) : ඒ.එම්.අබේරත්න
- ප්‍රධාන ඉංජිනේරු : එන්.තනේසු

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

1 වෙනි සටහන: කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සංවිධානාත්මක ව්‍යුහය

කාලගුණ වාර්තාව

1990/91 මහ කන්නයේදී හා 1991 යළි කන්නයේදී දිවයින පුරා පැවති කාලගුණික තත්ත්වය පිළිබඳව කෘෂි කාලගුණ විද්‍යා මධ්‍යස්ථාන 14 කින් කාලගුණික පරාමිති පදනම් කොට ගෙන තීරණය කර ලබා ගන්නා ලද තොරතුරු මෙම වාර්තාවට ඇතුළත්ය.

වර්ෂාපතනය

ශ්‍රී ලංකාවෙහි කෘෂිකර්ම කෙරෙහි තදින්ම බලපාන ඉතාම වැදගත් වන කාලගුණික පරාමිතිය වර්ෂාපතනයයි. වර්ෂා කාලය ආරම්භවීම, කන්නය තුළ වර්ෂාපතනය පැතිර යාම, කන්නය තුළ පවතින වියලි කාලගුණික තත්ත්වය මෙන්ම වර්ෂාපතනය සවිති කාල පරිච්ඡේදයෙහි අඩුවැඩි බව යනාදී සාධකයන්ද ශෝභා විෂ්ලේෂණය කෙරෙහි වැදගත් බලපායි.

වියලි කලාපයෙහි 1990/91 මහ කන්නයේ වැසි කාලය ඔක්තෝබර් මස දෙවැනි සතියෙන් ආරම්භ වී 1991 ජනවාරි මස තුන්වැනි සතියෙන් අවසන් විය. කෙසේ වුවද වියලි කලාපයෙහි විවිධ ප්‍රදේශයන්හි වැසි සමයේ ආරම්භය හා වර්ෂාව පැවතී කාලයෙහි ශ්‍රව්‍ය වෙනස්කම් දක්නට ලැබුණි. තොවැම්බර් මස අවසන් දෙසතිය තුළ වියලි දේශගුණික තත්ත්වය සැහෙන තරම් වැඩි බව දක්නට ලැබුණු අතර, වැසි දියෙන් වහා කරන හෝඟවලට සැහෙන බලපෑමක් ඇති වුවද එය වහා භෞමික ලෙස සැලකිය නොහැක. තෙත් කලාපයෙහි මහ කන්නයේ වර්ෂා කාලය සැප්තැම්බර් මස දෙවෙනි සතියෙන් ආරම්භ වී 1991 ජනවාරි මස දෙවැනි සතියෙන් අවසන් විය. මැද කන්න කිසියම් තොවැම්බර් අග භාගයේ ආරම්භ වී දෙසැම්බර් අවසාන සතිය දක්වා පැවතුණි. ශ්‍රී ලංකා උල්පත් වලින් ලැබෙන අතිරේක ජල මාග් නොමැති ප්‍රදේශවල වැසි ජලයෙන් කෙරෙන වී වගාවට මෙම අසාමාන්‍ය වියලි කාල ගුණය අහිතකර ලෙස බලපාන්නට ඇත. විවිධ කෘෂි කාල ගුණ විද්‍යාමය මධ්‍යස්ථාන සඳහා ශ්‍රව්‍ය මහ කන්නයේ වර්ෂාපතනය 1 සහ 2 වන වලින් දැක්වෙන අතර, තුලනාත්මක අධ්‍යයනය සඳහා අවුරුදු 10 ක් ඇතුළත සාමාන්‍ය වර්ෂාපතනය 3 වෙනි වක්‍රයෙන් දක්වා ඇත.

ඩී.එල්. 1 කෘෂි දේශගුණික කලාපයට 90/91 මහ කන්නයෙහි ලැබුණු වර්ෂාපතනය මෙම කලාපයෙහි වර්ෂා දහයක් තුළට සාමාන්‍ය වර්ෂාපතන ප්‍රමාණයට වඩා වැඩිය. තෙත් කලාපයේ පහත් බිම්වල මහ කන්නය ආරම්භයේදී ලැබුණු වර්ෂාපතනය දස වසක සාමාන්‍ය වර්ෂාපතන ප්‍රමාණයට වඩා අඩු වුවද මහ කන්නයෙහි මැද භාගය හා අවසාන භාගය වන විට සාමාන්‍ය වර්ෂාපතනයට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් ලැබී ඇත. තෙත් සහ අත්තර් කලාපීය උස්බිම් සඳහා මහ කන්නයෙහි ලැබී ඇති වර්ෂාපතනය දස වර්ෂය තුළ සාමාන්‍ය වර්ෂාපතන ප්‍රමාණයට වඩා වැඩිය. සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කල දිවයින පුරා මහ කන්නයෙහි පැවැති වර්ෂාපතනය වී වගාවට මෙන්ම වෙනත් උස්බිම් වගාවන්ටද බෙහෙවින් හිතකර විය.

මහ සහ යළි කන්තයෙහි ළම වර්ෂාපතනය වී.වී.වලින්

ව්‍යය	මහ 90/91 (සැප්: - ජෛම:)	යල 91 (මාර්තු - අගෝස්තු)
අභ්‍යන්තර පාලනය	770	445
අරලගන්විල	1424	269
මේධාරවෙල	1087	570
මහලගොඩ	1080	857
කේසුවිල	1301	1360
හිරුදුරු කෝවිටේ	2030	317
හතුරන්කොන	987	298
මාතලේ	1455	736
මාතලුර	1215	1488
තාවිලා දූව	807	456
පේරාදෙණිය	753	597
රත්නපුර	1777	2039
සීතාවලිය	1067	893
වකාවිල්ල	864	454

දිවයිනේ බොහෝ ප්‍රදේශවල යළි කන්තයෙහි පැවැති වර්ෂාපතනය බෙහෙවින් අසතුටුදායක විය. වී.වල. කලාපවලට ලැබුණු වර්ෂාපතනය වැඩි දියෙන් වහා කෙරෙන කේශ සැඟ ප්‍රමාණවත් නොවීය. අර්ධ වියලි පහතරම ප්‍රදේශය හා මධ්‍යම ප්‍රදේශය සඳහා මාර්තු අප්‍රේල් මාසවල ලැබුණු වර්ෂාපතනය අඩුය. මෙම ප්‍රදේශවල පැවති තෙතමනය උණකාවය හේතු කොට ගෙන හෝග වර්ෂාපතනය සීමා විය. මාර් ජලය කෙලඹා කරන ලද වී වගාවේ අස්වනු පාවට වැලැක්විය කොහැකි විය. යළි කන්තයෙහි තෙත් සහ අර්ධ තෙත් පහත් බිම්වල පැවති වර්ෂාපතන තත්ත්වයන් අස වර්ෂය තුළ සාමාන්‍ය වර්ෂාපතනයට වඩා වෙනස් වූයේ මැද වශයෙනි. මෙම ප්‍රදේශවල කේශ වැඩිම සාමාන්‍ය තත්ත්වයෙන් පැවතිණි.

උෂ්ණත්වය

ශ්‍රී ලංකාවෙහි ප්‍රමාණයන්, සර්ව කලාපයෙහි වය පිහිටා ඇති ආකාරයත් මෙහි ඒකාකාරී අධික උෂ්ණත්වයන් වර්ෂය පුරා පැවතීමට හේතු වී තිබේ. ශීත මාසවල හා ගිම්හාන මාසවල ඕනෑම ප්‍රදේශයක උෂ්ණත්වය මැන බැලූව හොත් එහි වෙනස යෙද්දියක් අංශක 5 - 10 ප්‍රමාණයට වඩා වැඩි නොවේ. ප්‍රධාන කෘෂි කාලගුණ විද්‍යා මධ්‍යස්ථාන වල උෂ්ණත්ව පිළිබඳ දත්තයන් 4 වන වක්‍රයෙන් දැක් වේ.

සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාව

දිවයිනෙහි විවිධ ස්ථානයන්හි සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාව පැය 8.30 සහ 15.30 ට මනිනු ලැබේ. පොදුවේ ගත් කළ සවස් කාලයේ මිනුම් උදය කාලයේ මිනුම්වලට වඩා ඒකක යුග්‍ය ප්‍රමාණයකින් අඩුය. ස්ථානයෙන් ස්ථානයට සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාව වෙනස් වන්නේ යුග්‍ය වශයෙන් වුවද සාමාන්‍යයෙන් පහත් ප්‍රදේශවල මිනුම් තරමක ඉහළ මට්ටමක පවතී. සාමාන්‍ය සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාව 40% සිට 97% ප්‍රමාණයකි.

අවසානය

සාමාන්‍ය තත්වයට වඩා වෙනස්කම් පෙන්නුම් කළ ප්‍රධාන කාලගුණික පරාමිතිය වර්ෂාපතනයයි. සැප්තැම්බර් මාසයේදී කලාප සියල්ලටම ලැබුණු වර්ෂාපතනය, සාමාන්‍ය වර්ෂාපතන ප්‍රමාණයට වඩා අඩු විය. කෙසේ වුවද, පහත් ප්‍රදේශයේ තෙත් කලාපයට සහ මධ්‍යම ප්‍රදේශයේ තෙත් සහ අන්තර් කලාපවලට හැරෙන්නට බොහෝ කලාපවලට 1990/91 මහ කන්නයේ ලැබුණු වර්ෂාපතනය සාමාන්‍ය ප්‍රමාණයට වඩා වැඩි විය. මෙම ප්‍රදේශයන්ට ලැබුණු සාමාන්‍ය වර්ෂාපතනය සම්මත සාමාන්‍ය වර්ෂාපතන ප්‍රමාණයට වඩා අවම වශයෙන් මි.මී. 100 ක් හෝ අඩුවෙන් පැවතුණි. 1991-යලි කන්නයෙහි දිවයින පුරාම අඩු වර්ෂාපතනයක් පැවතුණි. බොහෝ ප්‍රදේශවලට ලැබුණු කන්න වර්ෂාපතනය බලාපොරොත්තු වර්ෂාපතන ප්‍රමාණයෙන් 75% පමණ වූ සම්භාවිතා මට්ටමක පැවතුණි. අතිශය දේශගුණික පරාමිතියක් සාමාන්‍ය තත්වයන්ට වඩා වෙනස් නොවීය. දේශගුණික තත්වයන් මහ කන්නයේ හෝගයන්ට අතිසි ඔලපැම් ඇති තෙකළ ඔවුරු යලි කන්නයේ හෝගයන්ට ජල හිඟයෙන් ඔරපතලු හැකි හිටුවීම.

2 වෙනි වගුව : මාසික මුළු වර්ෂාපතනය මි.මී. වලින්

සහස් - කාල ලක්ෂණ : මධ්‍යස්ථානය	1990						1991					
	යාප් :	ඔක් :	නොවැ : දෙසැ :	ජන :	පෙබ :	මාර් :	අප් :	මැයි :	ජූනි :	ජූලි :	අගෝ :	
අගුණකොලපැලැස්ස *	11	227	245	141	134	12	30	97	178	36	57	
අරලගන්විල	203	191	137	582	289	21	144	70	6	1	40	
මන්නාරම	242	286	87	180	240	51	169	158	53	28	29	
මහලගොඩ	44	442	246	108	231	9	180	62	337	95	59	
කේලුමල	48	316	495	210	178	54	119	510	247	174	153	
ගිරාඳුරුකොට්ටේ	368	336	229	667	411	20	133	61	17	2	39	
හඟුරත්තොත	17	209	168	397	168	28	59	31	87	24	67	
මාතලේ	141	508	296	293	212	4	10	91	296	101	72	
මාඤ්ඤ	11	396	657	88	47	15	185	523	441	148	31	
කාවිච්චුච්චි	53	417	99	139	77	21	66	97	74	13	2	
පේරාදෙණිය	59	401	145	99	50	0	71	53	203	52	21	
රත්නපුරය	118	479	606	165	293	114	230	390	550	252	313	
සිංහ රාජිය	71	249	144	292	291	20	62	226	300	142	93	
විකාතවිල්ල	16	427	243	110	59	9	83	138	94	51	0	

3 වර්ග විෂය

දහ වර්ෂයක් තුළ මාසික සාමාන්‍ය වර්ෂාපතනය මි.මී. වලින්

කාලය - කාලය : මධ්‍යස්ථානය	ජූලි	ඔක්තෝබර්	නොවැම්බර්	දෙසැම්බර්	ජනවාරි	පෙබරවාරි	මාර්තු	අප්‍රේල්	මැයි	ජූනි	ජූලි	අගෝස්තු	සැප්තැම්බර්	සැප්තැම්බර් සිට දෙසැම්බර් දක්වා	සැප්තැම්බර් සිට දෙසැම්බර් දක්වා
අගුණකොළඹ 1976 - 1985	64	127	234	92	37	55	39	102	114	75	50	53	485	609	
අරලනකිට්ටි 1981 - 1990	141	172	224	290	260	147	136	116	67	14	82	87	649	1233	
මන්නාරම 1976 - 1985	113	256	246	156	79	70	103	148	122	47	52	78	619	920	
මහලගොඩ 1976 - 1985	120	347	402	117	63	47	112	201	162	127	71	59	779	1096	
කේලුච්චි 1976 - 1985	295	417	425	197	90	77	122	275	447	317	139	127	1505	1501	
මිරිසවැටි 1976 - 1985	135	237	335	457	182	138	141	110	83	8	75	33	587	1483	
භෞරන්කොට 1979 - 1985	143	180	235	317	177	80	61	134	135	64	67	80	622	1131	
මාතලේ 1976 - 1985	146	244	349	201	65	45	98	92	172	158	133	64	762	1050	
මාතලේ 1982 - 1985	210	195	255	75	41	99	107	161	216	216	98	84	981	876	
පේරාදෙණිය 1976 - 1985	143	285	320	136	61	45	108	165	190	199	184	104	985	990	
රත්නපුරය 1976 - 1985	379	390	468	266	124	96	246	301	532	458	283	295	2220	1722	
සීගාච්චිය 1976 - 1985	141	275	315	215	91	60	85	131	170	184	162	149	939	1095	
වනාන්තරය 1976 - 1985	64	210	313	145	46	79	64	95	69	22	13	7	348	856	

4 වෙනි ව්‍යුහය පවර්තන සහ අවම වාසු පණතරය (සෙසවි හේඩි වලින්)

කණ්ඩංගු - කාල ලක්ෂණ: වටහැරුණය	1990					1991					අගය:								
	යැප්:	සැප්:	තෝවැ:	දෙසැ:	ජන:	පෙබ්:	මාර්තු	අප්‍රේ:	මැයි	ජූනි		ජූලි							
අගුණකොටුවලින් +	34	24	31	23	29	22	30	22	31	22	33	23	25	31	24	32	24	32	24
අරලකාවිල	35	22	34	22	32	22	30	22	30	21	32	20	34	21	35	36	36	36	36
බන්ධාරවෙල	26	16	25	17	24	17	22	17	23	15	25	13	25	16	26	17	18	26	18
බිනලහොඩි	33	25	32	24	30	23	29	23	30	22	32	21	34	24	33	24	30	25	31
බෝසුටල	30	25	30	24	30	24	30	22	30	22	31	22	31	23	31	23	30	24	30
හිරපුරුකොට්ටි	34	34	32	32	30	30	28	28	29	29	31	31	33	33	35	35	36	36	36
හඟුරුකොත	<.....	<.....	ද	ඒ	හ	ඒ	ඒ	ඒ	ඒ	ඒ	ඒ	ඒ	ඒ	ඒ	ඒ	ඒ	ඒ	ඒ	ඒ
මාතලේ	31	23	30	22	29	21	28	20	29	19	30	18	33	21	31	22	32	23	28
මාතලුර	33	25	33	23	31	23	31	23	31	22	33	20	34	23	34	24	33	25	31
තාට්ටිවැව	35	25	33	24	31	23	30	22	30	22	32	21	35	23	34	24	35	26	32
පේරාදෙණි	29	18	28	17	28	17	26	17	25	16	30	14	31	16	31	17	32	18	29
රත්නපුර	32	32	32	32	32	32	32	32	33	33	34	22	34	23	34	24	33	24	31
සිතාවිට	11	20	12	19	11	18	11	20	9	22	10	9	22	10	22	11	22	12	19
විනාතවිල්ල	32	25	32	24	31	22	30	20	30	19	32	19	32	21	32	23	32	23	32

* දත්ත ලැබී නැත. + අගුණකොටුවලින්

කෘෂිකර්ම ආර්ථික විද්‍යා හා සැලසුම්

ජාතික ආර්ථිකයේ ආහාර භෝග අංශයේ ආර්ථිකමය කරුණු පරීක්ෂාවට ලක් කර, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව සඳහා කෘෂිකර්මික සංවර්ධන සැලසුම් සකස් කිරීම කෘෂිකර්ම ආර්ථික විද්‍යා හා සැලසුම් කටයුතුවල ප්‍රධාන කාර්යයකි. මීට අමතරව විදේශධාර ලබන සියළුම ව්‍යාපෘතිවල සැලසුම් සකස් කිරීමද සම්බන්ධීකරණය කිරීමද මීට අයත් කාර්යයන් වේ.

වැය ශීර්ෂය	මුදල රුපියල්
පුනරාවර්තන	11,36,500.00
ප්‍රාග්ධන	5,31,000.00
මුළු මුදල	16,67,500.00

විදේශ ආධාර ලබන ව්‍යාපෘති

පහත දැක්වෙන විදේශධාර ලබන ව්‍යාපෘතීන්හි සමාර ආර්ථික පර්යේෂණ කටයුතු 1991 වර්ෂයෙහිදී සිදු කරනු ලැබීය.

අ අන්තර් ජාතික ආහාර ප්‍රතිපත්ති පර්යේෂණ ආයතනයේ (එන්.එල්.පී.ආර්.අයි.) සහභාගිත්වය ඇතිව ආසියාවේ ආහාර හේවි දර්ශණ ව්‍යාපෘතිය.

මෙය මූලික වශයෙන් ගනු වසර 25 තුළ කෘෂිකර්මික ප්‍රතිපත්ති හා ඒවායේ ප්‍රතිඵල සමාලෝචනය කිරීම සඳහාත්, අනාගතය සඳහා කෘෂිකර්මික ප්‍රතිපත්ති හා ආයෝජන උපාය උපාංග වර්ධනය කිරීම සඳහාත් ආසියාවේ පවත්වනු ලැබූ රවිවල් 7 හි සහභාගි වූ අධ්‍යයනයකි.

ශ්‍රී ලංකා අධ්‍යයනයේ නිශ්චිත පරමාර්ථය නම් ශ්‍රී ලංකාවේ ආහාර භෝග නිෂ්පාදනයේ අතින් පවතින පරික්ෂාවට ලක් කිරීමත්, එහි පවතින හේතුව සේවනු කරුණු හා ප්‍රතිපත්ති හඳුනාගෙන ශ්‍රී.ව. 2005 දක්වා ආහාරවල ඉල්ලුම හා සැපයුම් ප්‍රක්ෂේපනය කිරීමත්, එමගින් ශ්‍රී ලංකාවේ ආහාර භෝග අංශයේ අනාගත ප්‍රතිපත්ති හා ආයෝජන උපාය උපාංගයන් හේරන කිරීමත්ය.

ජාත්‍යන්තර ආහාර ප්‍රතිපත්ති පර්යේෂණ ආයතනයේ විද්‍යාඥයන්ගේ අදහස් උදහස් ලබා ගැනීම සඳහා කෙටුම්පත් චාරිතාවේ කටයුතු අවසාන කර ඇත.

* **ආහාර හා සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ - ශ්‍රී ලංකා රජයේ ඒකාබද්ධ(වී) පලිබෝධ
මාර්ග ව්‍යාපෘතියේ අගයමි**

මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ වී වගාවේ ඒකාබද්ධ
පලිබෝධ මාර්ග කටයුතු වැඩිදියුණු කිරීමයි. මෙම ව්‍යාපෘති කටයුතුවල සමාජ
ආර්ථික ක්‍රියාත්මක කිරීමේ තීරණයට සම්බන්ධය වී අගයමට භාජනය කෙරේ.

ඉහත දැක්වෙන කරුණට අමතරව, වී ඒකාබද්ධ පලිබෝධ මාර්ග කටයුතු
කෙරෙහි සමාජ ආර්ථික බලපෑම පිලිබඳව ගොවීන් අතර 1991/92 මහ කන්නය
අවසානයේදී අධ්‍යයනයක් කිරීමට කටයුතු යොදා තිබේ. මේ සම්බන්ධයෙන් හෙටුම්පත්
යෝජනාවක් පිළියෙල කර ඇතත් මෙහෙයුම් ඒ සම්බන්ධව කටයුතු අවසාන කර නැත.

* **ශාඛීය විවිධාංගීකරණ ව්‍යාපෘතිය**

මේ වූ කලී ජාත්‍යන්තර සංවර්ධන පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ මුදල් ආධාරයෙන්
ශාඛීය ගොවීන්ගේ ආර්ථික තත්වය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ගොවිපලික් බැහැරව ලබන
ආදායම් මාර්ග හඳුනා ගැනීමට පිහිටුවන ලද ව්‍යාපෘතියකි.

මෙම අධ්‍යයනයේ විශේෂ අරමුණ වනුයේ ගොවිපලික් බැහැරව කරනු ලබන
රැකියාවල පෙර හා පසු සම්බන්ධතා අධ්‍යයනය කිරීමයි. ගොවිපලික් බැහැර රැකියා
ඇති අවස්ථාවල අතිරේක ආදායම් ලබාගැනීම සඳහා විකිස්සු ඒවායේ යෙදෙහි. ඒ
හේතුවෙන් හෙදර දොර පුළු ආදායම වැඩිවේ. හෙදර දොර ආදායම වැඩි වීමෙන්
ගොවිපල් වල කායක් සංවිකසන පමණක් නොව, සම්පත් උපයෝගීකරවීමද වැඩිවන බවට
අනුමාන කළ හැක. හෙදරදොර ආදායමක් කොටසක් වෙතක් පාරිභෝගික ගාස්තුව
මිලදී ගැනීම සඳහා විය හැක. මෙම අධ්‍යයනය සඳහා වූ මූලික සම්පත් හා ගාස්තු
ගෙය ගැනීමේ කටයුතු කිරීම කොට ඇත.

* **ආසියානු රබර් ව්‍යාපෘතියේ පද්ධති ව්‍යාපෘතිය**

මෙය ශ්‍රී ලංකාවේ වියලි කලාපීය ගෝලයක් ලෙස කෝර පරිපූර්ණ ආදායමක්
සඳහා පර්යේෂණ පවත්වනු ලබන ආසියානු සංවර්ධන බැංකු ආධාර ලබන ව්‍යාපෘතියකි.
ශ්‍රී ලංකාවේ කෝර පරිපූර්ණ වගා කිරීමේ සම්බන්ධ ගණනා අධ්‍යයනය කිරීම කොට ඇත.

* **ආසියානු රබර් ව්‍යාපෘතියේ පිළිබඳ ගොවිපල් පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය**

මෙයද වැඩි වැඩියෙන් හා ස්ථාවර ලෙස රටකට කිසිදාදී කිසිදා
කාලයේදී අත්හදා බලා වගාව ආරම්භ කිරීම අරමුණු කොටගත් ආසියානු සංවර්ධන
බැංකු ආධාර ලබන ව්‍යාපෘතියකි.

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ පර්යේෂණ අත්පොත බැලීම් තුළින් සමාජ ආර්ථික දත්ත රැස්කිරීම සඳහා අධ්‍යයනයක් කර, ශ්‍රී ලංකාවේ රටකරු විෂයයන්හි ආර්ථිකයේ වශයෙන් ලබාදැයි විශ්ලේෂණය කිරීමේ අධ්‍යයනයක් කරනු ඇත.

- * ශ්‍රී ලංකාවේ ඔහු වශයට සම්බන්ධව සමාජ ආර්ථික හා මානව උද්භිද විද්‍යාමය ආධාරය රේඛා අධ්‍යයනය.

මෙය කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ හා සංවර්ධනය සමඟ වූ පවිටිවී කර්මාන්තයේ අරමුණු (අප්වර්ථි) සහ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සහයෝගයෙන් කෙරෙන ව්‍යාපෘතියකි. මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ වනුයේ ඔහු පැල බෝ කර්මාන්ත ගෘහ විද්‍යාඥයින් ආහාර විද්‍යාඥයින් අලෙවි විශේෂඥයින් සමාජ - ආර්ථික විද්‍යාඥයන් හා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයින් විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ ඔහු විෂයයන්හි වැඩි දියුණු කිරීම, අලෙවිය හා උපයෝගී කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය තොරතුරු රැස් කිරීමයි.

ආධාරය රේඛා අධ්‍යයනයේ දත්ත රැස් කිරීම කරගෙන යනු ලැබේ.

- * විවිධාංගීකරණ කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය

මේ වූ කලී ශ්‍රී ලංකාවේ ගෝඨ විවිධාංගීකරණයෙහි පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කාර්යයන්ට සාපේක්ෂව කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ හැකියාවන් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා එක්සත් ජනපද ජාත්‍යන්තර සංවර්ධන ආධාර ආයතනයේ මුදල් ආධාරයෙන් පවත්වා ගෙන යන ව්‍යාපෘතියකි.

ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ආහාර ද්‍රව්‍යවල වර්තමාන තත්වය හා අනාගත බලපෑම රෝපණ අගයව සඳහා අධ්‍යයන පවත්වනු ලැබේ.

කාර්යයන්

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ජාතික කර ප්‍රධානතම කරන ලදුව දිවයින පුරා සිටින ගොවීන් විසින් පිළිගන්නා ලද, කෘෂිකාර්මික කාර්යයෙහි ආර්ථික ගණනාව නිරතුරුවම සම්පාදනයට භාජනය කිරීම කෘෂිකර්ම ආර්ථිකයෙහි ප්‍රධාන වැඩ සටහන්වලට ඇතුළත් විය. 1990/91 මහ සහ 1991 යල් කන්නයෙහි පවත්වන ලද විෂයයන් පිරිවැය සම්පාදනය තුළින් මෙය මුදාහරින කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති එකම සවිස්තරාත්මක කෘෂි ආර්ථික කේන්ද්‍ර දත්ත පදනම මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රතිඵල මත සකස් වී ඇති අතර එම දත්තයන් පුළුල් අනුභවික පිරිසක් විසින් උපයෝගී කර ගනු ලැබේ.

1991 වර්ෂය තුළ පහත දැක්වෙන සමාජ - ආර්ථික පර්යේෂණ කාර්යයන්ද කරනු ලැබේ.

- * ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ කෙසෙල් වගාවේ වැඩි අවබෝධය.
- * කිරිඳිමඩ ව්‍යාපෘතියේ වෙනත් කේන්ද්‍ර ගෝඨ වගාවේ පිරිවැය හා ලාභ සම්බන්ධ ආර්ථික විශ්ලේෂණය.
- * හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ වී, මුං, කවිටි හා රටකරු වගාවන්හි වැඩි අවබෝධය.

රාජ්‍යයේ ව්‍යාපාරයේ වී වගාවට හානි කරන වල් පැළෑටි පිළිබඳ ප්‍රශ්න
හේතුවෙන් සිදුවූ අස්වනු හානිය පිළිබඳ අධ්‍යයනය.

ගොවිපල් යන්ත්‍රික පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ වර්ධනය කරනු ලැබූ
කෘෂිකාර්මික යන්ත්‍රෝපකරණ වලින් තෝරාගත් යන්ත්‍ර සූච වලට ඇති
ඉල්ලුම ඇස්තමේන්තු කිරීම සඳහා වූ අධ්‍යයනය.

- * ශ්‍රී ලංකාවේ වියලි කලාපයේ ගෝඨ යන්ත්‍ර භාවිතය ඒකාබද්ධතාව පිළිබඳ
පශු පර්යේෂණායතනය හා මහඉලුප්පල්ලම කෘෂිකර්ම පර්යේෂණායතනයේ
සහයෝගයෙන් පැවැත්වූ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ ආධාරක රේඛා
සමීක්ෂණය.
- * අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ කෘෂිකාර්මික ළමා යටතේ වගා කිරීමේ ආදර්ශය
උපරිම තත්ත්වයට ගෙන එම.
- * එළවළු මිල වැඩිවීමේ ප්‍රවණතාවට හේතු.
- * අර්කාපල් වගාවට රජයේ ප්‍රතිපත්තිවලින් ඇතිවන බලපෑම.
- * ශ්‍රී ලංකාවේ කිරි නිෂ්පාදනයේ වාසි අවසාන.
- * ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකමය අභ්‍යවකාශයේ සල ගොවිතැනට විකල්පයක් වශයෙන්
සාරකාරී ගොවිතැන.

බාධක

ආධාරක කායාර්ම මණ්ඩල කොමසාරිස්වරු.

අනාගත අපේක්ෂා

1992 වර්ෂයේදී පහත සඳහන් පර්යේෂණ වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට
සැලසුම් කර ඇත.

- * වී පිළිබඳ ඒකාබද්ධ පලිබෝධ මර්ධන වැඩ සටහනෙහි බලපෑම.
- * "ආසියානු ආහාර තත්ව දර්ශණ ව්‍යාපෘතිය" යටතේ ශ්‍රී ලංකා අධ්‍යයනය.
මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ වනුයේ ආහාර ගෝඨ නිෂ්පාදනයේ අතිරේක ප්‍රවණතාව
පරීක්ෂා කිරීම. ඡ.ව. 2005 දක්වා ආහාර ඉල්ලුම හා සැපයුම ප්‍රක්ෂේපනය
කිරීම සහ අනාගත ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීමත්ය.
- * දේශීය සම්පත් පිරිවැය අවබෝධය හා ප්‍රතිපත්ති විශ්ලේෂණ ක්‍රියා සහ උපයෝගී
කොට අතිරේක ආහාර ගෝඨවල තුලකාරීතාව ප්‍රයෝජනය.
- * පිරිවැය හා ප්‍රතිලාභ පිළිබඳ නූතන ප්‍රවණතා හැඳුරින් විමර්ශනය කිරීම සඳහා
නිෂ්පාදන අධ්‍යයනයන්හි කලාපීය පිරිවැය.

- * ගොවිපලික් බැහැර රැකියාවන්හි පෙර හා පසු සම්බන්ධතාවන් හඳුනා ගැනීම සඳහා වූ අධ්‍යයනයන්.
- * කෙසෙල් අන්තසි වැල් දොඩම් හා ස්ට්‍රෝබෙරි වගාවන්හි ලාභ අලාභ පිළිබඳ කරුණු.
- * රුජාභාන ප්‍රදේශයේ වී වගාවේ වල් පැළෑටි පිළිබඳ හැටළු හේතුවෙන් අස්වැන්න අඩුවීම.
- * අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ කෘෂිකාර්මික ලී යටතේ වගා කිරීම සඳහා වූ ආදර්ශ උපරිම ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගැනීම.
- * රතුමුහුණු, ලොකු මුහුණු, කවිපි, ප්‍රා ඇව හා උයුවල වර්ගමාන තත්ත්වය හා අනාභත බලාපොරොත්තු අගයීම සඳහා වූ අධ්‍යයනය.
- * වියලි කලාපයේ ආහාර රහිත ධාන්‍ය හා එම ධාන්‍ය උපයෝගීකාරී හා අස්වනු තෙලීමෙන් පසු සකස් කිරීම.
- * තෝර පරිප්පු වගාව සඳහා කම්කරු උපයෝගීකාරී.
- * උාව පරණගමදි ගොවිතැන් කිරීමේ ක්‍රම පිළිබඳ පර්යේෂණවල බලපෑම විකල්පය කිරීම.
- * අර්භාපල් සත්‍ය බීජ වලින් කුඩා බීජ අල නිෂ්පාදනය සාම්ප්‍රදායික බීජ නිෂ්පාදනය සමඟ සැසඳීම.
- * අර්භාපල් වගාවේදී අඩු කැබලි භාවිතයේ ආර්ථිකමය වාසි.
- * මහවැලි 'සි' කලාපයේ වී වගාවේ චේන්දිය පොහොර වශයෙන් සෙස්බේනියා රොස්ට්‍රාටා භාවිතය.
- * වී නිෂ්පාදනයෙහිලා පොහොර සහකාරිය රුවක් කිරීමෙන් ඇතිවන බලපෑම.
- * බහල වගාව සම්බන්ධ සමාජ ආර්ථික හා මානව උද්භිද විද්‍යාමය ආධාරක රේඛා අධ්‍යයනය
- * ශ්‍රී ලංකාවේ රවකපු සඳහා ඇති ඉල්ලුම ගණන් බැලීම.
- * මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ වගා ක්‍රමවල ආර්ථිකමය කරුණු.
- * ශාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ වී වගාවේදී නවීන තාක්ෂණය භාවිතයේ ආර්ථිකමය වාසි.
- * උඩ වලවේ ප්‍රදේශයේ කෙසෙල් වගාව හා අලෙවිය.
- * ශාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ වී වගාව පිළිබඳ ස්ථාපිත ක්‍රමවල වාසි අවාසි.
- * කවතර ප්‍රදේශයේ බිත්තර වී නිෂ්පාදනය හා බෙදා හැරීම පිළිබඳව උපදෙස් දීම හා අගයීම.

- * රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ බහල වශව සදහා සම්පත් විශාලතමයේ
කායනීඝ්‍රමයාව.
- * කම්හර පදේශයේ වී අස්වනු නිශ්චලතය පිළිබඳ අධ්‍යයනය

ප්‍රකාශන

- * ආහාර තත්වය හා තත්වී දර්ශනය. ශ්‍රී ලංකාව.
- * ශ්‍රී ලංකාවේ ගොවිතැන් කිරීමේ ක්‍රම පදනම් කරගත් කාණ්ඩයේ බලපෑම
තක්සේරු කිරීම.
- * ශ්‍රී ලංකාවේ ආහාර රහිත ගෝඨ හා එහි ධාන්‍ය නිෂ්පාදනය පිළිබඳ
සමාජ ආර්ථිකමය කරුණු.
- * ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂි කාර්මික සංඛ්‍යා-ලේඛනවල තත්වය වැඩි දියුණුකිරීම
පිළිබඳ ගැටළු බාධක හා වැඩිදියුණු කිරීමට ගතයුතු පියවර.

උද්භිද උද්‍යාන

උද්භිද උද්‍යාන, වෙනත් සියළුම අනුබද්ධ උද්‍යාන හා ජාතික වැදගත්කමින් යුත් වනාන්තර පාලනය කිරීම හා වැඩි දියුණු කිරීම උද්භිද උද්‍යාන අංශයට අයත් කාර්යභාරයයි. එසේම ජාතික භාණ්ඩාගාරය වැඩි දියුණු කිරීම හා නඩත්තු කිරීමද වැදගත් වන්නාවූ පුහුණු හා ඇති පැලෑටි විශේෂ හඳුනාගැනීම හා ආරක්ෂා කිරීමද මෙම අංශයේ වගකීමයි.

අදාළ වර්ෂය තුළ දේශීය හා විදේශීය නරඹන්නන් විශාල සංඛ්‍යාවක් පේරාදෙණිය හත්ගල හා ගම්පහ උද්භිද උද්‍යාන තැරැවීමට පැමිණියහ. (5 වෙනි වගුව)

5 වෙනි වගුව

උද්භිද උද්‍යාන තුළ තැරැවීමට පැමිණි අමුත්තන් හා වාහන පිළිබඳ සංඛ්‍යා
ලේඛන - 1991

විවිධ කණ්ඩායම්/වාහන	උද්භිද උද්‍යාන		
	පේරාදෙණිය	හත්ගල	ගම්පහ
වහරනගා	6,83,491	245,355	108,406
දේශීය ප්‍රමුක්	1,99,750	49,212	3,715
විදේශීය මැඩිනිවියන්	1,21,759	8,728	317
විදේශීය ප්‍රමුක්	1,588	181	9
විදේශීය සිසුන්	1,698	171	3
මුළු ආගන්තුකයින් ගණන	10,08,286	303,653	112,450
මෝටර් රථ	19,011	6,040	1,721
යතුරු පැදි	6,336	298	6,065
හා පැදි	562	52	1,309
මුළු වාහන ගණන	25,909	7,090	9,095

අය-වැය

උද්භිද උද්‍යාන භූකෝෂි ලැබුණු ආදායම් 6 වේග් වලට අයවැය දක්වේ.

1991 වර්ෂය සඳහා මුළු ආදායම් = රු: 1,16,84,220.00
 1991 වර්ෂය සඳහා මුළු වියදම් = රු: 1,23,72,460.00

6 වේග් වලට

1991 වර්ෂය සඳහා ආදායම් (රු)

ආදායම් මාර්ග	උද්භිද උද්‍යානය			මුළු ගණන
	පේරාදෙණිය	කන්ගල	ගම්පහ	
ප්‍රවේශ ගාස්තු	89,60,639.50	14,99,389.00	5,32,453.50	1,09,92,482.00
පැලෑටි අලෙවිය	2,71,291.50	1,95,247.00	32,106.25	4,98,644.75
වෙනත් ආදායම් මාර්ග	1,44,056.50	24,945.00	24,094.00	1,93,095.50
මුළු ගණන	93,75,987.50	17,19,581.00	5,88,653.75	1,16,84,222.25

කායනියන්

ජේරාදෙණිය උද්භිද උද්‍යානය

- * වෙම වර්ෂයේදී ජර්මන් කානපති කායනීලයේ ආධාරයෙන් රුපියල් 12 ලක්ෂයක වියදමින් උඩවැඩියාගාරයෙහි මහලය සවි කරන ලදී.
- * පේරාදෙණිය උද්භිද උද්‍යාන කායනී මණ්ඩලය විසින් මල් වගාව හා උද්‍යාන මගාව පිළිබඳ මිනිස් දින 2000 කට වැඩි පුහුණුවක් පවත්වන ලදී.
- * ජාතික රුක් රෝපණ ව්‍යාපාරය කැමරිව් සඳහා රුක් රෝපණය පිළිබඳ අත් පොතක් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. 1991 සැප්තැම්බර් මස පැවැති රුක් රෝපණ ප්‍රේමාගම භවියෙහිදී වෙම අජ්නාත කායනී අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් ගරු කාමිනම් සාමර්ධන සහ ප්‍රියේසර ඇමතිතුමාට භාර දෙනු ලැබීය.
- * රාජකීය උද්භිද උද්‍යාන පරිපාලන කායනීලය, පලිකේටි නානෙ රෙජිස්ට්‍රාර් කායනීලය පිටිටි ගොඩනැගිල්ලට ගෙන යනු ලැබීය.

පේරාදෙණිය රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය සඳහා ආධාර සහ ලබාදීමේ ව්‍යාපෘතිය සංශෝධන ව්‍යාපෘතිය යනුවෙන් වූ, මූල්‍යමය විදේශ සංවර්ධන සංගමයේ ආධාර ලබන ව්‍යාපෘති දෙකක්, වන සාරාංශය දෙපාර්තමේන්තුව හා ඉඩම්, වාරිමාගී හා මහවැලි සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ වන විද්‍යා සැලසුම් ඒකකයේ සහයෝගයෙන් ආරම්භ කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘති තිල වශයෙන් ආරම්භ කරනු ලැබුවද, 1991 වර්ෂය තුළ ඒවායේ රාජකාරි කටයුතු කිසිවක් ආරම්භ නොවීය.

හක්ගල උද්භිද උද්‍යානය

1991 අගෝස්තු මාසයේ එක්සත් රාජධානිය බලා පිටත්ව ගිය ඩී.එම්.පු.බී. ධනසේකර මහතාගෙන් පසුව කෙටි කාලයක් උද්‍යාන ආරක්‍ෂක වශයෙන් කටයුතු කළ කේ.එන්. යාපා මහතාගෙන් එම තනතුර භාර ගන්නා ලද්දේ රුසියාවේ සිට පෙරලා දිවයිනට පැමිණි ඩී.එම්.පී. පෙරපුණ්‍යම මහතා විසිනි.

විශේෂයෙන්ම මුදල් අගතිගතව හේතුකොට ගෙන හක්ගල උද්භිද උද්‍යානයේ ප්‍රධාන පෙලේ වැඩ කටයුතු කිසිවක් සිදු කරනු නොලැබිණ.

හම්පහ හෙතරන්ගොඩ උද්භිද උද්‍යානය

පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා එක්සත් රාජධානිය බලා ගිය පී.ඩබ්.එල්. ජයරත්න (උද්‍යාන ආරක්‍ෂක) මහතාගෙන් පසුව හෙතරන්ගොඩ උද්භිද උද්‍යානයේ පාලනය කාන්ති වීරසේකර මෙනෙවිය (උද්‍යාන සහකාර) විසින් භාර ගන්නා ලදී. පරිපාලන උද්‍යාන ආරක්‍ෂකයෙකුට වඩා උද්භිද විද්‍යාඥයෙකු වශයෙන් කම් කරනු ලැබූ එම්.එම්.එම්. ගුණතිලක (උද්‍යාන ආරක්‍ෂක) මහතා වීරසේකර මෙනෙවියට සහාය විය.

කායා මණ්ඩලයේ මෙන්ම උද්භිද උද්‍යානය තැරබීමට පැමිණෙන්නන් අතරද සැලකිය යුතු ව්‍යාධි භවන බවක් ඇති කිරීමට වීරසේකර මෙනෙවිය සමත් වූවාය.

උද්‍යාන කොන්දොස්තර වරුන් සඳහා 2 බී නිවාසයක් ඉදි කිරීමේ කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී.

පෙතිහාසික වානා

අනුරාධපුරයේ ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේ තීරණයට පත්වීමට භාජනය කරන ලද අතර එහි කොළ හැඳුම් සාමාන්‍ය තත්ත්වයෙන් පැවතිණ. ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේ තීරුපදිතව වැඩ වෙසෙති. ඉතරහම් බෙල්ලන්විල හා කම්බර බෝධීන් මහන්සේලාදි

කිරුපදික බව පෙනී ගියේය. එහි නව බෝධිසඳයන් ඉදි කරන ලද අතර, සීතා තාප්ප ප්‍රධාන වෘත්තය දෙසට දීර්ඝ කිරීම ආදිය පිළිබඳව අවශ්‍ය සියළුම උපදෙස් සපයන ලදී.

දිවයින පුරා පිහිටි වෙනත් කොයෙත් බෝධීන් පිහිටි ස්ථාන සඳහාද අවශ්‍ය සහාය උදාහරණ වීසිත් ලබා දෙනු ලැබීය.

ගනෝවත්ත සාමධ පැලෑටි උයන

පෙම් උයන සාමාන්‍ය අන්දමින් පවත්වා ගෙන යනු ලැබීය. පෙම් උයන් නඩත්තු කිරීම සඳහා වෙන් කරන ලද මුදල් කිසිසේත් ප්‍රමාණවත් නොවේ. පෙම් උයන් වල නිපදවන ලද පොල් ද සාමධ පැලෑටි සුව ප්‍රමාණයක්ද පිහිටිනාකාරයට අලෙවි කරනු ලැබීය.

ගරු ජනාධිපතිතුමාගේ නිල නිවා ස හා තාගාර්‍යාල ආශ්‍රිත උයන්

සුමරුවලින් සහ පිහිටි උයන් සතුටුදායක අන්දමින් පවත්වා ගෙන යන ලදී. එළවළු සහ පිල් සෑදෙන ප්‍රමාණයක් පෙම් නිල නිවෙස් ආශ්‍රිත උයන් වල නිෂ්පාදනය කරනු ලැබීය.

ජනාධිපති වෑය ගිරිමය සඳහා වෙන් වූ ප්‍රතිපාදන වලින් උයන් වල නඩත්තුව සඳහා මුදල් වෙන් කරන ලදී.

කණිෂ්ඨ දෙපාර්තමේන්තුව පිහිටි පාලනය වන උද්‍යාන පහත දැක් වේ.

1. ජනාධිපති මැදුර උද්‍යානය, කොළඹ
2. ජනාධිපති තාගාර්‍යාල උද්‍යානය, කොළඹ
3. ජනාධිපති ජනේ පිහා ලේකම් තාගාර්‍යාල උද්‍යානය, කොළඹ
4. ජනාධිපති මැදුර උද්‍යානය, පිහිටුව
5. ජනාධිපති මැදුර උද්‍යානය, සුවරුවලිය.
6. ජනාධිපති මැදුර උද්‍යානය, අනුරාධපුරය.

ගරු අගමැතිතුමාගේ නිල මන්දිර හා තාගාර්‍යාල ආශ්‍රිත උයන්

මහන දක්වූ උයන් සියල්ලම සතුටුදායක ලෙස නඩත්තු කරනු ලැබීය. පෙම් නඩත්තු කටයුතු සඳහා ගරු අගමැති තුමාගේ වෑය ගිරිමයෙන් මුදල් වෙන් කරන ලදී.

බාධක

- * පහළ ශ්‍රේණි වල නිලධාරීන්ගෙන් බලාපොරොත්තු වන පටිපිටි ක්‍රමාණයන් රහස්‍යවී තිබියදී ඉටුකරවා ගැනීමට සිටුවී තුළ උදෙසාණය ඇති කිරීම, අසීරු කාණ්ඩයන් වී ඇති බැවින් කොයෙකුත් දුෂ්කරතාවයන් පැන නැගීමට එය හේතු වී ඇති අතර තැරකීමට පැමිණෙන්නන් තෘප්තිමත් කිරීමට ද වෙය බාධාවක් වී ඇත. මේ අනුව විදේශ පුහුණුව ලබාදීමේ ඇති වැදගත්කම පිණිස පිළිබිඹු වේ. බටහිර රටවල පවතින උසස් තත්වයන්ට හුරු වී ඇති ආගන්තුකයින්ට අපගේ කාණ්ඩ පිහිටිලයෙන් ලැබෙන සේවාව ප්‍රමාණවත් නොවේ. උදාහරණ ආරක්‍ෂක නිලධාරීන් විදාහත්වන තවදුරු වල තදින්ම කිරණ වී සිටින බැවින් නඩත්තු තවදුරු පිළිබඳ කාණ්ඩාගාරය උසුලනු ලබන්නේ හුදෙක්ම පහළ ශ්‍රේණිවල නිලධාරීන් විසිනි.
- * කාණ්ඩ පිහිටිල පුරප්පාඩු ගණනාවක්ම හිස්ව පවතින බැවින් කාණ්ඩ පිහිටිල හිඟයද ඉහත සඳහන් ප්‍රශ්න තවත් උග්‍ර කිරීමට බෙහෙවින් හේතු වී ඇත.
- * ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණවත් නොවීම හේතුවෙන් ගෙන විශේෂයෙන්ම ආගන්තුකයින් සඳහා පහසුකම් සැපයීමේ තවදුරු වලට අදාළ අවිනිවිදියා හා නඩත්තු තවදුරු වලට විශාල පාඩුවක් සිදු වී ඇත.

අනාගත අපේක්ෂා

- * පිළි වගා ව්‍යාපාරය නවැඩිම සඳහා ආධාර සැපයීම ආර්ථික සංවර්ධනයේදී අප ඉදිරියේ ඇති භාරදුර කටයුත්තකි.
- * පැලෑටි හා පරිසර සංරක්‍ෂණ කාණ්ඩාගාරයෙහිදී තත් ප්‍රදේශීය මෙන්ම දේශීය පැලෑටි සංරක්‍ෂණය කිරීමද වැදගත් ස්ථානයක් උසුලයි.
- * මෙහි අංශය යටතේ පාලනය වන සියළුම උදාහරණයන්හි නඩත්තු තවදුරු තවදුරටත් වැඩිදියුණු කිරීම හෙවත් වැදගත් කාණ්ඩාගාරය වී පවතී.

පර්යේෂණ

පර්යේෂණ අංශය සතු ප්‍රධාන කාර්යය වනුයේ සම්පත් මූලාශ්‍ර සුරක්ෂිත පරිසරය ආරක්ෂා කරන අතරම, රටේ විවිධ කෘෂි පාරිසරික කලාප වලට යෝග්‍ය ආහාර හා කාර්මික කේෂ නිෂ්පාදනය උපරිම මට්ටමකට ගෙන ඒම සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණය ලබා දීමයි.

අය-මැය

1991 වර්ෂයේ පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා ඇස්තමේන්තු කරන ලද වියදම රුපියල් 400 ලක්ෂ 108 කි. මෙම මුදල් ප්‍රමාණය ප්‍රධාන වශයෙන් ලබා ගන්නා ලද්දේ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ඒකාබද්ධ අරමුදලෙන් හා පර්යේෂණ හා උපයෝගීතා පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති සඳහා වූ කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලය මගින් ප්‍රතිපාදනය කරන ලද ලෝක බැංකු අරමුදල් වලිනි. විශේෂ විදේශීය ව්‍යාපෘති වලින්ද අරමුදල් ලැබීණි.

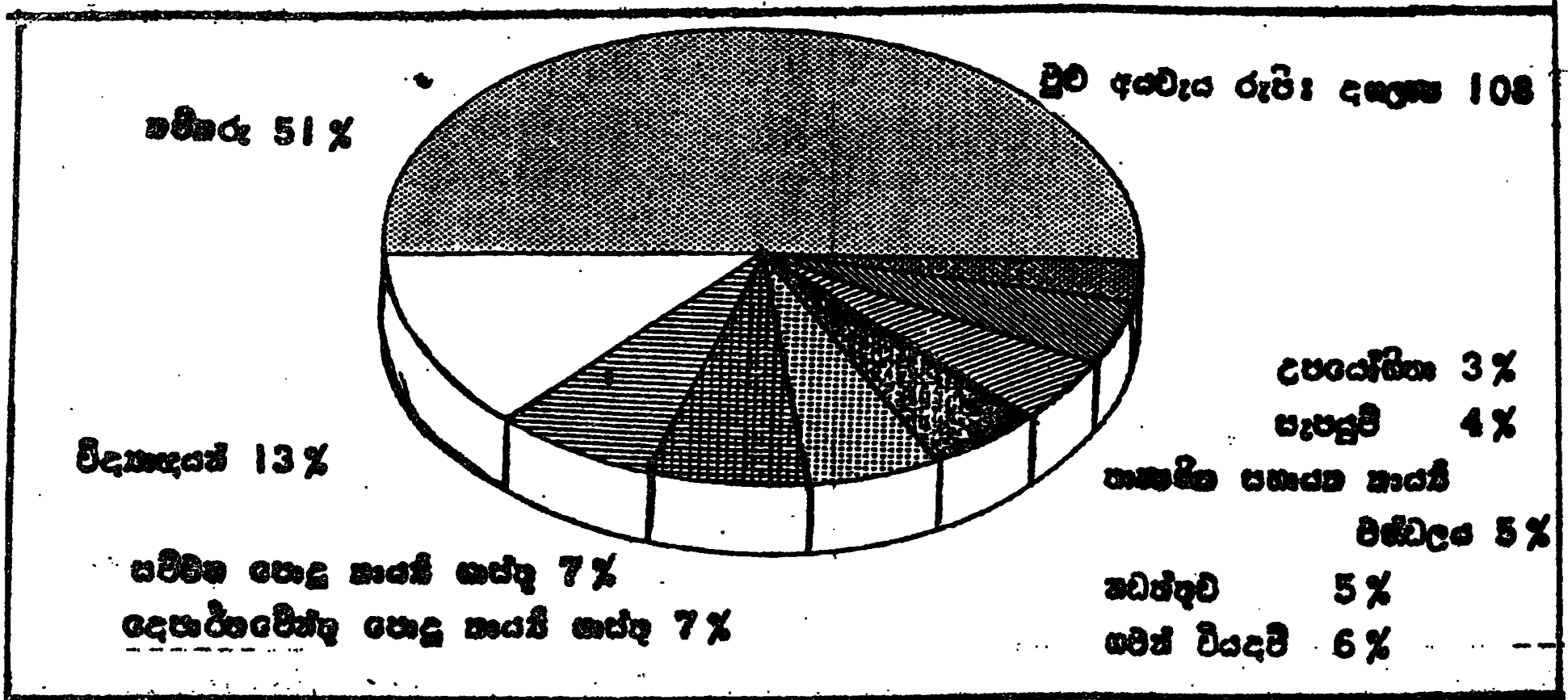
විෂයයන්ට අනුකූලව, (මුළු එකතුව හා කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන/ උප ඒකක වශයෙන්) වෙළඳ භාණ්ඩ, විශේෂිත කේෂ හා කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන හා උප ඒකක වශයෙන් වූ වියදම බෙදී ඇති අන්දම පිළිවෙලින් 1, 2, 3, 4 හා 5 වැනි රූප සටහන් වල දැක්වේ.

වෙන් කරන ලද මුදලින් 69% ක් වැනි ප්‍රමාණයක් වැය වී ඇත්තේ කෘෂි මණ්ඩලයේ වැටුප සඳහා වන අතර සැපයුම් හා ගමන් වියදම් සඳහා වැය වූයේ 10% ක් වැනි ඉතාමත්ම අල්ප මුදලකි. (1 වැනි රූප සටහන) සියළුම පර්යේෂණ ඒකකවල මේ ප්‍රවණතාව දක්නට ලැබීණි. (2 වැනි රූප සටහන)

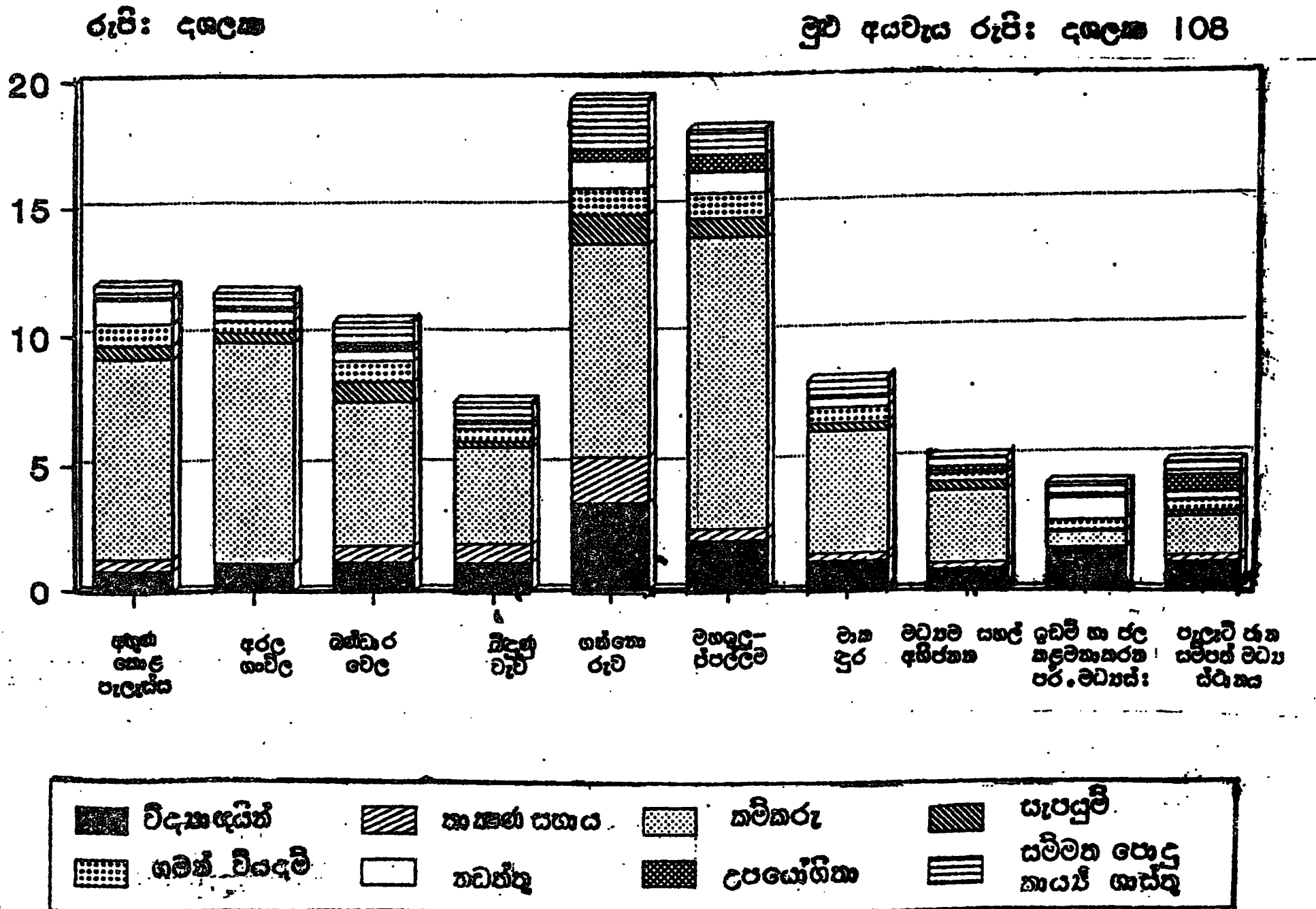
වෙළඳ භාණ්ඩ පදනම මත වියදම ගණන් බැලූ විට (3 වැනි රූප සටහන) පෙති ගියේ සහල් වලට වැඩි මුදලක් (23%) වැය වන බවත්, එළවළු වලට 14% ක් සහ පළතුරු වලට 11% ක මුදලක් වැය වූ බවත්ය. අඩුම වියදමක් වැයවී ඇත්තේ රළු ධාන්‍ය වලටයි (2%).

විශේෂිත කේෂ වශයෙන් වියදම ගණන් බැලීමේදී වෙනත් ඒවාට වඩා පැලෑටි අභිජනනය සහ ශාඛා විද්‍යාවට වැඩි අර මුදලක් වැයවී ඇති බැව් පෙනේ. (4 වැනි රූප සටහන)

විවිධ කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන වලින් වැඩිම වියදමක් දරා ඇත්තේ ගත්කොරුව සහ මහලුප්පල්ලම මධ්‍යස්ථාන වලටය. (5 වැනි රූප සටහන) අගුණකොලපැලැස්ස, අරලගන්විල, බණ්ඩාරවෙල, කෝඹුවෙල හා මාකුර මධ්‍යස්ථාන වල වියදම එක් මධ්‍යස්ථානයකට 10% ක් බැගින්.

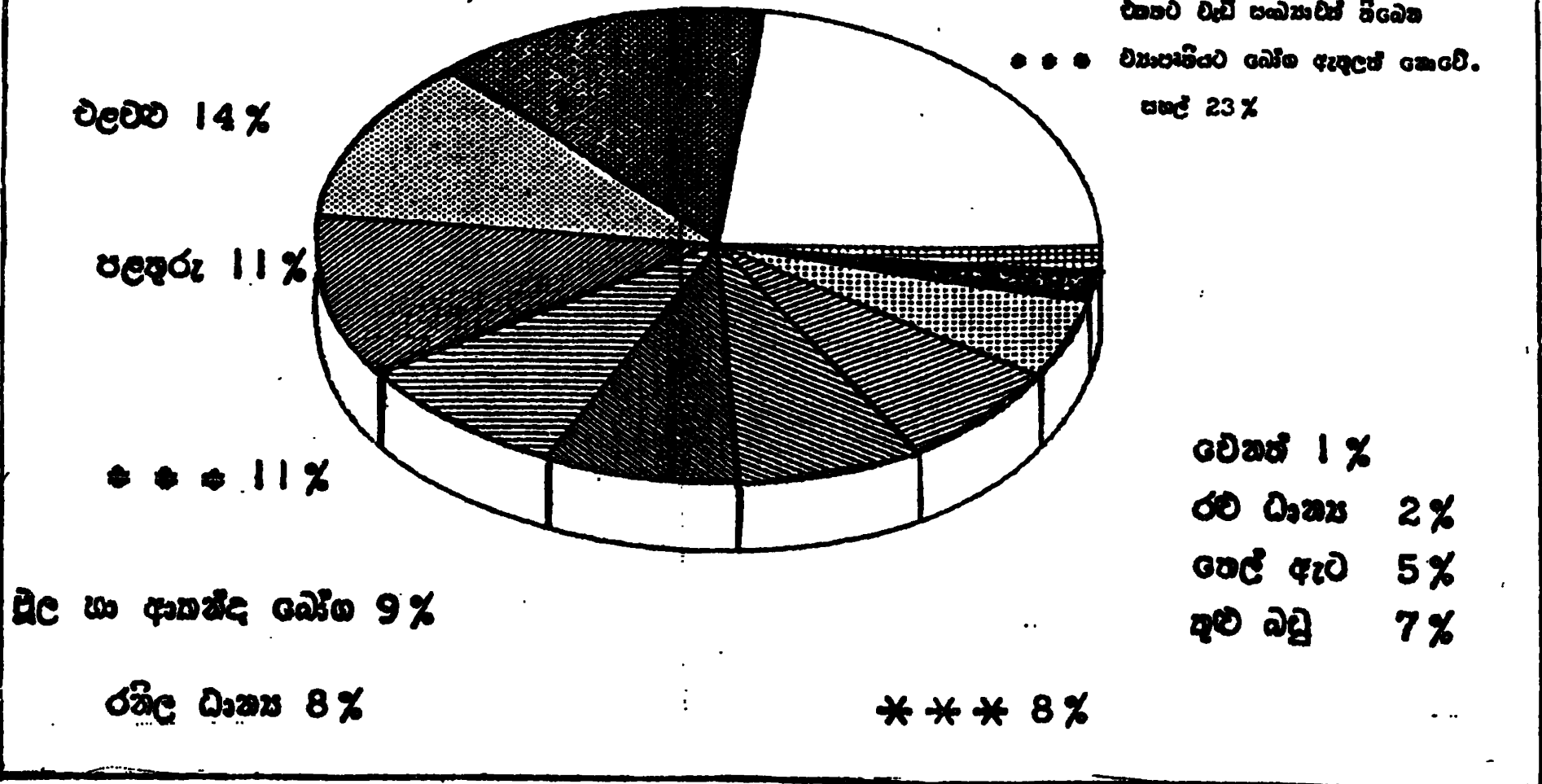
1 වැනි රූප සටහන : 1991 වර්ෂයේ පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා ඇස්තමේන්තු කරන ලද වියදම් (විෂයයන් වශයෙන්)

2 වැනි රූප සටහන : 1991 වර්ෂයේ පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා ඇස්තමේන්තු කරන ලද වියදම් (කලාපීය කාර්යාල පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන/එකම වශයෙන් සහ විෂයයන් වශයෙන්)

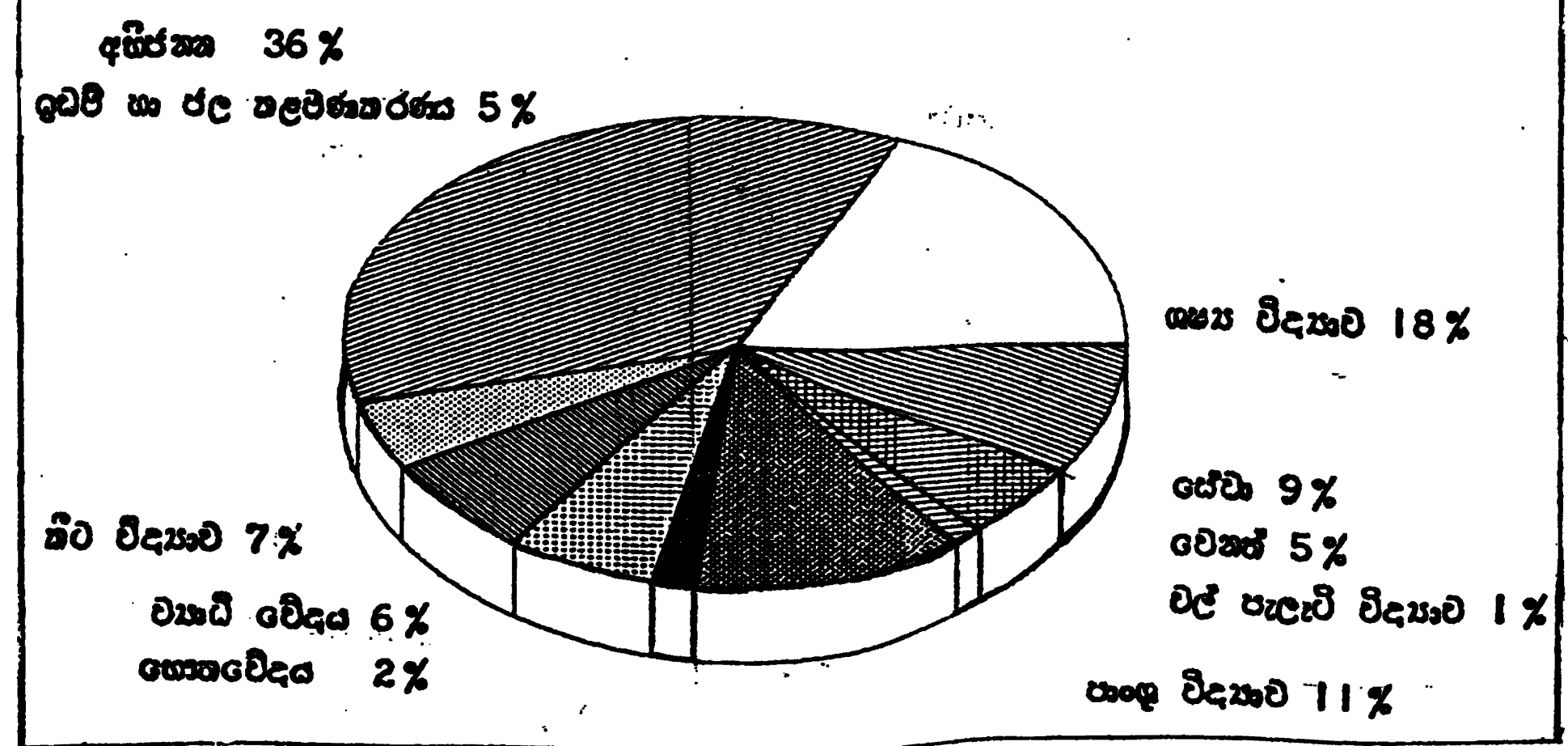
මුළු අයවැය රුපිය: දසලක්ෂ 108

*** පිටත පවුල් කෙරුණු බෝග හෝ
කෘෂිකාර්මය හෝ බෝග අත්කළ
විකටව වැඩි පවසාගත් පිටත
••• ව්‍යාපෘතියට බෝග ඇතුළත් කෙරේ.
පහළ 23%

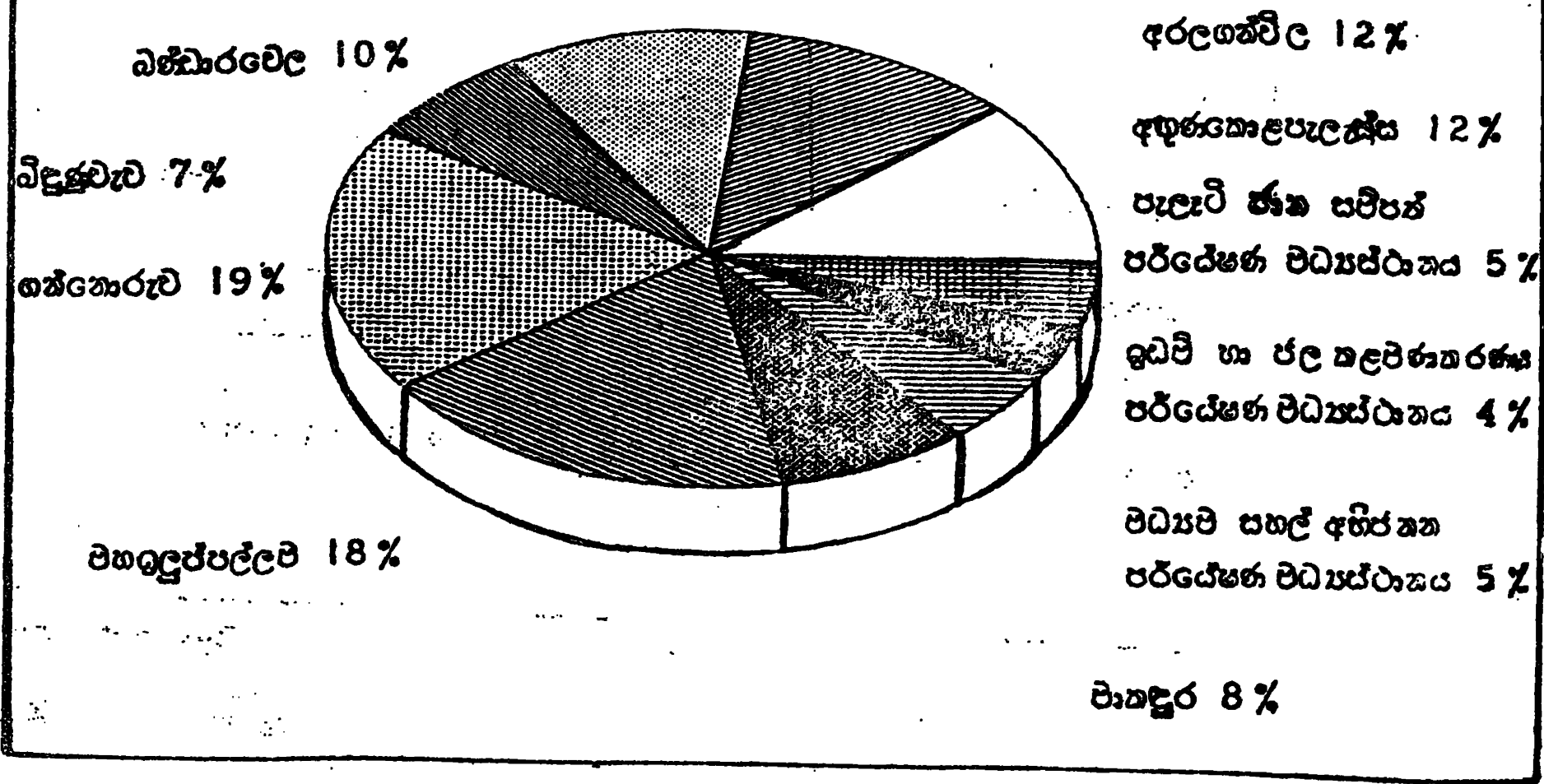

3 වැනි රූප සටහන : 1991 වර්ෂය සඳහා අයවැයෙහි තරඟ ලද පර්යේෂණ වියදම් (කෘෂි වශයෙන්)

මුළු අයවැය රුපිය: දසලක්ෂ 108

4 වැනි රූප සටහන : 1991 වර්ෂයේ පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා අයවැයෙහි තරඟ ලද වියදම් (විශේෂිත ක්ෂේත්‍ර)

5 වැනි රූප සටහන : 1991 වර්ෂය සඳහා අයවැයෙහි තරම ලද වියදම (කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන හා ජාතික වශයෙන්)

විදේශ ආධාර ලබන ව්‍යාපෘති

1991 වර්ෂය තුළදී පහත සඳහන් විදේශීය ආධාර ලබන ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක විය.

- * කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය - ජී.ආර්.පී.(ලෝක බැංකුව)
- * විවිධාංගීකරණ කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය. ජී.චී.ආර්.පී. (ඇමරිකා එක්සත් ජනපද ආධාර)
- * අර්ථසාපේක්ෂ පර්යේෂණ හා සංවර්ධනය පිළිබඳ වූ අභ්‍යන්තර ආයතන වැඩසටහන (ජී.චී.පී.පී.ආර්.චී.පී.)
- * බහල පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය (ජී.චී.පී.පී.ආර්.චී.පී.)
- * පොල් දැව සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය (ජාත්‍යන්තර පර්යේෂණ සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය) (අය.චී.ආර්.පී.)
- * පොහොර හා අනුබද්ධ යෙදවුම් පිහිටි පුළුල් ගොවි පවිටිත් අස්වැන්න වැඩිකර ගැනීම. II වැනි අදියර (ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවර්ධනය) (ජී.චී.පී.පී.)
- * සංරක්ෂණ ගොවිතැන් ව්‍යාපෘතිය (ජර්මානු තාක්ෂණ ආයතනය) (ජී.චී.පී.පී.)
- * පැලෑටි ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානය (ජී.චී.ආර්.පී.) කෘෂිකර්ම පිළිබඳ ජපාන ජාත්‍යන්තර මධ්‍යස්ථානය. (ජී.අයි.පී.චී.)

* ආසියානු රනිල ධාන්‍ය පද්ධතිය(ඒ.පී.එල්.එන්) (අර්ධ ශෂ්ක සර්ව කලාපීය රටවල් සඳහා වූ ජාත්‍යන්තර බෝග පර්යේෂණ ආයතනය/ආසියානු සාවර්ධන බැංකුව (ඒ.ඩී.බී.)

* සහල් පිළිබඳ පර්යේෂණ හා පුහුණු කටයුතු සඳහා වූ විද්‍යාත්මක හා තාක්ෂණික සහයෝගීතාවය - එස්.ඒ.ආර්.ඊ.සී. -(සාවර්ධනය වන රටවල් සමඟ සිදුකෙරෙන පර්යේෂණ පිළිබඳ ස්විඩන් ආයතනය)

පර්යේෂණ අංශය විසින් මෙහෙයවනු ලබන ප්‍රධාන ව්‍යාපෘති සමඟරෙන ප්‍රගතිය උග්‍රවින් පහත දැක්වේ.

කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය

ලෝක බැංකු අරමුදලින් ක්‍රියාත්මක වන මෙම ව්‍යාපෘතිය 1986 වර්ෂයේදී ආරම්භ කරන ලද අතර, එය වර්ෂ 09 ක කාලයක් මුළුල්ලේ ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

අගුණකොලපැලැස්ස, අරලගන්විල, බණ්ඩාරවෙල, බෝඬුවෙල, ගන්කොරුව, මහඉලුප්-පල්ලම සහ මාකුර කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන වලද බතලහොඩ මධ්‍යම වී අභිර්තන මධ්‍යස්ථානයෙහිද, ගිරාපුරුකොට්ටේ සහ සිතුවලිය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන වලද, හෝමාගම කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ඒකකයේද හොඩතැගිලි ඉදි කිරීමේ කටයුතු කරගෙන යනු ලැබේ.

1991 දෙසැම්බර් මාසය දක්වා රු: දශ ලක්ෂ 28.6 ක මුළු වටිනාකමින් යුත් උපයෝගීතා පර්යේෂණ වැඩ සටහන්ද ඇතුළු පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති 42 ක් කෘෂි කාර්මික පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලය (සී.ඒ.ආර්.පී.) මගින් අනුමත කර තිබේ.

මෙම පුහුණු වැඩ සටහන යටතේ ආවා යම් උපාධිය සඳහා 3 දෙනෙක්ද, විද්‍යාපති/දැණිපති උපාධිය සඳහා 31 දෙනෙක්ද (දේශීය මෙන්ම විදේශීය) අධ්‍යයන කටයුතු වල නිරතව සිටිති.

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ තිළධාරිත්ව දේශීය හා විදේශීය විවිධ ක්‍ෂේත්‍රයන්හි කෙටිකාලීන පුහුණුව ලබාදී ඇත.

පර්යේෂණ හා ආර්ථික සහයෝගීතාව පිළිබඳ ස්විඩන් ඒජන්සි ව්‍යාපෘතිය

1989 ජූලි මස ඇරඹුණු මෙම ව්‍යාපෘතිය වර්ෂ 05 ක කාලයක් තුලදී ක්‍රියාත්මක කෙරේ. එය සහල් පිළිබඳ පර්යේෂණ හා පුහුණු කටයුතු සඳහා වෙන්වූවකි.

පහත සඳහන් වැඩ සටහන් යටතේ දැනට පර්යේෂණ කායනීයත් කරගෙන යනු ලැබේ.

* ජනක ජලාස්ම සංරක්ෂණය හා පතුරුවාලීම.

* වී වග්වල නිෂ්පාදන ශක්තිය වැඩි කිරීම.

- * දිගු කලක ලද වී ප්‍රභේද සංවර්ධනය කිරීම හා යකඩ මළ සහිත පාංශු බීම් වලට උචිත පාලන පුරුදු.
- * වැසි ජලයෙන් හෝමිත පහත් බීම් සඳහා සුදුසු පහා අවධි සංවේදී වී ප්‍රභේද.
- * වී වගාව පදනම් කොටගත් වගා ක්‍රම සඳහා වූ පොහොර භාවිතය.
- * වී වල ජන අභ්‍යන්තර සඳහා වූ ජනප්‍රසාර පද්ධතිය (අයි.එන්.ජී.ඊ.ආර්.)
- * ඔලවේග බීම් කෙටීමේ යන්ත්‍රයට සවිකළ ගොයම් පැල සිටුවීමේ උපකරණයන් වර්ධනය කිරීම.
- * චුන්ඤා රෝගයට එරෙහි ශ්‍රී ලංකාවේ හා වෙනත් විදේශ වී ප්‍රභේද අභ්‍යන්තර.

ආචාර්ය උපාධි හැදෑරීම සඳහා පර්යේෂණ කිලෝමීටර් 7 දෙනෙකු දැනටමත් විදේශීය විශ්ව විද්‍යාල වල සිය අධ්‍යයන කටයුතු අරඹා ඇත. ඔවුන්ගේ නිබන්ධන ශ්‍රී ලංකාවට අදාළ පර්යේෂණ පිලිබිඹයේ ජනප්‍රසාර වී පර්යේෂණ ආයතනයේදී (අයි.ආර්.ආර්.අයි.) හෝ ශ්‍රී ලංකාවේදී හෝ කරනු ඇත.

පර්යේෂණ කිලෝමීටර් දෙදෙනෙක් ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදයේ ඔරිගෝන් හි පැවැත්- වුණු සති 03 ක ජනප්‍රසාර වල් පැලැවි පාලන පාඨ මාලාවකට සහභාගි වූහ. එක් පර්යේෂණ සහායක කිලෝමීටරයක් පිලිබිඹයේ පැවති වී ජනප්‍රසාර පද්ධතිය සංරක්ෂණ කමිටුවේ 1 වැනි රැස්වීම් මාරයට සහභාගි විය.

කිලෝමීටර් තිදෙනෙක් පිලිබිඹයේ උපාධි කොටස පුහුණු වැඩ සටහනකට සහභාගි වෙමින් සිටිති.

ආසියානු රාජ්‍ය මානාස පද්ධතිය

ජෛති ව්‍යාපෘතිය 1987 වර්ෂයේදී ඇරඹිණි. ඒ යටතේ සමහර කලාපීය කාර්යාල පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන හා උප ජනප්‍රසාර වලට පහත සඳහන් වගකීම් පවරන ලදී.

- * මහලුපුපල්ලම් - තෝර පරිපූර්ණ පිළිබඳ අභ්‍යන්තර, බීට් විද්‍යාචාර්ය, උපාධි වේදය හා භාෂා විද්‍යාචාර්ය පර්යේෂණ පැවැත්වීම, කේන්ද්‍රීය ස්ථානය.
- * මානසුර - පොල් මතු වල යටි වගාවක් ලෙස තෝර පරිපූර්ණ මහ කිරීම හා බීට් විද්‍යාචාර්ය පිළිබඳ පර්යේෂණ පැවැත්වීම.
- * අරලගන්විල - තෝර පරිපූර්ණ පිළිබඳ බීට් විද්‍යාචාර්ය අංශ සම්බන්ධ අධ්‍යයන පැවැත්වීම.
- * අඟුණකොළපැලැස්ස - අරලගන්විල හා කිලිනොච්චියේ ද පවත්වාගෙන යනු ලබන රටාපු පිළිබඳ පර්යේෂණ වල කේන්ද්‍රීය ස්ථානය.
- * බණ්ඩාරවෙල - කොළඹ කඩල වල වර්ණීය කේටි පිළිබඳ පර්යේෂණ
- * මහලුපුපල්ලම් ගොවිපල් යන්ත්‍ර පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය - තෝර පරිපූර්ණ ආකාරයේ යන්ත්‍ර සැලසුම් කිරීම හා වර්ධනය කිරීම.

ආසියානු රනිල ධාන්‍ය ගොවිපල පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය අරඹන ලද්දේ 1991 ජනවාරි මාසයේදීය. හම්බන්තොට, මොණරාගල, තුරුණෑගල, පුත්තලම යන දිස්ත්‍රික්ක වල මෙන්ම, අඟුණකොලපැලැස්ස, මාතදුර සහ අරලගන්විල යන කලාපීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන යටතේ වන මහවැලි බී කලාපයේ ද, වගාවේ විවිධ අවස්ථා අලලා අත්හදා බැලීම් කෙරේ.

අර්ධ ශෂ්ක සර්ම කලාපීය රටවල් සඳහා වූ ජාත්‍යන්තර පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය (අයි.සී.ආර්.අයි.එස්.ඒ.ටී.) මගින් තෝර පරිප්පු, රටකපු සහ කොණ්ඩ කඩල අත්හදා බැලීම් සඳහා බීජ හා වෙනත් අවශ්‍ය ද්‍රව්‍යද, පුහුණුව ද ලබා දෙන ලදී.

නිළධාරීන් දෙදෙනෙක් තෝර පරිප්පු හා රටකපු වගාවන් වැඩි දියුණු කිරීම පිළිබඳ 6 මසක පුහුණුවක් 91 නොවැම්බර් මාසයේදී අර්ධ ශෂ්ක සර්ම කලාපීය රටවල් සඳහා වූ ජාත්‍යන්තර පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී (අයි.සී.ආර්.අයි.එස්.ඒ.ටී.) තිබූ කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකාව - ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව/ අර්ධ ශෂ්ක සර්ම කලාපීය රටවල් සඳහා වූ ජාත්‍යන්තර පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ සැලසුම් හා සමාලෝචන රැස්වීම 1991 ජූලි 22 වැනි දින මහනුවර වුවර්මලින් ශෝචලයේදී පවත්වන ලදී. ශ්‍රී ලංකා - ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව / අර්ධ ශෂ්ක සර්ම කලාපීය රටවල් සඳහා වූ ජාත්‍යන්තර පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ තෝර පරිප්පු නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘතියේ 1 වැනි අදියර 1991 දෙසැම්බර් මාසයේදී අවසන් විය.

ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානයේ පෝර ව්‍යාපෘතිය

1987 වර්ෂයේ සැප්තැම්බර් මාසයේ ඇරඹුණු අදියර කිපයකින් සමන්විත මෙම ව්‍යාපෘතියේ 11 වැනි අදියර 1992 අගෝස්තු මාසයේදී අවසන් වනු ඇත. සියළු අදියර තිබූවිටම පෙර කිලිනොච්චියේ කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ පාංශු පරීක්ෂණගාරයකට අවශ්‍ය සියළුම වීදුරු භාණ්ඩ හා ප්ලාස්ටික් භාණ්ඩ ද, අඟුණකොලපැලැස්ස, බෝඹුවෙල හා මාතදුර යන කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානවල පිහිටි පාංශු පරීක්ෂණගාර උසස් කිරීමට අවශ්‍ය අතිරේක උපකරණද, කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන 8 ම සඳහා අවශ්‍ය රසායන ද්‍රව්‍ය ද, ලබාදෙනු ලැබේ. මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් උපකරණ සඳහා රුපියල් 38 ලක්ෂයක්ද, වීදුරු භාණ්ඩ, ප්ලාස්ටික් ඔවු හා රසායන සඳහා රුපියල් 17 ලක්ෂයක් ද ලබා දී තිබේ. මෙම ව්‍යාපෘතිය අවසන් වීමට පෙර සියළුම මිලදී ගැනීම් සම්පූර්ණ කරනු ලැබේ.

පර්යේෂණ නිලධාරීන් දෙදෙනෙක් (බෝම්බවෙල සහ එකඟුරුපල්ලම් කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ පීඨය වල) තෙදර්ශනගේ වෘත්තීයත් හි ජාත්‍යන්තර කෘෂිකර්ම පීඨය වශයෙන් දී 1991 අගෝස්තු 21 දින සිට සිත්තෝපිබර් 05 දක්වා පැවැත්වූ පෝර හා විනය හා ව්‍යාජිතය පිළිබඳ 15 වැනි ජාත්‍යන්තර සාමාජිකයා වී හැදෑරූහ.

ඉටු වූ අරමුණු

සාමාන්‍ය

පහත සඳහන් දෑ පිළිබඳව වෙළඳ ද්‍රව්‍ය කණ්ඩායම්/බෝග සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීන් පත් කරන ලදී.

- (අ) වී
- (ආ) වී කොටන ධාන්‍ය වර්ග
- (ඇ) රබර් ධාන්‍ය
- (ඈ) අරිකාපල්
- (ඉ) මුල හා ආකෘති බෝග
- (ඊ) තුට්ටු
- (උ) පලතුරු
- (ඌ) පහරව වලව්ව
- (ඍ) උඩරට වලව්ව
- (ඎ) තෙල් හා කෙඳි බෝග

ජනන ජලාප්ති ලබා ගැනීම සඳහා පැලෑටි ජාන සම්පත් පර්යේෂණ පීඨය වශයෙන් සම්පූර්ණ ලෙස බෝග පිළිබඳව පර්යේෂණ කරනු ලබන දේශීය හා විදේශීය ආයතන සමඟ සම්බන්ධීකරණ ක්‍රියා කරගෙන අදාළ වෙළඳ ද්‍රව්‍ය කණ්ඩායම්/බෝග පිළිබඳ වාර්ෂික තත්ව වාර්තාවක් පිළියෙල කිරීමට, සැලසුම් කොට බහු ස්ථානගත ප්‍රභේද අගයාම හා අනුකූල බැලීම වලට පහසුකම් සැපයීම ද, සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීන් සතු වගකීමයි. අදාළ බෝගය පිළිබඳ පර්යේෂණයන්හි විශේෂ වැදගත්කම තර ගැනීම සඳහා කාර්යක්ෂමය ද සිවුන් විසින් දිය යුතුව ඇත.

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ විද්‍යාඥයන්ට සිය පර්යේෂණ වල ප්‍රතිඵල හා සහෝදර නිලධාරීන් සමඟ බෙදා හදා ගැනීමට දිරිදීමක් වශයෙන් කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ පීඨය වල හා උප ජාති වලදී විවිධ විශේෂිත ක්ෂේත්‍ර යටතේ සම්බන්ධීකරණ 150 ක් පවත්වන ලදී.

විවිධ පර්යේෂණ ජාති වලට අයිති විද්‍යාඥයන් විසින් පිළියෙල කරනු ලැබූ පර්යේෂණ ලිපි 14 ක් " ප්‍රොටෝකෝල් ඇස්ටැබ්ලිෂ්මේන්ට් " සඟරාවේ 145 කලාපයේ (1989) ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී.

ධාන්‍ය වර්ග

වී

බහලඟොඩ වී අභිජනන මධ්‍යස්ථානයේ දී වර්ධනය කරන ලද, ශාඛ 3 1/2 ක් වයසැති සුදු නිවුඩ්ඩන් සහිත වැඩි අස්වැන්නක් ලැබෙන (හෙ/වො. 6.0) මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ තද ගහියෙන් යුත් ඇට සහිත වී පී 352 ප්‍රභේදය සාමාන්‍ය වශයෙන් සඳහා නිකුත් කරන ලදී. මෙම ප්‍රභේදය කොළ පැහැයට, දුඹුරු පැල කිඩා උවදුරට හා කොළ කිඩා උවදුරට ඔරොත්තු දෙයි. වීපී 352 ප්‍රභේදයේ වෙනත් යහපත් ලක්ෂණ නම් ප්‍රසන්න සුවඳක් තිබීම, පිසීමේදී අඩු වතුර ප්‍රමාණයක් අවශ්‍යවීම බහු මොලොස්ක බවින් යුක්ත වීම හා ජනප්‍රිය ප්‍රභේදයක් වන වී පී 94-1 ට වඩා මනා පෙනුමකින් යුක්ත වීමයි. එය ප්‍රභේද අනුරූපත අත්පදා බැලීමේ වලට ඇතුළත් කිරීමේදී පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කයේ ජනප්‍රිය වී තිබේ.

වී පී 1222, වී ඩබ්ලිව්. 293-2, වී ඩබ්ලිව් 85 සහ එව් 85-1 යන ප්‍රභේද 4 නිකුත් කිරීම සඳහා සුදානම්ව ඇත. එක් එක් ප්‍රභේදයේ ප්‍රධාන ලක්ෂණ පහත දැක්වේ.

* වීපී 1222 ශාඛ 4 ක් වයසැති සුදු නිවුඩ්ඩන් සහිත මෙය කොළ පැහැයට හා බැක්ටී-රියා කොළ අශාමාරයට මැනවින් ඔරොත්තු දෙන අතර දුඹුරු කිඩා උවදුරට සාමාන්‍යයෙන් ඔරොත්තු දෙයි. හෙක්ටයාරයකට වෙන් 4.5 සිට 5.5 දක්වා වූ අස්වැන්නක් ලබාදෙන මෙහි උපරිම අස්වැන්න වීපී 400 - 1 ට වඩා වැඩි අතර වීපී 380 ප්‍රභේදයට සමාන හෝ වැඩිවීමට ඉඩ තිබේ. එය වර්ධනය කරන ලද්දේ බහලඟොඩ වී අභිජනන මධ්‍යස්ථානය මගිනි.

* වී ඩබ්ලිව් 293-2: ශාඛ 4 - 4 1/2 ක් වයසැති සුදු නිවුඩ්ඩන් සහිත මෙහි අස්වනු ශක්තිය හෙක්ටයාරයකට වෙන් 5 කට වැඩිය. එය කේට්ටිවල කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය මගින් වර්ධනය කරන ලද්දකි. මෙය හෙක්ටයාරයකට උවදුරට ඔරොත්තු දෙන අතර, කොළ පැහැයට සාමාන්‍ය වශයෙන් ඔරොත්තු දෙන අතර, යකඩ මළ රෝගයට හොඳින් නොවේ. මෙම ප්‍රභේදය පහත රට තෙත් කලාපයේ වගා කිරීමට යෝග්‍ය වේ.

* වී.ඩබ්ලිව්. 85 : ශාඛ 4 - 4 1/2 ක් වයසැති, රතු නිවුඩ්ඩන් සහිත පැලෑටි ලක්ෂණ අතින් එව් 4 ප්‍රභේදයට සමාන වන මෙය කේට්ටිවල කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය මගින් වර්ධනය කරන ලද්දකි එව් 4 මෙන් නොව වී ඩබ්ලිව් 85 ඇද වැටීමට මෙන්ම ජීවත්වන වැඩි තර්ඛයට ඔරොත්තු දෙන අතර වල් පැලෑටි අහිමිව වැඩිවීමේ හැකියාවෙන් යුක්තය. එය යකඩ මළ රෝගයට, ජලයෙන් යටවීමට සහ පහත රට තෙත් කලාපයේ ප්‍රධාන රෝග හා පළිබෝධ වලටද වැඩියෙන් ඔරොත්තු දෙයි.

* ඒ වී 85-1 : ශාසන 3 1/2 ක් වයසැති සුදු නිවුඩ්ඩන් ඇති මෙහි අස්වනු හැකියාව බීජ 94-1-ට වඩා වැඩිය. (හෙ/වෙ 05 ට වඩා වැඩි) කොළ පැව්වට මැකවිත් ඔරොත්තු දෙන මෙය මැක්වීරියා කොළ අඟලාරය සහ පැල මැක්කාවද සාමාන්‍යයෙන් ඔරොත්තු දෙයි. දකුණු ප්‍රදේශයේ ශාඛිකයේ කුඹුරුවල 4.2 සිට 6.3 දක්වා වූ පි.එච්. අගයෙන් යුතු පසෙහි සහ අඩු ලවණ තත්වයක් යටතේද (වී/වී එස් 1.5) මෙම ප්‍රභේදය ඉතා හොඳින් වැඩේ. මෙය වර්ධනය කරන ලද්දේ අම්බලන්තොට කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදීය.

ඔහුලඟෙඩ මධ්‍යම වී අභිරහන මධ්‍යස්ථානයේ වර්ධනය කරන ලද ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද අත්හදා බැලීම් වලදී 90/91 මහ කන්නයේදී(හෙ/වෙ.4.9) හා 91 යල් කන්නයේදී (හෙ/වෙ.5.4) අත්හදා බැලීම් කරන ලද සියළුම ස්ථානවලදී ශාසන 4-4 1/2 වයසැති බීජ 1528, සම්මත ප්‍රභේදය වන බීජ 400 - 1 ට වඩා පිළිවෙලින් 11% හා 30% ක වැඩි අස්වැන්නක් පෙන්වන ලද අභිරහන ආරයකි. අතිකුත් සුදු නිවුඩු සහිත ප්‍රභේද වන බීජ 1283 සහ බීජ 1219, බීජ 400-1 ට වඩා පිළිවෙලින් 26% හා 23% ක අස්වැන්නක් 91 යල් කන්නයේ ඔහුලඟෙඩදී ලබාගත හැකි විය.

ඔහුලඟෙඩ මධ්‍යම වී අභිරහන මධ්‍යස්ථානයේ වර්ධනය කරන ලද තුන්මස් වයසැති බීජ 1321 හා බීජ 1492 සහ අභිරහන ප්‍රභේද (සුදු නිවුඩ්ඩන් සහිත) 90/91 යල් කන්නයේ අත්හදා බැලීම් කරන ලද සියළුම ස්ථානවලදී සම්මත ප්‍රභේදය වන බීජ 300 ට වඩා පිළිවෙලින් 12% හා 7% ක අස්වැන්නක් ලැබුණි. බීජ 1492 ප්‍රභේදය නව ලෙව වර්ගය ශාක් මැස්සාව සහ කොළ පැව්වට ඔරොත්තු දෙන අතර, දුඹුරු පැල කිඩා හා මැක්වීරියා කොළ අඟලාරයට සාමාන්‍ය වශයෙන් ඔරොත්තු දෙයි. මෙම අභිරහන ප්‍රභේදය වන බීජ 1165 - 6 (සුදු නිවුඩ්ඩන් සහිත) 91 යල් කන්නයේදී ඔහුලඟෙඩ පැවිති ජාතික සම්බන්ධීකරණ ප්‍රභේද අත්හදා බැලීම්වලදී බීජ 300 ට (හෙ/වෙ.4.9) වඩා 8% ක වැඩි අස්වැන්නක් පෑර්තා විය.

90/91 මහ කන්නයේදී කරනු ලැබූ මූලික අස්වනු අත්හදා බැලීමකදී හා 91 යල් කන්නයේදී කරන ලද ප්‍රධාන අස්වනු අත්හදා බැලීමකට අනුව අම්බලන්තොට කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී වර්ධනය කරන ලද උසස් ප්‍රභේදයක් වන ඒවී 85 - 2 ක් (ශාසන 3 1/2 ක් වයසැති රතු නිවුඩ්ඩන් සහිත) බීජ 94-1 සහ බීජ 350 වන නිර්දේශිත ප්‍රභේදවලට වඩා වැඩි අස්වැන්නක් ලැබුණි. මෙම ප්‍රභේදය පිළිබඳව දැනට ප්‍රභේද අනුරූපන අත්හදා බැලීම් වැඩ සටහන මගින් අත්හදා බැලීම් කරගෙන යනු ලැබේ.

ශාසන 3 1/2 වයසැති වැඩි අස්වැන්නක් ලැබෙන බී ඩබ්ලිව් ආරයන් තේරීම සඳහා බෝඹුවල කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී කරන ලද අඟැයවේ අත්හදා බැලීමේදී බී ඩබ්ලිව් 267-3-11 එම් නමැති විකෘත ආරයෙන් බී ඩබ්ලිව් 267 - 3 නමැති නිර්දේශිත ප්‍රභේදයට වඩා සැහෙන වැඩි අස්වැන්නක් (හෙ/වෙ. 0.4) ලැබුණි. යකඩ මළ රෝගයටද මැකවිත් ඔරොත්තු දෙන බී ඩබ්ලිව් 267-3-5 ආර් ආරයෙන් දිරි ගන්වන සුළු ප්‍රතිඵල (හෙ/වෙ 3.4) ලැබුණි. ගන්නොරුව මධ්‍යම කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ

ආයතනය මගින් පවත්වන ලද රසායනාගාර පරීක්ෂණවලදී මෙම ප්‍රභේදය දුඹුරු පැල කිඩා හා තව ලෙච්ච වර්ගය ගොස් මැස් උවදුරවද සිරොන්තු දෙන බව පෙනී ගියේය.

90/91 මහ කන්නයේ කේම්බ්‍රිජ් කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී පවත්වන ලද (මාස 4 1/2 වයසැති කෘෂිකර්ම පදනම වූ) අස්වනු අභ්‍යන්තර අත්හදා බැලීමකට අනුව බීජ 400 - 1 (හෙ/වො. 3.7) නමැති නිර්දේශිත ප්‍රභේදය සමඟ සැසඳීමේදී බී ඩබ්ලිව් 306-6, බී ඩබ්ලිව් 306 - 2 හා බී ඩබ්ලිව් 311-2 ආරයන් ගොස් සැඟහ වැඩි අස්වැන්නක් ලැබුණි. එවැනි බී. ඩබ්. 306-6 රතු නිවුඩ්ඩන් සහිත වූ අතර යකඩ මල ශේෂයට මැකවීම් සිරොන්තු දෙන බව පෙනුණි. 1991 යල් කන්නයේදීද එවැනිම ප්‍රතිඵල ලැබුණි.

90/91 මහ කන්නයේ ලබුදුටු කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී වර්ධනය කරන ලද (මාස 3 1/2 වයස් කෘෂිකර්ම) එල්ඩී 179-4, එල්ඩී 179-6 සහ එල් ඩී 181-7 සම්බන්ධ ආරයන් 3 (හෙ./වො. 4.0 - 4.3) අස්වනු අතින් සම්මත ප්‍රභේදය වන බීජ 94-1 (හෙ/වො. 3.0) අභිබවාලිය. එවැනිම එල්ඩී 179-4 දැනට ප්‍රභේද අනුරූපය අත්හදා බැලීමේ වැඩ සටහන මගින් අත්හදා බලනු ලැබේ.

බහලඟොඩ මධ්‍යම වී අභිජනන මධ්‍යස්ථානයේ වර්ධනය කරන ලද මාස 3 1/2 වයසැති නිවුඩ්ඩන් පුදු 89 - 1093 (බීජ 1639) අභිජනන ආරයෙන්, 91 යල කන්නයේදී ජාතික ඒකාබද්ධ වර්ගය අත්හදා බැලීම් වලදී සම්මත ප්‍රභේදය වන බීජ 94-1 ට සමාන (හෙ/වො. 5.7) අස්වැන්නක් ලැබුණි. මෙම ආරය තව ලෙච්ච වර්ගයේ ගොස් මැස්සාව සහ කොළ සාවිවට සිරොන්තු දෙන බවද දුඹුරු පැල කිඩා උවදුරට සහ බැක්ටීරියා කොළ අංශමාරයට සාමාන්‍ය වශයෙන් සිරොන්තු දෙන බවද පෙනුණි.

1990/91 මහ කන්නයේ මහලුපර්පල්ලම කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී කරන ලද විමර්ශනයකට අනුව ජීවත්තන වරින් වර වාර දෙකකදී යෙදීමට වඩා (හෙ/වො. 5.0) මනා ජලවහනයකින් යුත් රතුමත් දුඹුරු පසට වාර 3 ක් හෝ 4 ක් වරින් වර යෙදීමෙන් මාස 4 - 4 1/2 වයසැති කෘෂිකර්ම බීජ 450 ප්‍රභේදයේ අස්වැන්න (හෙ/වො. 5.9 සිට 6.3 දක්වා) සැඟහ ප්‍රමාණයකින් වැඩි කරගත හැකි බැවින් අනාවරණය විය.

90/91 මහ කන්නයේ අරලගන්විල කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී පවත්වනු ලැබූ අත්හදා බැලීමකදී හුණු කොමැති දුඹුරු පසට මුල් වරට යොදන ජීවත්තන ප්‍රමාණය වැඩි කිරීමෙන් හෝ වරින් වර කීප වරක් යෙදීමෙන් හෝ බීජ 94-1 හි සැලකිය යුතු අස්වනු වැඩිවීමක් නොවන බව පෙනුණි. එයින් පෙනී යන්නේ ඊට නොවන ස්වභාවයේ පසට දැනට නිර්දේශිත පොහොර ප්‍රමාණය හුණු කොමැති දුඹුරු පසටද යෝග්‍ය බවයි.

පහතරට තෙත් කලාපයේ ගොවීන්ගේ දුඹුරුවල කරන ලද අත්හදා බැලීම්වලදී පෙනී ගියේ, 1990 වර්ෂයේ නිර්දේශිත ජීවත්තන ප්‍රමාණයක් එනම් (හෙ.එන්.කී.ඉ. 50) හා වරින් වර ජීවත්තන යෙදීමේ කල එනම් (මුලික අවස්ථාවේදී 2/5 + බීජ පුරාණ

වැඩෙන අවස්ථාවේදී 3/5 ක්) මගින්ද වැඩි ජීවත්තක ප්‍රමාණයක් වරින් වර යෙදීමෙන් හා වෙනත් ක්‍රම මගින්ද එක සමාන අස්වැන්නක් ලැබෙන බවයි.

දුර්වල ජල වහනයකින් හා අයෝග්‍ය අන්දමින් යෙදූ ජල වහනයක් යටතේ පසෙහි වී සඳහා හිඬිය යුතු ප්‍රශස්ත ජීවත්තක මට්ටම් නිර්ණය කිරීම සඳහා අභ්‍යන්තර පාලකයකු සලාපිය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ කන්න 4 කදී පවත්වන ලද අත්හදා බැලීම්වලදී, මුලින් කී පසෙහි හෙ/ජීවත්තක කි.ග්‍රෑ. 70 කද පසුව කී පසෙහි හෙ/ජීවත්තක කි.ග්‍රෑ. 105 කද යෙදූ විට සැහෙන වැඩි අස්වැන්නක් ලැබුණු බව පැහැදිලි විය.

පහත රට තෙත් කලාපයේ ස්ථාන 5 කදී මහා ජලවහනයකින් යුතු බනිජ පස් සහිත ස්ථාන 4 ක සහ දුර්වල ජල වහනයකින් යුත් වෛනදික පස සහිත එක් ස්ථානයකදී කරන ලද විමර්ශනයන් හෙත් ස්ථාන දෙකකදී පමණක් පොස්පරස් වලට (හෙ/පී₂පී₅) කි.ග්‍රෑ. 25 දක්වා වූ සැලකිය යුතු අස්වනු වැඩිවීමක් පෙන්නුම් කෙරිණි.

පහත රට භෞවිත්තේ කුඹුරුවල ස්ථාන 6 කදී කරනු ලැබූ අත්හදා බැලීම් වලදී (මහා ජල වහනයක් ඇති බනිජ පස් සහිත ස්ථාන 4 කද, දුර්වල ජල වහනයක් ඇති වෛනදික පස සහිත ස්ථාන දෙකකද) පොටෑස්සියම් යෙදීමෙන් (හෙ/කේ₂ පී කි.ග්‍රෑ. 30 දක්වා) සැලකිය යුතු වැඩි අස්වනු ප්‍රමාණයක් ලැබුණේ එක් ස්ථානයකදී පමණි.

90/91 මහ කන්නයේ අරලගන්වල කලාපිය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී කරන ලද අත්හදා බැලීමකදී අවු ගිලිරිසිඬියා කොළ (ගිලිරිසිඬියා සේපියම්) හෙ./බෙ. 16 ක් බැගින් අවශ්‍ය ප්‍රමාණයේ පොස්පරස් සහ පොටෑස්සියම් සමඟ යෙදීමෙන් නිර්දේශිත පොහොර යෙදීමෙන් (හෙ/බෙ.5.7) ලැබෙනවාට වඩා වැඩි අස්වැන්නක් බීජී 94-1 ප්‍රභේදයෙන් (හෙ/බෙ.6.9) ලැබෙන බව දක්නට ලැබිණි. මෙම අධ්‍යයනයෙන් වී සඳහා වැලි-සහිත පසෙහි ජීවත්තක වලට පුදුසු ආදේශකයක් ලෙස කොළ පොහොර භාවිතය පුදුසු බව පෙනිණි.

1989 ක් පසුව ගතවූ කන්න කිපයකදීම බෝඬුවල කලාපිය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී පෝෂ්‍ය පදාර්ථ ගලනය සම්බන්ධයෙන් පවත්වන ලද අධ්‍යයනයන් හෙත්, විශේෂයෙන්ම උස් වෙරසයන්ට වඩා පහත් වෙරසවල බී ඩබ්ලිව් 267-3 ප්‍රභේදය වහා කිරීමේදී උද්ගත වන කහ ගැන්වීම අඩු කොට අස්වනු වැඩිකරගැනීම සඳහා කිවුල් ජලය වැළැක්වීමේ කණුවක් දැමීම යෝග්‍ය බව පෙනිණ. මෙම උප ක්‍රමය දැන් අනුරූපත පර්යේෂණ අත්හදා බැලීම් වලදී භෞවිත්තේ කුඹුරුවල භාවිතා කරනු ලැබේ.

මහලුප්පල්ලම කලාපිය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී පවත්වන ලද ජාතික සම්බන්ධීකරණ පැලෑටි කාණ්ඩ විමර්ශන අත්හදා බැලීමේදී (එක් සි එච් එස් ඩී.) බීජී 94-1 වැපිරූ පහත් බීජී කුඹුරුවල වල් පැලෑටි මර්ධනයෙහිලා සාපේක්ෂව විජයපර (හෙ/පී.ලී.300) වැනි පැලෑටි කාණ්ඩ හා ඊට පසුව එම්සීපී, බුටායෝ/ජ (හෙ/පී.ලී. 1250) සහ බුටානිල් (හෙ/පී.ලී. 1500 ක්) යෙදීම සම්මත 3,4 ඩී.පී.ඊ.ට පසුව එම්. සී.පී.ඊ. සායෝග්‍ය යෙදීම මෙන්ම කායාසාධක බව පෙනී ගියේය.

1991 යල් කන්නයේ ගන්නොරුව මධ්‍යම කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ආයතනයේදී පවත්වන ලද අන්තර්ජාතික මැලිමකදී කොහොඹ ඇට මද යුෂ, කොහොඹ පුත්තන්කු යුෂ හා කොහොඹ තෙල් කොළ වලට යෙදීමෙන් සහ කොහොඹ ඇට පුත්තන්කු පසට යෙදීමෙන්, ගොක් මැස්සාව සිරිසිලියා සිරසියේ බෙහෙවින් ගොදුරු වන බීජ 94-1 ප්‍රභේදය ගොක් මැස්සා උවදුරෙක් බොහෝ දුරට බේරාගත හැකි බව පෙනීය.

බඩ ඉරිඟු

බඩ ඉරිඟු ප්‍රභේද 2 ක් එනම්; පොසාරිකා 7931 (දින 90 සිට 100 වයස් සිමාවේ. ළ කහ හා කද කහ පැහැති ඇට සහිත) සහ ඇන්රොස් 7929 (දින 110 සිට 115 වයස් සිමාවේ; පුදු පැහැති ඇට සහිත) මහලුරුපල්ලම කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය මගින් තෝරා ගන්නා ලදුව ඒවා දැන් තිබුණ කිරීමට පුදානම් කොට තිබේ. මෙම ප්‍රභේද දෙකම මෙක්සිකෝවේ ජාත්‍යන්තර බඩ ඉරිඟු හා පිරිඟු වැඩිදියුණු කිරීමේ මධ්‍යස්ථානය (සි අයි එම් එම් වයි ටී) මගින් හඳුන්වා දෙන ලද වත් වලින් තෝරා ගත් ඒවාය. මෙම ප්‍රභේද ඉතා වැඩි අස්වැන්නක් ගෙන දෙයි. සම්මත ප්‍රභේදයට වඩා පොසාරිකා 7931 ක් 23% ක් පමණද, ඇන්රොස් 7929 ක් 18% ක් පමණද, ලබාදෙයි. බද්ද - 1 සහ මෙම දෙවර්ගයද මුල් සහ කද ඇද වැටීමට සිරුරේදී දෙයි.

රනිල ධාන්‍ය

කවිපි

90/91 මහ කන්නයේ මහලුරුපල්ලම කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී කරනු ලැබූ විමර්ශනයකදී කෘෂි කාර්යාල නියෝජිතයන් 75 තෙවිය හැකි කුඩු (දහ ලකයකට කොටස් 613) සහ ඉතෝපෙක්ප්‍රොක්ස් 10 සාන්ද්‍ර තෙලෝද (මිලියනයකට කොටස් 125) සහ කෘෂි කාර්යාල මෙක්සිකෝවෙන් 60 සාන්ද්‍ර තෙලෝද (දහ ලකයකට කොටස් 200) කෘෂි කාර්යාල මෙක්සිකෝවේ කවිපි කරල් ගුල්ලා (මරුකා වෙස්ට්වියුලාලිස්) මර්ධනය කිරීමේදී සමත් බව පෙනුණි. මෙම කෘෂි කාර්යාල 3 යෙදූ විට ඇට සහ කරලේ භාගය මැනවින් අඩු වූ අතර කෘෂි කාර්යාල කොයෙදූ වගාවට වඩා (30% සිට 43) ක සැහෙන අස්වනු වැඩිවීමක් පෙන්වීය.

ගන්නොරුව මධ්‍යම කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ආයතනයේදී කරන ලද පර්යේෂණයකදී ඉතෝපෙක්ප්‍රොක්ස් 10 සාන්ද්‍ර තෙලෝද පමණක් හෙ/බ්‍රියාකාරී මූල දැව්න ග්‍රැම් 75 බැගින් හෝ එක්වසින් 4 ටි සමඟ යෙදීමෙන් මෙම පළිබෝධය මැනවින් මර්ධනය වන අතරම කෘෂි කාර්යාල කොයෙදූ වගාවට වඩා සැහෙන වැඩි අස්වැන්නක් ලැබෙන බව පෙනුණි.

91 යල් කන්නයේ මහලුපුරපල්ලම කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී කරන ලද ඉහල පෙලේ අස්වනු අත්හදා බැලීමකදී එම් අයි - 85 එම් 2 - 4 ඩී 4 (දින 56 යේ) ප්‍රභේදය, අස්වැන්න අතින් (හෙ/වො. 2.1) නිර්දේශිත ප්‍රභේද වන බොම්බේ කවිපි හා ආර්ලාන්ටන් (දින 58 සිට 65 හේ; හෙ/වො. 1.3 හා 1.4) අභිබවාලිය.

තෝර පරිප්පු

91 යල් කන්නයේ මාකුර කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී පවත්වනු ලැබූ වර්ගීය අත්හදා බැලීම් පරීක්ෂණයකදී, පොල් ඉඩම්වල යටි වගාවක් වශයෙන් දකුණු ආසියානු සර්ම කලාපීය රටවල් සඳහා වන ජාත්‍යන්තර පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය මගින් නිපදවන ලද ආරයන් 3 ක් වූ අයි සී පී එල් 87, අයි සී පී එල් 1 සහ අයි සී පී එල් 85014 අස්වැන්න අතින් (හෙ/වො. 2.0 ව වැඩියෙන්) නිර්දේශිත එම් අයි - 10 ප්‍රභේදය (හෙ/වො. 1.6) සැලකිය යුතු අන්දමින් අභිබවන බව පෙනී ගියේය. මෙම ප්‍රභේද වලින් අයි සී පී එල් 87 ලක්ෂ් ගණයෙහිලා සැලකෙන අතර ඊට යහපත් නිශ්චිත වර්ධන රටාවක් ඇති අතර, කරලක ඇට 4 සිට 5 දක්වා වූ ප්‍රමාණයකින් යුක්ත වේ.

තෝර පරිප්පු අයි සී පී එල් 87, ප්‍රභේදය පිළිබඳව 90/91 මහ කන්නයේ මහලුපුරපල්ලමදී පැවැති ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන අත්හදා බැලීමකදී, කරල් ගුල්ලා (මරකා - වීශේෂ) සම්බන්ධයෙන් වූ ආර්ථික වලදායී මට්ටම දැක් මට්ටම වූ මල් 100 කට පිලිවි 5, සියයට දහයක මට්ටම දක්වා වැඩි කළ යුතු බව පෙනිණි.

ලූ ඇට

91 යල් කන්නයේ මහලුපුරපල්ලම කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී පවත්වන ලද ජාතික ඒකාබද්ධ වර්ගීය අත්හදා බැලීමේදී නිර්දේශිත ප්‍රභේදය වන එම් අයි 5 (හෙ/වො. 2.2) ව වඩා 76 - 187 x එම් අයි 5 - 9 ඒ සහ 77-193x එම් අයි 5 - 4 ඒ සැලකිය යුතු වැඩි අස්වැන්නක් (හෙ/වො 2.7) ලබාදෙන බලාපොරොත්තු කැඩිය හැකි ප්‍රභේද බව පෙනී ගියේය.

සෝයා බෝංචි

91 යල් කන්නයේ මහලුපුරපල්ලම කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී පවත්වන ලද ජාතික ඒකාබද්ධ වර්ගීය අත්හදා බැලීමකදී, වූඩ්ලොප් (දින 100) සහ සැන්ටා රෝසා (දින 90) යන ප්‍රභේද දෙක (හෙ/වො. 3.2 සිට 3.3) අස්වැන්න අතින් නිර්දේශිත ප්‍රභේදය වන පීඩී - 1 (හෙ/වො. 2.6) අභිබවාලිය. මෙම ප්‍රභේද දෙකම කොකඩවා වැඩි අස්වැන්නක් ගෙන දුණි.

කුළුබඩු

මිලිස්

90/91 මහ කන්නයේ මහලුප්පල්ලම කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය මගින් සමහර මිලිස් ප්‍රභේදවල කායා සාධනය අගයීම සඳහා පවත්වන ලද අත්හදා බැලීම්වලදී, එම අත්හදා බැලීම් පැවැත්වූ අතිකුණ සියළු ස්ථානවලට වඩා වැඩි මධ්‍යස්ථ අස්වනු ප්‍රමාණයක්, ආද්‍රැකැවියාව, තෙප්පත්කුලම, කලක්තැව හා ඉද්දවැව ගොවිත්තේ කුඹුරුවලදී ඒ එක් කේ 121 ක ප්‍රභේදයෙන් (හෙ/වො. 6.0) ලැබුණු අතර, එය කොළ කොඩවිලේ සහ ඇත්තූක්කෝස් රෝගවලට ඔරොත්තු දෙන බව විවිධාකාර කරන ලදී. එමෙන්ම ඕ එල් - 39 ප්‍රභේදයට (හෙ/වො. 0.5) කොළ කොඩවිලේ රෝගය බල පෑවේ මද වශයෙනි. එම අයි 2 (හෙ/වො. 0.5) සහ ඕ එල් - 44 (හෙ/වො. 0.5) ප්‍රභේද කොළ කොඩවිලේ රෝගයට බොහෝ සෙයින් පාත්‍ර වන අතර ටී එස්-2, කේඒ-11 සහ ටී සී - 1 (හෙ/වො. 0.2 - 0.5) ඇත්තූක්කෝස් රෝගයට පහසුවෙන් ගොදුරු වේ. අතිකුණ වර්ගවලට වඩා ඕඑල් - 39 ප්‍රභේදය තරමක් හොඳ වනුයේ එය වගා කොට මාස 3 කින් අස්වනු තෙලා ගැනීමට හැකිවීමද වෙනත් ඒවාට වඩා දින 10 - 15 කට කලින් අස්වනු ලබා ගැනීමට හැකිවීමත් හේතු වෙති.

90/91 මහ කන්නයේ මහලුප්පල්ලම කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී මිලිස් වලට (එම අයි - 2) තවදුරටත් සැපයෙන මාර්ගයක් වශයෙන් ඇමෝනියම් සල්පේට් වෙනුවට යූරියා යොදා ගැනීමේ හැකියාව අත්හදා බැලීම සඳහා කරන ලද අධ්‍යයනයකදී අස්වැන්නට හානියක් නොවන අයුරින් මිලිස් සඳහා අවශ්‍ය වූව ජීවත්තන ප්‍රමාණයෙන් 50% ක් යූරියා මගින් සැපයිය හැකි බව පෙනුණි. එහිලා අවශ්‍ය වන ඉතිරි ජීවත්තන ප්‍රමාණය ඇමෝනියම් සල්පේට් මගින් සැපයිය යුතුය.

මිලිස් වලට වැළඳෙන පත්‍ර සිහින්වීමේ රෝගය වැළැක්වීමේලා එම්.සී.පී.ඒ. අවශේෂ(වී ගොවිතැනට ඉසින පිතොක්සි පැලෑටි කාශන) සම්බන්ධවීමේ උපකල්පනය පිළිබඳව 90/91 මහ සහ 91 යල් කන්නයේ මහලුප්පල්ලම කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී කරන ලද පරීක්ෂණ වලින් පෙනී ගියේ එම්සීපීඒ යෙදීමෙන් දින 10 කට පසුව මිලිස් කොළවල දක්නට ලැබෙන පැලවලට විෂවූ ලක්ෂණ, මිලිස් පත්‍ර හිත්වීමේ රෝග ලක්ෂණවලට සමාන නොවන බවත් පත්‍ර සිහින්වීමේ රෝගයේදී ඇතිවන අග්‍රස්ථ ප්‍රමුඛතාව එහි දක්නට නැති බවත්ය. ඉතා අඩු එම් සී පී ඒ ප්‍රමාණයක්(හෙ/සමීය ද්‍රව්‍ය කි.ග්‍රෑ. 0.008 හා 0.0008) මිලිස් වලට යුච් වශයෙන් ශාඛ විෂ සහිත වුවද ඉන් ඇතිවන ලක්ෂණ අස්ථිර ස්වභාවයෙන් යුතු වන අතර පත්‍ර සිහින්වීමේ රෝග ලක්ෂණ වලට සමාන නොවේ.

අරලඟුවිල කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී කරනු ලැබූ අධ්‍යයනවලදී පෙනී ගියේ පහත සඳහන් කළමනාකරණ උපාය මාර්ගවලින් (1990 දී වාර්තාවූ ගොම හා පිදුරු වසුන සෙදීමට අමතරව) පත්‍ර සිහින්වීමේ රෝගය අඩුවන බවයි.

- * සැල්විනියා වැස්මක් (හෙ/වො. 20) සහ දෙපාර්තමේන්තුවේ පොහොර නිර්දේශයන් යොදා ගැනීමෙන්.
- * පැල සිටුවීමට මසකට කලින් දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශිත පොහොර සමඟ ග්ලිසිඩියා කොළ ඇතිරීමෙන් (මෙමගින් වියළි කරල්වල අස්වැන්නද වැඩි විය.)

අරලඟුවිල, කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ නිර්දේශිත එම් අයි - 1 සහ එම් අයි - 2 ප්‍රභේද (23% සිට 45) හා සාදන විට එල් 8-3 හා එල් 3 - 5 මිරිස් ප්‍රභේද--දෙක පත්‍ර සිහින්වීමේ රෝගයට ඉතාමත්ම අඩුවෙන් (18% සිට 19) ගොදුරු වන බව පෙනුණි. මෙම ප්‍රභේද දෙකෙන් නිර්දේශිත ප්‍රභේද වලින් ලැබෙන ප්‍රමාණයට (හෙ/වො. .4 සිට 0.6) වඩා වැඩි අස්වැන්නක් (හෙ/වො.0.8 සිට 1.0) ලැබුණි.

අරලඟුවිලදී කෘෂි දේශගුණික තත්ත්වයන් වන බී එල් 2 යටතේ විදේශීය මිරිස් ප්‍රභේද 30(ජනප්‍රසාරණ සැර ගම්මිරිස් අත්හදා බැලීමේ පද්ධතිය) පිළිබඳව කරන ලද අභ්‍යන්තරව එම ප්‍රභේද සියල්ලම පත්‍ර සිහින්වීමේ රෝගයට පාත්‍ර වන බව පෙනීය. ලෝග් පක්‍රී සහ චේන් පෙයාර් යන වර්ග එම රෝගයට අඩුවෙන්ම (40%) ගොදුරු විය.

මිරිස් තවත්වල දියමලන් කැමේ රෝගය මර්ධනය කිරීමට ඇති කායනී සාධක ක්‍රම කිහිපය කිරීම සඳහා 91 යල් කන්නයේ අරලඟුවිල කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී පවත්වන ලද අත්හදා බැලීමකදී බෙහෙත් කොයෙදූ ඒවාට වඩා රයිඩෝමිල් එම් ඉසඩ් 72 (ලිටරයකට/ ගැ.1) පාවිච්චියෙන් සැලකිය යුතු අන්දමේ රෝග මර්ධනයක් ඇති කරනවාක් මෙන්ම ඕෆ් පැලවල උස යාම හා කරල් වල අලු බර වැඩිවීමක්ද පෙන්නුම් කෙරිණි. කැප්ටාන් 80% තෙලිය හැකි කුඩු සෙදීම හා පාත්ති පොලිවනිලින් වලින් වැසීමෙන්ද දියමලන් කැමේ රෝගය සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකින් මර්ධනය විය.

ලොකු ඔහු

ලොකු ඔහු ප්‍රභේදයේ කල්පවිය වරණය- සිටුවීමේදී කිබිය යුතු අවම පරතරය කිහිපය කිරීමට 90/91 මහ කන්නයේ ව්‍යාපාරිකව කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී පවත්වනු ලැබූ අත්හදා බැලීමකදී, සෙ.ඒ. 15x සෙ.ඒ. 15 පරතරය(හෙ/වො.3.9)ට වඩා සැලකිය යුතු වැඩි ඔහු ගෙඩි අස්වැන්නක් සෙ.ඒ. 15 x සෙ.ඒ. 10 හා සෙ.ඒ. 10 x සෙ.ඒ. 10 පරතරයක් ඇතිව සිටුවීමෙන් ලැබිණ.

අර්තපල්

අර්තපල් වල වැඩිම හා අස්වැන්න කෙරෙහි බලපාන නයිට්‍රජන් පොස්පරස් හා පොටෑෂ් විවිධ මට්ටම්වලින් යෙදීමෙන් ඇතිවන ප්‍රතිඵල හා නයිට්‍රජන් සැපයෙන විවිධ මාර්ග පරීක්ෂා කිරීම සඳහා 90/91 මහ කන්නයේ කල්පිටිය කෘෂිකම් පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී පැවැත්වූ අත්හදා බැලීමේදී නයිට්‍රජන් සැපයීමේ මාර්ගයක් වශයෙන් යුරියා වලට වඩා ඇමෝනියම් සල්පේට් හොඳ බව පෙනී ගියේය.

91 යල් කන්නයේ ඔණිඳාරවෙල කලාපීය කෘෂිකම් පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී අර්තපල් වල වර්තමාන හා අස්වැන්න කෙරෙහි හස ඇද වැටීම බලපාන අන්දම පිළිබඳව කරන ලද අත්හදා බැලීමකදී පැල කිරීමෙන් දින 50 හා 60 ක් අතර කාලයේදී හස ඇද වැටීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් අර්තපල් අස්වැන්න වැඩිවන අතර දින 50 කට අඩු කාලයකින් හස වැටීමෙන් අස්වැන්න අඩුවන බව පෙනීය. පැලෑටි වර්තමාන පාලනය කෙරෙන පැක්ලෝ ඔවුටකෝල් යෙදීමෙන් අඩු කැබැලි වලින් වහා කෙරෙන අර්තපල් ප්‍රභේදවල අලවල බර මෙන්ම මුළු අල අස්වනු ප්‍රමාණයද සැලකිය යුතු අන්දමින් වැඩිවන බව 91 යල් කන්නයේ ඔණිඳාරවෙල කලාපීය කෘෂිකම් පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී පැවැත්වූ අධ්‍යයනයක් හෙත් පෙනුණි. අත්හදා බලන ලද ප්‍රභේද 3 ක් කෘෂි හෝ සිතා යන වර්ග දෙකට වඩා ඩිසයරි ප්‍රභේදය වර්තමාන පාලනය කෙරෙහි වඩා හොඳ බැව් පෙන්වීය.

අර්තපල් කියත් පණුවා (ඇග්‍රොටිස් විශේෂ) මර්ධනය කිරීමෙහිලා, 90/91 මහ කන්නයේ සිතාවලිය කෘෂිකම් පර්යේෂණ ස්ථානයේදී පවත්වනු ලද කෘෂි කාලය අගැයීමේ අත්හදා බැලීමේදී පෙනී ගියේ ට්‍රෙකෝන් (ඉතෝ/පෙක්ලෝ ක්ස් 10 සාන්ද්‍රණ තෙලෝද හෙ/සකිය ද්‍රව්‍ය කි.ග්‍රෑ. 0.07) හෝ මෙතම්ඩෝපොස් 60 සාන්ද්‍රණ තෙලෝද (හෙ/සකිය ද්‍රව්‍ය මි.ලී. 60) සැලකිය යුතු වැඩි මර්ධනයක් තොකඩවා කළ බවයි.

ඩෙල්කෝරා අර්තපල් ප්‍රභේදය සම්බන්ධයෙන් අර්තපල් කෝෂ්ඨ වට පණුවාට පිරොන්තු දීමේ උපරිම සීමාව (ටී) අගැයීම සඳහා 90/91 මහ කන්නයේදී සිතා එළියේ පැලෑටි ගෘහයක කරන ලද අධ්‍යයනයකදී පෙනී ගියේ ටී වකුඹ පාලක මි.ලී./මීර 2 ක් බවත්, ආරම්භක කෝෂ්ඨ වටපණු ගහණය අඩු ඉඩම්වල අර්තපල් වහා කරන විට අර්තපල් කෝෂ්ඨ වටපණුවා සිඳුයෙන් පැතිරෙන බවත් පෙනී ගියේය. එම සීමාවෙන් සිබීමෙහි පැලෑටි මර්ධනයේ සිඳු අඩුවීමත් පෙන්නුම් කෙරිණි. අර්තපල් වහාව සඳහා ඔබ්බේ කෝරා ගැනීමේදී මෙම තොරතුරු වැදගත් වේ.

91 යල් කන්නයේ ගන්කොරුව මධ්‍යම කෘෂිකම් පර්යේෂණ ආයතනය මගින් අර්තපල් කෝෂ්ඨ වටපණුවා ගැන කරන ලද අධ්‍යයන වලදී පහත සඳහන් තොරතුරු අනාවරණය විය.

* කාබෝ/පියුරාන් 3 ටී, බෙන්/පුරාකාර්බ් 3 ටී, පෙනව්ලෝස් 5 ටී, එබ්ලොස් 10 ටී, ඩ්ලෝමේට් 98%, කැල්සියම් හයිඩ්‍රොක්සයිඩ් (1.5 - 5%) තෙමටෝරේගස් දිලීර (පැසිලෝමයිසස්, ලිලාසිනස් හා බියුලේටියා බැසියානා) හා චෙමිකියා සම්පත් (ගොම හා කුකුල් පොහොර) යෙදීමෙන් අර්කාපල් වල (ඩෙල්කෝරා) අස්වැන්න වැඩිවුණ අතර, අර්කාපල් කෝෂ්ඨ වට පණුවන් ගහණව පවතින ක්‍රවරචලියේ ටොප්ලාස්හි කුඹුරුවල අර්කාපල් කෝෂ්ඨ වට පණුවන් වැඩිවීමේ වේගය අඩු විය. අර්කාපල් කෝෂ්ඨ වට පණුවන් අඩු (පස් කි.ග්‍රෑ./කෝෂ්ඨ 200 ට අඩු) බිම්වලට චෙමිකියා පොහොර එකතු කළ යුතු බවට උපදෙස් දෙන ලදී. අර්කාපල් කෝෂ්ඨ වට පණුවන් අධිකව සිටින විට (පස් කි.ග්‍රෑ./කෝෂ්ඨ 200 ට වැඩි) පණු කාශක පාවිච්චිය වඩාත් හොඳය.

* ක්‍රවරචලිය දිස්ත්‍රික්කයේ ගොවීන් 104 කගේ කුඹුරුවල කරන ලද සමීක්ෂණයකදී අර්කාපල් කෝෂ්ඨ වට පණුවන් අඩු කිරීමේලා අර්කාපල් වගාවෙන් පසුව ගොවි වගා කිරීමේ ගෘහ මාරු ක්‍රමය වඩාත් වලදායක බව පෙනීය.

* අර්කාපල් වල පශ්චිම අංශමාරය ඇති කරවන පයිටෝජනෝරා ඉන්පෙස්ටාන්ස් උවදුරු මැනවින් මර්ධනය කරනු ලබන රයිඩෝමිල් දිලීර කාශකය ගොවීන් විසින් දැන් පාවිච්චි කරගෙන යනු ලබන අර්කාපල් කෝෂ්ඨ වට පණු ජෛව මර්ධන කාරකයක් වන පේසිලෝමයිසස් ලයිලේසිනස්හි වැඩිමට නිශේධන බවක් ඇති කොකෙරේ. කෙසේ වෙතත් ඇන්ට්‍රිකෝල්, පාවිච්චි හා මැන්කෝසෙබ් වැනි අනිකුත් දිලීර කාශක මෙම දිලීරයේ වැඩිම මැඩ පැවැත්විය.

බණ්ඩාරවෙල කලාපීය කෘෂිකම් පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී කරන ලද අධ්‍යයනවලදී බීජ අල සිටුවීමට පෙර පැය 8 ක් දක්වා රයිඩෝමිල් වල (මෙටලාක්සිල් + මැන්කෝසෙබ්) බහා තිබීමෙන් හා සිටුවීමෙන් දින 49 කින් පසුව රයිඩෝමිල් ඉසීමෙන් අර්කාපල්වල පශ්චිම අංශමාර උවදුර (පයිටෝජනෝරා ඉන්පෙස්ටාන්ස් උවදුරු) මැනවින් මර්ධනය කළහැකි බව අනාවරණය විය. පත්‍ර මතට ඉසින සීල් (ක්ලෝරෝතැලොක්සිල්) ට්‍රයිමැන්කෝල් (මැනෙබ්), පොලිමාම් (මැනෙබ්), පොල්පෙට් (පොල්මාක්) හැල්බෙන් (බෙනලැක්සිල්) හෝ මැන්කෝරාම් (මැනෙබ් + සිනෙබ්) පත්‍ර මතට ඉසීමෙන්ද මෙම රෝගය මැනවින් මර්ධනය විය.

91 යල් කන්නයේ බණ්ඩාරවෙල කලාපීය කෘෂිකම් පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී ස්වභාවික ආකෘතය යටතේ පශ්චිම අංශමාරයට ඔරොත්තුදීමේ/ නැඹුරුවීමේ හැකියාව පිළිබඳව කරන ලද වර්ගීය පරීක්ෂණ අත්හදා බැලීමකදී පරීක්ෂා කරන ලද සියළුම ඒවාට වඩා (25% සිට 95%) චුන්ඡා, අර්බා, අපාසිඩ්අස් හා යස්මිනා යන ප්‍රභේද ඔරොත්තුදීමේ ශක්තියෙන් වැඩි බවක් (0% සිට 5 රෝග පාලි) පෙන් ගියේය.

බහල

උස් බිම් තත්ත්වයන් යටතේ බෝඹුවල කලාපීය කෘෂිකම් පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදීද පහත් බිම් (කුඹුරුවල) තත්ත්වයන් යටතේ කන්දකඩේදීද, 90/91 මහ කන්නයේදී වර්ගීය අගැයම් අත්හදා බැලීම් පවත්වන ලදී. උස් බිම්වලදී, සි ඒ ආර් අයි 242, සි ඒ ආර් අයි 9

ආ වාරිසපොල (හෙ/වෙ. 3.5 සිට 4.5) ප්‍රභේද වලට වඩා සැලකිය යුතු වැඩි අස්වැන්නක්
 ශී ඩබ්ලිව් - 21 ප්‍රභේදයෙන් ලැබිණ. (හෙ/වෙ. 10.3) එහෙත් පහත් බිම් වලදී බීඩ්බ්ලිව්
 21 ප්‍රභේදයෙන් ලැබූ අස්වැන්න (හෙ/වෙ. 19.0) සහ වාරිසපොල (හෙ/වෙ. 21.5)
 ආ සි එ ආර් අයි - 9 (හෙ/වෙ. 13.1) ප්‍රභේදවලින් ලැබූ අස්වැන්න අතර සැලකිය
 යුතු වෙනසක් නොවූ නමුත් එය සි එ ආර් අයි - 242 ප්‍රභේදයෙන් ලැබුණු අස්වැන්නට
 (හෙ/වෙ. 7.7) වඩා වැඩි විය. පහත් බිම් තත්ත්වයන් යටතේ ශී ඩබ්ලිව් 8 ප්‍රභේදය
 ඉතා සාර්ථක විය. (හෙ/වෙ. 18.0)

90/91 මහ කන්නයේදී උස් බිම් පුරන් කුඹුරු මිශ්‍ර වශව සහිත පොල් වතු,
 හෙවතු, දෙති ආ මහවැලි එව් කලාපයේ උස් බිම් වැනි විවිධ භෞමිකත්ව ප්‍රම පවතින
 මහනුවර, කවතර, කැහැල්ල, කුරුණෑගල ආ රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කවල පැවැත්වූ ස්ථාන 12 දීම
 නව දියුණු කරන ලද සි එ ආර් අයි 426 (හෙ/වෙ. 20.0) ප්‍රභේදය අස්වැන්න අතින්
 සි එ ආර් අයි 273 (හෙ/වෙ. 11.2) ආ සි එ ආර් අයි - 9 (හෙ/වෙ. 9.6)
 ප්‍රභේද අභිබවාලිය.

91 යල් කන්නයේ මාකපුර කලාපය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී පවත්වන ලද
 ජාතික ඒකාබද්ධ වර්ගීය අත්හදා බැලීමකදී නව දියුණු කරන ලද සි එ ආර් අයි 426 ආ
 සි එ ආර් අයි පී - 2 ප්‍රභේද (හෙ/වෙ. 10.1) අස්වැන්න අතින් සි එ ආර් අයි-644
 ප්‍රභේදය (හෙ/වෙ. 7 = 5) හැර වාරිසපොල (හෙ/වෙ. 6.1) ආ අන් සියළුම
 අත්හදා බලන ලද ප්‍රභේද අභිබවාලිය. මේවායින් සි එ ආර් අයි - 426 ට හුද්දන්ගෙන්
 පැමිණෙන ආතිය ඉතාමත් අඩු විය.

ඉතිහාසිකව කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ඒකකයේදී 91 යල් කන්නයේ කරන ලද වර්ගීය
 අභ්‍යන්තර අත්හදා බැලීමකදී නිර්දේශිත ප්‍රභේදය වන වාරිසපොල (හෙ/වෙ. 5.6) ඇතුළුව
 අත්හදා බලන ලද අතිශයින් සියල්ලම අභිබවමින් සි එ ආර් අයි - 526 ප්‍රභේදය සාර්ථක
 අස්වැන්නක් (හෙ/වෙ. 19.3) ගෙන දුන්.

ගන්නොරුව මධ්‍යම කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ආයතනයේදී ආ හිරිවඩුන්න
 භෞමියෙකුගේ කුඹුරක , වාරිසපොල ආ සි එ ආර් අයි 273 ප්‍රභේද සම්බන්ධයෙන්
 91 යල් කන්නයේදී පැවැත්වූ අත්හදා බැලීම් වලදී පහත සඳහන් කරුණු අනාවරණය විය.

* ප්‍රභේද ගැන සැලකීමකින් තොරව වරින් වර එකම රෝපණ ද්‍රව්‍ය තැවත තැවත
 සිටුවීම ආ භසඳක විට අත්හදා බලන ලද ස්ථාන දෙකේදීම ප්‍රචාරිත පැල තැවත
 සිටුවීමෙන් මුළු අල අස්වැන්න මෙන්ම අලෙවි කල හැකි අස්වැන්නද සැලකිය යුතු
 අන්දමින් වැඩි විය.

* අත්හදා බලන ලද ස්ථාන දෙකේදීම යොදා ගත් රෝපණ ද්‍රව්‍ය වර්ග ගැන
 කොසලකා මේවා වැලෙන් රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබාගත් පිළිවෙල අනුව අස්වනු
 වෙනස්කම් ලැබිණි. (කරවිය > මැද > මුල) පිළිවෙලට ගත් ඒවායේ
 අස්වැන්න පිළිවෙලින් අඩු විය) මෙයින් පෙනී යන්නේ අලයෙන් හටගත් වැලෙහි
 කායික ගුණිතය බහල දැමුවලින් හට ගන්නා වැලට වඩා වැඩි බවයි.

91 යල් කන්නයේ ගන්නොරුව මධ්‍යම කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ආයතනයේදී සි ඒ ආර් අයි - 426 ප්‍රභේදය සම්බන්ධයෙන් කරන ලද අත්හදා බැලීමකදී වේලා අඹරන ලද බතල දඬු රොඩු (හෙ/වො. 1.5) යෙදීමෙන් බතල අස්වැන්න හා තත්වය ශෝභා සෙයින් අඩුවූ අතර (හෙ/වො. 15.9) ගොම දැවීමෙන් (හෙ/වො.25.6) මෙන්ම වෙනස් කොකළ මර්ධන පිළියම් වලින් (හෙ/වො. 24.6) අල අස්වැන්නෙහි සැලකිය යුතු වෙනසක් නොවීය. එහෙයින් එකම ඉඩමේ පිට පිටම බතල වගා කිරීමෙන් බතල වල වැඩිමට මෙන්ම වර්ධනයට ශාධාකාරී වන බැව් පෙනේ.

මහනුවර, කහලේ හා මාතලේ යන දිස්ත්‍රික්කවල 91 යල් කන්නයේදී ගන්නොරුව, මධ්‍යම කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ආයතනය මගින් ගොවීන්ගේ කුඹුරුවල පවත්වනු ලැබූ අත්හදා බැලීම් සිදු කළ සෑම ස්ථානයකදීම දියුණු කරන ලද සි ඒ ආර් අයි ප්‍රභේද (සි ඒ ආර් අයි 426, 273, 9 හා 242) අස්වනු අතින් නිර්දේශිත චාර්යාල ප්‍රභේදය අභිමතවිය. චාර්යාල ප්‍රභේදය (60%) හා සැයදීමේදී සිඒආර් අයි 426 ප්‍රභේදයෙන් ඉතා හොඳ අස්වැන්නක් (85%) ලැබුණු අතර එය අලෙවිය අතින්ද ඉතා හොඳ තත්වයක පැවතුණි. සි ඒ ආර් අයි - 426 හි තැම්බීමට පෙර හොඳ පෙනුමකින් යුක්ත වූ තවුත් තැම්බීමෙන් පසුව එතරම් හොඳ තත්වයක නොපැවතුණි.

ඉන්තල

90/91 මහ කන්නයේ උස් බිම් තත්වයන් යටතේ බෝඹුවල කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ පවත්වන ලද අධ්‍යයනයකදී, පොස්පරස් වැඩි මට්ටමකින් හෙක්ටයාරයකට පොස්පරස් (කි.ග්‍රෑ. 0 - 100 දක්වා) යෙදීමෙන් දේශීය ඉන්තල අල අස්වැන්න සැහෙන ප්‍රමාණයකින් වැඩිවන බව පෙනී ගියේය. කෙසේ වෙතත්, පොවැස් ප්‍රමාණය, හෙක්ටයාරයකට කි.ග්‍රෑ. 75 කට වැඩියෙන් යෙදූ විට අස්වනු ප්‍රමාණයේ සැහෙන වැඩිවීමක් නොවූ බව පෙනිණ. මේ අනුව බලකකල උස්බිම් තත්වයන් යටතේ පොස්පරස් හා පොවැස් යෙදිය හැකි ප්‍රශස්ත මට්ටම වනුයේ පිළිවෙලින් හෙක්ටයාරයකට පොස්පරස් කි.ග්‍රෑ. 100 ක් හා හෙක්ටයාරයකට පොවැස් කි.ග්‍රෑ. 75 ක් පමණි.

පහත් බිම් (කුඹුරු) තත්වයන් යටතේ ඉන්තල අල වැඩිම හා අස්වැන්න කෙරෙහි තයිට්‍රජන් හා පොවැස් වල බලපෑම නිර්ණය කිරීම සඳහා කන්දකඩේ ප්‍රදේශයේ ගොවියෙකුගේ කුඹුරකදී කරන ලද අත්හදා බැලීමකදී දේශීය වර්ගයේ ඉන්තල අල අස්වනු ප්‍රමාණයේ සැහෙන වර්ධනයක් දක්නට ලැබුණේ හෙක්ටයාරයකට තයිට්‍රජන් කි.ග්‍රෑ. 25 සිට 50 දක්වා යෙදූ විට පමණක් බව පෙනිණ. යොදනු ලබන පොවැස් ප්‍රමාණය වැඩි කළද (හෙක්ටයාරයකට පොවැස් කි.ග්‍රෑ. 50 සිට 100 දක්වා) ලැබෙන අස්වැන්නේ එතරම් වෙනසක් සිදුවන බවක් නොපෙනිණ. ඒ අනුව බලක කල පහත් බිම් තත්වයන් යටතේ යෙදිය යුතු තයිට්‍රජන් හා පොවැස් ප්‍රශස්ත ප්‍රමාණය පිළිවෙලින් හෙක්ටයාරයකට තයිට්‍රජන් කි.ග්‍රෑ. 50 ක් සහ හෙක්ටයාරයකට පොවැස් කි.ග්‍රෑ. 50 ක් බව පෙනිණ.

කොලතේසියා (හබරල පවුලේ අල වර්ග)

1991 යල් කන්නයේ මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ ස්ථාන 3 ක හා කැනල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ ස්ථාන 4 ක ගොවිතේ කුඹුරුවල පවත්වන ලද -උපයෝගීතා පර්යේෂණ අත්හදා බැලීම් වලදී දෙහි අල හා පෙවෙල් අල වලින් ලැබුණු අස්වනු ප්‍රමාණය වූ පිළිවෙලින් ගෙක්වයාරයකට වෙන් 11.9 හා ගෙක්වයාරයකට වෙන් 10.4 හා සඳහා කල වැලි අල පහේදයෙන් ගෙක්වයාරයකට වෙන් 15 ක් ලැබිණි. වැලි අල ප්‍රහේදයේ මේරිමේ කාලයද කෙටිවූ අතර (දින 105) පුරු දැවීම වැඩිවී (12.63%) සෙසු වර්ග වලට වඩා වැඩි අස්වනු ගන්නියක්ද(දිනකට ගෙක්වයාරයට කි.පු. 524 ක්) පෙන්නුම් කෙරිණි. කෙසේ වෙතත් ගොවිතේ වැඩි කැමැත්තට පුළුණු දෙහි අල ප්‍රහේදය තැම්බීමට පෙර හා පසු සෙසු ඒවාට වඩා හොඳ තත්වයක පැවතිණ. ඊට හේතුව එහි, වැලි අල වල ඇති වියළි දැව්‍ය ප්‍රමාණය (20.3%) හා සඳහා විව වියළි දැව්‍ය අන්තර්ගතය අතින් වැඩි (26.7%) හෙයිනි.

එළවළු

පුරු කේටි

බණ්ඩාරවෙල කලාපය කෘෂිකම් පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී 91 යල් කන්නයේ අවසන් කරන ලද විමර්ශන වලින් හෙළිවූයේ, කුකුල් පොහොර තනිකරම හෝ රසායන පොහොර සමඟ මිශ්‍ර කොට යෙදූ විට, පුරු කේටි(වෘජ් කොර) වලින් වැඩි අස්වැන්නක් ලැබුණු බවයි.

වැලි කේටි

91 යල් කන්නයේ ගන්නොරුව මධ්‍යම කෘෂිකම් පර්යේෂණ ආයතනයේ පවත්වන ලද වර්ගීය අභ්‍යන්තර අත්හදා බැලීමකදී එස්.ඊ.ආර්. වර්ගයෙන්, 8 - 1 හා 8 - 2 වර්ග වලින් ලැබෙන (ගෙක්වයාරයකට වෙන් 10.6 හා 14.5) ප්‍රමාණයට වඩා වැඩි අස්වැන්නක් (ගෙක්වයාරයකට වෙන් 23.5) ලැබෙන නමුත්, කේ.ඩී.ඊ. යන සම්මත වර්ගයෙන් ලැබිය හැකි ප්‍රමාණය (ගෙක්වයාරයකට වෙන් 17.9) කොඉක්මවන බව පෙනී ගියේය. එහි කරල් රවුම් හා ලා කොළ පැහැයෙන් යුක්තවූ අතර, සෙසු වර්ග තරමටම (10% - 13% දක්වා) කරල් ගුල්ලාගේ ගාතියට පත් කොටන බව(9%) පෙනිණ.

ගෝවා

90/91 මහ කන්නයේ සිතාපලිය කෘෂිකම් පර්යේෂණ ආයතනයේදී පවත්වන ලද අත්හදා බැලීමකදී, සම්මත වර්ගය වූ එක්කෝටික්(සිලන්දය) ගෙක්වයාරයකට වෙන් 39.4) වර්ගයට වඩා සැහෙන වැඩි අස්වැන්නක් ජපාන වර්ග වූ ග්ලෝබල් ක්වික්, ගුඩ් සිසන්, නිව් වෘජ්, සමර් සිසන් හා සමර් ස්ථාර් (හෙ/වෘ. 62.1 සිට 49.4) යන වර්ග පහෙන්ම ලැබුණි.

හර්බියුලිස් නැමැති ගෝවා වර්ගය සම්බන්ධයෙන් 90/91 මහ කන්නයේ බන්ධාරවෙල කලාපිය කෘෂිකම්පන පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී පවත්වන ලද අත්හදා බැලීමකදී අත්හදා බලන ලද වෙනත් පොස්පරස් වර්ග -යෙදීමෙන් ලැබුණු අස්වැන්නට (හෙක්ටයාරයකට වෙන් 2.0 සිට 19.0 දක්වා) වැඩි අස්වනු ප්‍රමාණයක් (හෙ.වො. 22.0) පිත්ති සුපර් පොස්පේට් යෙදීමෙන් ලබාගත හැකි බව පෙනී ගියේය. එහිදී පැමිණි රොක් පොස්පේට්, කන්නවයෙන් ඉතා ඔලවු අතර එවා යෙදීමෙන් ලැබුණු අස්වනු ප්‍රමාණය (හෙක්ටයාරයකට වෙන් 3.8) ඉතාමත් අඩු විය.

90/91 මහ කන්නයේ සිතාචලිය කෘෂිකම්පන පර්යේෂණ ආයතනයේදී පවත්වන ලද ගෝවා වලට වැළඳෙන කියත් පණුවා (ඇගොට්ස් විශේෂ) මර්ධනය කිරීමේ කෘෂි කාලය අගයමේ අත්හදා බැලීමකදී වීඩොන්(රිකෝ)පත්පොස්පේට් 10 කෙලෝද සාන්ද්‍රණ හෙක්ටයාරයකට සමය දවස කි.ග්‍රෑ. 0.075) එක් වරක් යොදා අවසානයේදී සිටි කියත් පණුවන් සංඛ්‍යාව සැහෙන ප්‍රමාණයකින් අඩුවී තිබුණු බවත්, (එනම්, භාණ්ඩ අඩු වෙත්ම) එවා යෙදීමෙන් වැඩිම අස්වැන්නක් ලැබෙන බවත් පෙනුණි.

90/91 මහ කන්නයේ ගත්තොරුව මධ්‍යම කෘෂිකම්පන පර්යේෂණ ආයතනය මගින් පල්ලෙකැලේදී පවත්වන ලද ගෝවා දළඹුවන්ගේ ආර්ථික වලදායී මට්ටම පිළිබඳ අත්හදා බැලීමකදී සී.වී. එක්සෙට්ස් එෆ්.ඒ. වර්ගය සඳහා ක්ලෝරිප්ලෝප්‍රෝයින් හා කොහොඹ ඇට හා පොතු මිරිකු පුෂ් යෙදීමෙන් ගෝවා පැල 10 කට පිළිවෙලින් ආර්ථික වලදායී මට්ටම 5 (පැල 10 කට දළඹුවන් 5 ට අඩු) හා 2 (පැල 10 කට දළඹුවන් 2 ට අඩු) පිළිවෙලින් එම ක්‍රම ගෝවා වලට බෝවන දළඹුවන් සාර්ථකව මර්ධනය කිරීමෙහිදී හොඳම ක්‍රම බව පෙනිණි. මෙයට අමතරව දින 10 ක කාලාන්තරයකින් ක්ලෝරිප්ලෝප්‍රෝයින් යෙදීමෙන් කොළවලට වන හානිය, අස්වනු හානිය වෙත්ම පැල හතියද පිළියම් කොයෙදූ අවස්ථාවලට වඩා බොහෝ දුරට-අඩුවන බවද පෙනී ගියේය. කොහොඹ ඇට පොතු මිරිකු පුෂ් යෙදීමේදී ගෝවා දළඹු හානියේ ආර්ථික වලදායී මට්ටම 5 ට අඩුවූ විට අස්වැන්න බොහෝ අඩුවන බවද පෙනී යන ලදී.

91 යල් කන්නයේ, ගත්තොරුව මධ්‍යම කෘෂිකම්පන පර්යේෂණ ආයතනය මගින් අම්බන ප්‍රදේශයේ ගොවීන්ගේ කුඹුරුවල පවත්වන ලද උපයෝගීතා පර්යේෂණ අත්හදා බැලීමකදී, ගොවීන් විසින් දින තුනෙන් තුනට ලෙබ්සිසිට් හා පයිට්‍රොනයිට් මාරුවෙන් මාරුවට ඉසිම හා සඳහන වීම, කොහොඹ ඇට පොතු මිරිකු පුෂ් ග්‍රෑම් 25 ක් ලීටරයකට දියකර හේ වයි කොස් නැමැති ගෝවා වර්ගයට දින 10 ක පරතරයකින් යෙදූ විට දළඹුවන් බෝවීම අඩුවන බවත්, (පැල 10 කට පිළිවි 0.87) කොළවලට සිදුවන හානියද අඩුවන බවත්, (0.06) අලෙවිය සඳහා පුදුසු හොඳම අස්වැන්නක් (හෙක්ටයාරයකට වෙන් 19.6 ක) ලබාගත හැකි බවත් පෙනිණි. මෙහි පසුව කී ප්‍රතිකාරය යෙදීමෙන් පැලවී 10 කට පිළිවි 5.55 ක්ද, කොළවලට හානිය 1.48 ක්ද වූ අතර, ලැබූ අස්වැන්න හෙක්ටයාරයකට වෙන් 14.5 ක් විය. ප්‍රතිකාරය කොයෙදූ පැළවල පැලවී 10 කට පිළිවි 13.0 ක්ද, කොළවල හානිය 3.06 ක්ද වූ අතර ලැබුණු අස්වැන්න හෙක්ටයාරයකට වෙන් 7.3 ක් විය.

මාරු මිලිස්

90/91 මහ කන්නයේ අභ්‍යන්තර කොළඹ පැලැස්ස කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ පවත්වන ලද ඒකාබද්ධ වර්ගීය අත්හදා බැලීමකදී, 101-බීටී-05 හොට් එ/ජ් (ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය) හොඳින් වැඩුණු අතර, එයින් හෙක්ටයාරයකට ගොන්න 5.8 ක අස්වැන්නක් ලැබුණු බවත්, කොළ කොඩිවීමේ රෝගයට සාමාන්‍ය ලෙස ඔරොත්තු දුන් බවත්, පෙනීය. ළ කොළ පැහැයෙන් යුතු වූ මිලිස් කරල හොඳින්ම රැකි තිබුණි.

91 යල් කන්නයේ ගන්නොරුව මධ්‍යම කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ස්ථානයේ පවත්වන ලද හරිත ගෘහ අධ්‍යයනයකදී එල් ඩී 1092 හා සිපතාස් යන මිලිස් දෙවර්ගය බැක්ටීරියා හිටු මැරීමේ රෝගයට (සියුඩොමොනාස් සොලනේසියරුවී) කෘෂිකර්ම ආසාදන (කඳ හා මුල් ආශ්‍රිතයට භාජනය කිරීමෙන්) තත්ත්වයන් යටතේ හොඳින් ඔරොත්තු දෙන බවත්, පෙනීය. අභිජනන වැඩ සටහනකදී මෙම වර්ග ඔරොත්තු දීමේ ශක්තිය අතින් හොඳ වර්ග වීමට ඉඩ ඇති අතර, ස්වභාවික ආසාදන තත්ත්වයන් යටතේ වගා කිරීමේදී හිටු මැරීමේ රෝගයට ඔරොත්තු දෙන්නේ නම් කුඹුරුවල වගා කිරීම මැනවි.

කැරට්

91 යල් කන්නයේ රහගල කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ආයතනයේදී පවත්වන ලද වර්ගීය අභ්‍යන්තර අත්හදා බැලීමකදී, සම්මත වර්ගය වූ නිව් කුරෝඩා (හෙක්ටයාරයකට ගොන්න 8.0) වර්ගයට එතරම්ම වෙනසක් නැතත්, අර්ලි රෙබ්ටා වර්ගයෙන් වැඩිම අස්වැන්නක් (හෙක්ටයාරයකට ගොන්න 8.4 ක්) ලැබුණි. අර්ලි රෙබ්ටා වර්ගය කොළ අභ්‍යන්තරයට (ඩිල්වනේරියා බිවිසි) ඔරොත්තු දෙන අතර, නිව් කුරෝඩා වර්ගය සාමාන්‍ය ලෙස ඔරොත්තු දුණි. කෙසේ වෙතත්, නිව් කුරෝඩා වර්ගය වෙනස් වන තත්ත්වයන්ට හැඩ ගැසීම අතින්ද, අලවල උසස් තත්ත්වය අතින්ද පෙරලුණේ සිටී.

ගර්බින්

91 යල් කන්නයේ අරලහන්විල කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී පවත්වන ලද දිලීර තාක්ෂණ කේන්ද්‍රීය අත්හදා බැලීමකදී, කැලිප්සෝ නමැති ගර්බින් වලට වැළඳෙන සියුම් පුස් මර්ධනය කිරීම සඳහා ඊඩොමිල් එම් ඉසඩ් 72, කැප්ටාන් 80% හෝ ඩයිනෙක් එම් - 45 තනිකරම හෝ ඊඩොමිල් එම් ඉසඩ් 72 සමඟ ඉයුපරින් තෙවිය හැකි තුඩු 50 හෝ කැප්ටාන් 80% සමඟ මිශ්‍ර කොට යෙදීමෙන් ඉහත කී රෝගය හොඳින් මර්ධනය වන බව පෙනීය. කෙසේ වෙතත්, ඉයුපරින් සමඟ ඊඩොමිල් යෙදූ විට, එම රෝගය දිගින් දිගටම මර්ධනය වන බව පැහැදිලි විය.

බන්ධන

මහඉලුප්පල්ලම දියුණු කරනු ලැබූ බන්ධන වර්ග හා සහභාගී බලන කල නව බන්ධන වර්ගය වූ එච් ආර් ඩී 10 (ඉන්දිය) වර්ගය මහඉලුප්පල්ලම හා මාකදුර යන කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානවලදී මෙන්ම කුරුන්දක්කුලම, කාමල්ගම හා සේදමල්ගම යන ස්ථානවල හොඳින්ම කුඹුරුවලද හොඳ අස්වැන්නක් ලබා දුණි. මෙම

වර්ගය පත්‍ර කාරවී විවිධ වෛරස් රෝගයට අවයාන අස්වනු තෙලිම දක්වම මැනවින් ඔරොත්තු දුන් බව පෙනීය. එවි ආරම් - 10 වර්ගයෙන් එක් ගසකින් වැඩිම කරලි ගණකක් (12 - 16 අක්ෂර) ලැබුණු අතර, සාමාන්‍යයෙන් 17 - 18 වාරයක් කරලි තෙලා ගැනීමටද හැකි විය. මධ්‍යම ප්‍රමාණයෙන් යුත් කරලි කොළ පැහැයෙන් යුක්ත විය.

91 යල් කන්නයේ අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ ගොවිත්තේ කුඹුරු 6 කදි පවත්වන ලද උපයෝගීතා පර්යේෂණ අත්හදා බැලීම් වලදී එවි ආරම් - 10 වර්ගය වගා කිරීමෙන්, ඉහතකි ස්ථානවලින් එකක් හැර සෙසු සියළුම ස්ථාන වලින් වැඩිම අස්වැන්නක් ලැබුණි. එම වර්ගය එවි අයි-7 හා එවි අයි 18 යන වර්ග අස්වැන පිළිවෙලින් 38 හා 18% ක අස්වැන්නක් ලබා දුන් අතර, එය පත්‍ර කාරවී විවිධ වෛරස් රෝගයට මැනවින් ඔරොත්තු දුනි.

ඇස්කොවයිටා ඇබ්ලොමිස්ට් නමැති දිලීර රෝගය හේතුවෙන් කරලිවල පුල්ලි සෑදීම ප්‍රථම වරට ගන්නොරුව මධ්‍යම කෘෂිකම් පර්යේෂණ ආයතනයේදී දක්නට ලැබුණි. මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ ඉඩම්පිටිය යන ස්ථානයේදී රෝග ශ්‍රීතව කරලි වලින් මෙම දිලීරය ඒකලක්‍ය කරන ලදී.

වම්බු

සම්මත ඉම්බු වර්ගය වූ එස් එම් 164 හා සසඳන කල විදේශීය ඉන්දියානු වර්ගයක් වූ එම්.ඊ -12 (සුළුහුන්) වර්ගය අභුණකොලපැලැස්ස (හෙක්ටයාරයකට මොන් 26) මාකදුර (හෙක්/මොන් 23) හා මොණරාගල (හෙක්/මොන් 6) යන ස්ථානවල හොඳින් වැඩුණි. මෙම වර්ගය කඳ 1 හා කරලි ගුල්ලාව(ලියුසිකොඩස් සිර්බෝලිස්) හොඳින් ඔරොත්තු දුනි. එහි හිඬු තවත් යහපත් ලක්ෂණ වූයේ එක් ගසකින් වැඩිම ගෙඩි සංඛ්‍යාවක් ලබා ගැනීමට හැකි වීමත්, එකම ප්‍රමාණයේ දැවි පැහැති කරලි හට ගැනීමත්ය. එහි වූ තවත් ලක්ෂණයක් නම් මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ වර්ධන රටාවක් දක්නට ලැබීමයි.

හින්තවේලි පර්පල් (හෙක්/මොන් 27.0) හා එස් එම් 164 (හෙක්/මොන් 17.7) යන සම්මත වර්ග හා සසඳා බලන කල, ජාති ලෝම ඵ්ප්, හා එල් ඊ 8 යන වර්ග (හෙක්/මොන් 29.8 හා 27.0) 90/91 මහ කන්නයේ මහ ඉලුප්පල්ලම කලාපීය කෘෂිකම් පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ වගාකිරීමෙන් සැහෙන වැඩි අස්වැන්නක් ලැබුණි. තුලකාච්චකව බලන කල, එවැනිම වැඩි අස්වැන්නක් ලබා ගත හැකිවූ අතෙක් වර්ග නම් ක්වීසර් (හෙක්/මොන් 25.4) පුසා පර්පල් ලෝම (හෙක්/මොන් 24.4) ඩී ඩබ්ලිව්-11 (හෙක්/මොන් 22.8) හා පර්පල් ක්ලස්ටර් (හෙක්/මොන් 22.2) යන ඒවාය. මෙම වර්ග වලින් ක්වීසර් හා පුසා පර්පල් ක්ලස්ටර් යන වර්ගවල කරලි ගුල්ලාගේ හානියේ ප්‍රතිශතය (8) ඉතාමත් අඩුවිය.

තක්කාලි

90/91 මහ කන්නයේ මහ ඉලුප්පල්ලම කලාපීය කෘෂිකම් පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ පර්යේෂණයකදී, සම්මත වර්ගය වූ වී - 146 (හෙක්/වොන් 10.9) හා සසඳන කල, එවි ආර්ථික තක්කාලි වර්ගය වූ සිවල්වත් 299 ඩීසී 1/3, 2-5-3-12-10 මෙන්ම සාධිත වර්ගය ක් වූ නිවි කිංකොං වර්ගවලින් සැඟහෙල වැඩි අස්වනු ප්‍රමාණයක් (හෙක්/වොන් 26.4 හා 25.9) ලබාගත හැකි බව පෙනිණ. වී 146 (22.5%) හා කටුගස්කොට, මැලවීමේ රෝගයට ඔරොත්තු දෙන කේ ඩබ්ලිව් ආර්(28.0%) යන වර්ග හා සසඳන කල, ඉහත කී වර්ග දෙකේ හෙඩ් පිපිරීම සැඟහෙල තරම් අඩුබව (5-6%) පෙනිණ. එ වී ආර්ථික වර්ගයේ හෙඩ් සාමාන්‍ය යෙත් තද ස්වභාවයෙන් යුක්ත වන අතර, සම්මත වර්ගයේ හෙඩ් ඉතා මෘදුය.

90/91 මහ කන්නයේ බණ්ඩාරවෙල කලාපීය කෘෂිකම් පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ පවත්වන ලද අත්හදා බැලීමකදී, හෙක්ටයාරයකට පොස්පරස් කි.ග්‍රෑ. 50 දක්වා යෙදුවිට තක්කාලි පලදාව වැඩි බව පෙනිණ. එස්පාවල රොක් පොස්පේට් තත්ත්වයෙන් බාල බව පෙනිණ.

90/91 මහ කන්නයේ බණ්ඩාරවෙල කලාපීය කෘෂිකම් පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී කරන ලද අධ්‍යයනයකදී, අත්හදා බලන ලද සෙත්‍ර වෙත්දින පොහොර හා සසඳන කල කුකුල් පොහොර යෙදීමෙන් තක්කාලි වලින් හොඳ අස්වැන්නක් ලැබෙන බව පෙනිණ. කෙසේ වෙතත්, කුකුල් පොහොර හා රසායනික පොහොර එකට යෙදූ විට ප්‍රතිඵලය වඩාත් හොඳ බව පෙනි ගියේය.

90/91 මහ කන්නයේ බණ්ඩාරවෙල කලාපීය කෘෂිකම් පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී කරන ලද අධ්‍යයනයකදී, අත්හදා බලන ලද සෙත්‍ර වෙත්දින පොහොර හා සසඳන කල (හෙ/වො 5.1 සිට 6.9 දක්වා) කුකුල් පොහොර හෙ/වො. 10 බැගින් යෙදීමෙන් තක්කාලි වලින් හොඳ අස්වැන්නක් (හෙ/වො. 18.4) ලැබෙන බව පෙනිණ. කෙසේ වෙතත්, කුකුල් පොහොර හා රසායනික පොහොර එකට යෙදූ විට ප්‍රතිඵලය වඩාත් හොඳ බව පෙනි ගියේය. (හෙ/වො. 24.6)

90/91 මහ කන්නයේ හත්තොරුව, මධ්‍යම කෘෂිකම් පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ හරිත ගහයේ, කෘතීම ආසාදන (මුල් හා කඳ ආමුදලනයෙන්) තත්වයන් යටතේ තක්කාලි වර්ග බැක්ටීරියා මැලවීමේ රෝගයට ප්‍රතිරෝධී වීම/පාලනයට පිළිබඳව කරනු ලැබූ අත්හදා බැලීමකදී, නිවි කිංකොං, කේ ඩබ්ලිව් ආර් හා වී-245 යන වර්ග දැඩි ලෙස ප්‍රතිරෝධී බවත්, ප්‍රෙස්ස් එ/ප්, කැරිබේ හා ඇලේටා විවම්රයු ඉතාමත් ඵ/ප්, යන වර්ග දැඩි පාලනයට යුක්ත බවත් පෙනිණ. ආමුදලනය කළ ක්‍රම දෙකම භහුපත් ලක්ෂණ පෙන්වුම් කරන ලදී.

බිම්මල්

91 යළි කන්තයේ මාකුර කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී පවත්වන ලද සිසිස්ටර් බිම්මල් (ප්ලිසුරෝටස් - හැඩ්ඩ් ආරය) සඳහා සුදුසු වර්ධක උපස්තරයක් තෝරා ගැනීම සඳහා වූ අත්හදා බැලීමකදී, බිම්මල් වැඩීමට ඉතා හොඳ උපස්තරය තනිකර ඉරුම් කුඩු(රබර් ලී) හෝ ඉරුම් කුඩු සමඟ පිදුරු(ගොම සමඟ කොම්පෝස්ට් කර) මිශ්‍ර කොට යොදා ගැනීම බව පෙනීය.

පලතුරු

කෙසෙල්

කෙසෙල් ගල්ලා පාලනය කිරීම පිළිබඳව ගන්නා රුවේදී 1989 මහ කන්තයෙන් අරඹා 1990/91 මහ කන්තයෙන් අවසන් කරන ලද අත්හදාබැලීමක ප්‍රතිඵල පදනම්කොට ගෙන පහත සඳහන් පලිබෝධ මර්ධන ක්‍රම යෝජනා කර තිබේ.

- * අවන් කෙසෙල් වගාවක් ආරම්භ කිරීමේදී රෝග ග්‍රස්ට නොවූ රෝපණ ද්‍රව්‍ය භාවිතා කිරීම.
- * රෝග වලට පාත්‍ර වූ සිඳුලුම හස් හලවා දැමීම විනාශ කිරීම හෝ ඒවායේ ව්‍යාජ කැන් පලා කේන්ද්‍රයේ විඳීමට හැරීම.
- * කැන් කපා ගත් කෙසෙල් හස් පොළොව මට්ටමින් කපා කැබලි වල වෙන්කර දෙනට පලා කාර්බෝසි/පුරාන් 3 පි ග්‍රෑම් 6 ක් කැපුම් තලය මත එක්කොට ඉතිරි කැබලි වලින් වසා දැමීම. මෙය උගුලක් වශයෙන් භාවිතා වේ.
- * මසකට වරක් පඳුරු පාමුල එවැනි උගුල් හෙ/60 ක් බැගින් (අක්කරයකට 25 ක්) අතරින් පහර දැමීම.
- * කෙසෙල් අග්‍රස්ට අංකුර කළ හල බොහෝමි ක්‍රම විද්‍යාව සාර්ථකවට පත් කර ගන්නා ලදී. (සිහි කෙසෙල්, සිතල, කෝලිකුට්ටු සහ වතුරුගුණ වගා විශේෂ) මුර්ඡිගේ සහ ස්කූග් විසින් සාදන ලද ඩීප්ප් හා අසිප්ප් මිශ්‍රණ මාධ්‍ය යෙදීමෙන් අංකුර 5-8 දක්වා ලබා ගැනීමට හැකිවිය. මාස 1 සිට 4 දක්වා කාලයකදී අංකුර වැඩී ගන්නන් මතුවීම සිදු වේ.(වගා ප්‍රභේද අනුව මෙය සිදු වේ.) සිහි කෙසෙල් වල අංකුර හට ගැනීම මාසයක් ඇතුළතදී සිදු විය.

අඹ

ආදාන්වා දෙනු ලැබූ අඹ වර්ග 30 කට දැඩි ගන්නන් දැනට බීබීලේ, ගිරාදුරු,කෝට්ටේ මහලුප්පල්ලම හා වල්පට් දී අත්හදා බලාගෙන යනු ලැබේ. ජෝ වෙල්ප්ට්, කෝමික් සහ වොම් ඇටිකින්ස් ඔලාපොරොත්තු හැඩය ගැනි සමහර වර්ග වේ.

වල්වට්ටි නඩත්තු කෙරෙන වර්ෂ 16 ක්(භද්දන්වාදිම් 9 සි - දේශිත 7 සි) සිල්, සිටි, තරඹේ, පිටර්පයාන්ඩි, ඩෙව් අම් සහ වෙල්ලකොලොම්බන් යන වර්ෂ වල 90/91 එම නන්තරේදි ගෙඩි පුළු පුළාණයන් වලගත් අතර 91 යල් නන්තරේදි පිටර්පයාන්ඩි භැර අන්තර් සියලුම වර්ෂ වල වලදාව ඉසා අඩුවිය. මේ සියලුම වර්ෂ පලතුරු මැසි උවදුරට ගොදුරු වේ.

1989 ජනවාරි මස ගිරාදුරුකෝට්ටේ දි පැල කරන ලද භද්දන්වා දුන් වර්ෂ 26 ක් දීර්ඝ කාලීන ඇඟුම් වැඩ සටහනක් යටතේ පරිභා කෙරේ. 90/91 මහ නන්තරේදි සියවම් වර්ෂ වල වැඩිම ගොදු තත්වයන් පැවතුනද, මාධුලේභු, යේ වෙල්ලි සහ ඉවෙයියා යන වර්ෂ වල පමණක් පැහොන ගෙඩි සංඛ්‍යාවන් වල ගත් නමුත් ඒවා ගෙඩි පැලීමට ගොදුරු විය. තැටි වර්ෂයේ ගෙඩි නොපැලූ නමුත් හටගත්තේ පුළු සංඛ්‍යාවකි.

යල් නන්තරේ දි , යේ වෙල්ලි, ඉවෙයියා, තැටි සහ මාධුලේභු යන වර්ෂ වල ගෙඩි ගොදුන් වලගත් අතර ඉන් ඉසා මන්ම ගොදුන් වල දැරුවේ යේ වෙල්ලි වර්ෂයයි. තෙසේ වෙතත්, මෙම වර්ෂයේ මෙන්ම මාධුලේභු වර්ෂයේ ද ඉවෙයියා වූයේ ගෙඩි පැලීමයි.

සිටිරස්

1988 යල් නන්තරේ සිටි ගම්බාවන්තේ කරගෙන යනු ලබන දීර්ඝ කාලීන අධ්‍යයනයන් ලැබූ ප්‍රතිඵල වලින් පෙනී ගියේ ලෙමන්ත හා නය්කාරන් දෙකි සඳහා පුදුසු ශ්‍රාමක තැන් බවය. මෙය ඊට පෙර නන්තරේ කරන ලද අත්හදාබැලීම් වලින්ද යනාට වේ. ලෙමන්ත වලට දෙකි බද්ධ කිරීමෙන් එම නන්තර පුරාම ගෙඩි හටගත් අතර, යල් නන්තරේදි වැඩිම අත්වැන්නක් ලැබුණි. ඉන්පසුව නය්කාරන් වලට දෙකි බද්ධ කළවිට ගෙඩි හටගත් නමුත් එසේ සිදුවූයේ ප්‍රමාදවය.

කෝසුවලදි, මහ නන්තරේ අත්හදා බලන ලද වෙනත් බද්ධ කිරීම් හා සඳහා බැලීමේදි නය්කාරන් වලට, පැහි දොඩම් බද්ධ කිරීමෙන් ගොදු තත්වයේ ගෙඩි සමඟ වැඩි අත්වැන්නක් ලැබුණි. යල් නන්තරේදි ඇඹුල් දොඩම් වලට පැහි දොඩම් බද්ධ කිරීමෙන් වැඩි වලදාවක් ලැබුණි.

අත්තාසි

අත්තාසි බෝ කිරීම සඳහා වූ රෝපණ මාධ්‍යයන් සම්පූර්ණ කරන ලදි. මේ සඳහා යොදා ගන්නා ලද්දේ ගසේ හට ගන්නා කණිස අංකුරය. පැලෑටි ප්‍රතිරත්නය කරන ලද්දේ රෝපණය කිරීමෙන් සති 2 සිට 3 දක්වා වූ කණිස අංකුර යොදා තොගැනීමෙන්ය. පසුව රෝපණ මාධ්‍ය මෙහෙයවීමෙන් පැලෑටි ප්‍රතිරත්නයේ කායනීකමකාව වැඩි කරන ලදි. අවන් මාධ්‍යයකට මාරු කිරීමෙන් මූලික රෝපණ වලින් කුඩා පැල 30 ක් පමණ ලබාගත හැකි බව පෙනීය. මෙම රෝපණ වල ප්‍රරෝහ වැඩීම පටන් ගත්තේ සති 6 ක් තුලදිය.

රඹුවක්

වහා වර්ග කිරීම කිරීම සඳහා, භෞතික හෝ කාර්මික වෙන්ම වැඩි වලදාවක් ලබා ගැනීම සඳහා ද ජාති වර්ග පහක්, (ජාති සිතියමක්, ජාති ස්වරූපය, ජාති ලක්ෂණයන්, ජාති සිතියම) මැලේසියානු වර්ග කාර්මික, (මලයාන් රෙඩ්, මලයාන් ගෙලෝ, මලයාන් වේ වම් කොන්) සහ දේශීය වර්ග දෙකක් (මල්වන වර්ගය, කුරුණෑගල වර්ගය) පිළිබඳව දැනට ගන්නාහැකි, ජීව විද්‍යාත්මක, අධ්‍යයන හා කොළඹ රේස් කෝස් තවදුරටත් අදාළව නිරූපණය කළ යුතුය. මල්වන සහ ජාති ස්වරූපය වර්ගයන් අතින් ඒවා වඩා උසස් තත්වයක පවතී. (එනම්, ලෙඩ් ගැලවීම පහසු, රසවත්වූ හා මධ්‍ය ගුණාත්මක)

වෙනත් කරුණු

90/91 ඔහු කාර්මික ගැලවීම, පැලෑටි ජාති සම්පත් මධ්‍යස්ථානය මගින් ජාති ප්ලාස්ම සාම්පල් 1827 ක් එක්රැස් කරන ලදී. බෝග නිශ්චිත ජාති ප්ලාස්ම ගවේෂණ දෙකක් සහ බවු, බිම්බික්කා හා ඒවායේ වන නැතම සම්බන්ධය ද. (සාම්පල් 118 ක්) තේරුම් පරිපූර්ණ හා එහි වන නැතම සම්බන්ධය ද (සාම්පල් 37 ක්) පිළිබඳ එක්රැස් කිරීමේ ගවේෂණ වාර්තා දෙකක් නවදිල්ලියේ ජාති ජාති සම්පත් මධ්‍යස්ථානයේ සහ හයිද්‍රාබාද්හි ඉන්දියානු ආයතනයේ ජාති ප්ලාස්ම විශේෂයින් දෙදෙනෙකු ගේ සහායෙන් පවත්වන ලදී.

ජලමාපන සටහන් කරුවන්ගේ ජල මාන සටහන් වඩාත් කාර්මික හා නිවැරදි ලෙස සටහන් කිරීමේ කාර්මික විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා වූ පරිගණක ආධාරයෙන් ජල මාන සටහන් විශ්ලේෂණය කිරීමේ වැඩ සටහනක්, ඉඩම් හා ජලකළමනාකරණ පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී ආරම්භ කරන ලදී. මෙතෙක් එවැනි විශ්ලේෂණ කරන ලද්දේ සාමාන්‍ය ක්‍රමය මගිනි. එසේ කිරීමේදී අනවශ්‍ය ලෙස කාලය ගතවනවා පමණක් නොව, විශ්ලේෂණය කරන ලද දත්තයන්හි බොහෝ වැරදිද දක්නට ලැබේ.

බාධන

- * කලාපීය කාර්මික පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන බොහෝමයක පුහුණු වූ විද්‍යාඥයින් ප්‍රමාණවත් සංඛ්‍යාවක් නොසිටීම.
- * ආධාරක කාර්මික මණ්ඩලය ප්‍රමාණවත් නොවීම.
- * පිටතාර් මුදල් රෙගුලාසි නිසා සැපයුම් ලබා ගැනීමට සිදුවන ප්‍රමාදය හා දුෂ්කරතාව.
- * ගමනාගමනය සඳහා මුදල් ප්‍රමාණවත් නොවීම.

අනාගත අපේක්ෂා

- * පර්යේෂණ වැඩසටහන් බොහොමයක් ස්වභාවයෙන්ම දිස්තාලික වන අතර නොහඬවන පවත්වා ගෙන යාම සිදු වූයේ.
- * 1992 වර්ෂය තුළදී සහ ඉන් ඉදිරි වර්ෂ වලදී උද්‍යාන විද්‍යා කේන්ද්‍ර (පලතුරු හා එළවළු) පිළිබඳ පර්යේෂණයන් සඳහා වැඩි අවධානය යොමු කරනු ලැබේ.
- * ගොවිපල දායකත්ව පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන පර්යේෂණ අංශය යටතේ පත්වීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ අවශ්‍යතාවන්ට සරිලන සේ ගොවිපල දායකත්ව පර්යේෂණ වැඩි දියුණු කරනු ලැබේ.
- * පර්යේෂණ අංශයේ දැනට තේරුම් ගත් දියුණු කරමින් රජයේ ප්‍රතිපත්ති වලට අනුරූපව කටයුතු කිරීමට වගකිවයුත්තේ වැඩිදියුණු කිරීමේ, කාර්ය සාධනය සම්බන්ධය වැඩි කිරීම සඳහා වූ සංවිධානාත්මක ව්‍යුහයේ අර්ථ නිරූපනය කෙරෙමින් හා එහි ආධාරයෙන් පරිසරයට ගැලපෙන කාර්යයන් බැඳී පිළිබඳ උපක්‍රම හඳුන්වා දෙමින්, පර්යේෂණ අංශය වැඩිදියුණු කිරීම පිණිස පස් අවුරුදු පර්යේෂණ ගැලැස්මක් පිළියෙල කරනු ලැබේ.

බීජ සහතික කිරීම සහ පැළෑටි සංරක්ෂණය

1991 වසරේ මැද භාගයේදී කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව ප්‍රතිව්‍යුහ ගත කිරීමේදී බීජ සහතික කිරීම හා පැළෑටි සංරක්ෂණය පිළිබඳ නවව්‍යුහ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ වරයෙකුගේ වගකීම ඉටුකර පත් කරන ලදී. එම නවව්‍යුහවලට බීජ සහතික කිරීම, පැළෑටි සංරක්ෂණය, පැළෑටි නියෝධායනය හා පලිබෝධ නාශක පාලනය ඇතුළත් විය.

අය-වැය

වැය විස්තර	මුදල (රුපියල්)
ප්‍රකාශවර්ෂය	23,01,000.00
පාලනය	4,08,000.00
මුළු ණය	27,09,000.00

ඉටු වූ අරමුණු

බීජ සහතික කිරීමේ සේවාව

බීජ සහතික කිරීමේ සේවාවේ ප්‍රධාන කාර්යයන් පහ නම්,

* බිත්තර වී සහ වෙනත් ශාඛා බෝග අර්ථසාපද් හා එළවළු බීජ ශාඛායෝද්ධ පරීක්ෂා කිරීම හා ඒවා සහතික කිරීම.

සහතික කිරීම පිණිස පරීක්ෂා කරන ලද ඒ ඒ බීජ වර්ග වශයෙන් කළ බීජ ප්‍රමාණය 7 වැනි වගුවේ දැක්වේ.

7 වැනි වගුව: සහතික කිරීම සඳහා පරීක්ෂා කරන ලද බීජ වශයෙන් කළ බීජ ප්‍රමාණය.

බෝගය	බීජ ප්‍රමාණය	පිලිගත් ප්‍රතිශතය.
වී	3,918	92.3
වෙනත් ශාඛා බෝග	424	90.3
අර්ථසාපද්	158	85.7
එළවළු	333	83.7
මුළු ණය	4,833	

1990 වර්ෂය හා සසඳන විට පරීක්ෂා කරන ලද මුළු බිම් ප්‍රමාණය මෙම වසරේදී හෙක්ටයාර් 500 කින් වැඩිවී තිබේ.

පරීක්ෂා කරන ලද බිම් ප්‍රමාණයෙන් 88% ක්ම සහතිකකිරීම සඳහා බිම් සහතික කිරීමේ සේවාව විසින් යොදා ගන්නා ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල විය.

* දේශීය හා ආනයනය කරන ලද බිම් සාධනාගාර පරීක්ෂණයට ලක් කිරීම.

සාධනාගාර බිම් පරීක්ෂණය සමත්වීම වුවේ බිම් කොඟ මිලදී ගැනීමට පෙර, විකිණීමට පෙර හා යන්ත්‍රානුසාරයෙන් සකස් කිරීමට පසුව ලබාගත් සාම්පල් සහ ආනයනය කරන ලද ප්‍රදේශයන්ගෙන්. පේරාදෙණිය හා මහලඳුප්පල්ලම සාධනාගාරය යන බිම් පරීක්ෂා කරන ලද මුළු සාම්පල් ගණන 10,041 විය.

තැපැල් පහසුකම් සලසා සිටීම ආනයනය කරන ලද බිම් පරීක්ෂා කරන ලද්දේ, පේරාදෙණියේ සාධනාගාරය මගිනි.

බිම් පරීක්ෂණ නටඹුණුවල සංවිධාන සටහනක් 8 වැනි වගුවේ දැක්වේ.

8 වැනි වගුව: බිම් පරීක්ෂණ නටඹුණු.

බෝගය	පරීක්ෂා කරන ලද මුළු සාම්පල් ගණන.	පිලිගත් ප්‍රතිශතය
වී	3,331	74.2
වෙනත් ශාඛා බෝග	1,930	63.2
එළවළු (දේශීය)	3,136	88.9
එළවළු (ආනයනය කරන ලද)	366	45.8 X
විවිධ වර්ග	1,278	88.9
මුළු ගණන	10,041	

x. බිම් වැඩි ගණනක් ප්‍රතික්ෂේප වීමට හේතුව ඒවායේ අන්තර් ගත ජල ප්‍රමාණය අධික වීමය.

1990 හා සැසඳීමේදී පරීක්ෂා කරනු ලැබූ ආනයනය කරන ලද සාම්පල් සංඛ්‍යාව ස්ථාවර කන්ට්‍රෝලය පැවති අතර, දේශීය වශයෙන් නිපදවන ලද බිම් සාම්පල් ගණන 8,000 ක පමණ ප්‍රමාණයකින් අඩු වී ඇත. එසේ වීමට පහසු සඳහන් කරුණු හේතු වූවා විය හැක.

- පමිණණය සඳහා භාරගනු ලබන්නේ බීජ සහතික කිරීමේ සේවාවේ පුහුණුව ලත් නිලධාරීන් විසින් විද්‍යානුකූලව ලබා ගන්නා බීජ පමණක් වීම.
- දෙවන වරට තරුණ ලබන පමිණණ සඳහා මුදල් අය කිරීම.

වික්වල අයුරු හෝ තොග පිටින් හෝ ආනයනය කරන ලද වලවුන් බීජ තොග වලින් 50% කට වැඩි ප්‍රමාණයක, නියමිත ප්‍රමාණයට වඩා වැඩි ජල ප්‍රමාණයක් අඩංගු විය. මේ අනුව අධික මිලකින් යුත් බීජ කල් තබාගත හැකි කාල පරිච්ඡේදය බොහෝ සෙයින් අඩුවන බැවින් එය බලවත් ප්‍රශ්ණයක්ව පවතී.

* බීජ නිකුත් කිරීමට පෙණ, විශේෂතා , ඒකජාපිතා හා ස්වාධීනතාව පිළිබඳව පමිණණ කිරීම.

විශේෂතා, ඒකජාපිතා හා ස්වාධීනතා පමිණණයට භාජනයවුණු ප්‍රභේද ගණනාවක් 9 වැනි ව්‍යුහයේ දැක්වේ. තෙසේ වෙනත් බීජ වර්ග නොතබවා කන්න 3-4 ක් ඇඟවීමට භාජනය කරන හෙයින් මෙය වූනලී 1990 සිට නොතබවා පවත්වාගෙන යනු ලබන වැඩ සටහනකි.

9 වැනි ව්‍යුහය: විශේෂතා, ඒකජාපිතා හා ස්වාධීනතා පමිණණය.

බෝගය	ප්‍රභේද සංඛ්‍යාව
ඊ	11
වෙනත් කේෂ්‍ර බෝග	12
එළවළු	15
මුළු ගණන	38

* පහ්වාර් මර්දන කටයුතු සමත් වීමේ බීජ තොග පිළිබඳ කේෂ්‍ර ඇඟවීම්

ගන්නොරුව, සිහඹලිය හා මහරුපුරපල්ලම යන ස්ථාන ඉහතදී, දේශීය වශයෙන් නිපද වූ බීජ මෙන්ම ආනයනය කරන ලද බීජ තොග මත පමිණණයට භාජනය කෙරේ. පසුගිය අවුරුදු වලදී මෙන් නොව මේ වසරේදී මෙම කාර්යය දේශීය වශයෙන් නිපදවන ලද උසස් වර්ගවලට පමණක් සීමා කළේය. මුළුමනින් බිත්තර වී තොග 319 ක්ද, එළවළු හා අම්කාපල් බීජ තොග 281 ක් ද, පමිණණ කරන ලදී. ගැවළු සහිත බීජ වල ප්‍රයෝග්‍ය ගුණිතයට අදාල තොරතුරු බීජ නිපදවන්නන්ට හා බීජ සහතික කිරීමේ සේවා කාර්ය මණ්ඩලයට ලබාදෙන ලදී.

* උද්‍යාන විද්‍යා තවත් ලියාපදිංචි කිරීම සහ පැලෑටි සහතික කිරීම

බද්ධ අඹ හා බද්ධ කරන ලද පැලෑටිවල වර්ගීකරණ පවිත්‍රභාව සහතික කිරීම සඳහා බීජ සහතික කිරීමේ සේවාව විසින් පොද්ගලික තවත් සහතික කිරීම නව දුරටත් කරගෙන යන ලදී. පමිණින කරන ලද පොද්ගලික තවත් 119 න් 79 ක් ලියා පදිංචි කරන ලදී.

අඹ පැල 3,081 ක ලේඛල් ගස සහතික කරන ලදී. ලේඛල් ගසන ලද පැලෑටි වලින් රජයේ ගොවිපල්වලට අයත් වූයේ 15% ක් පමණි. එහෙයින්, රජයේ ගොවිපල්වල සහතික කළ භූමි තත්ත්වයේ පැලෑටි නිෂ්පාදනය කිරීම කෙරෙහි වැඩි අවධානය යොමු කළ යුතුව ඇත.

රජයේ ගොවිපල් 16 ක, අඹ මව් ශාඛ වරණ 90% ක් කිම කරන ලදී. රජයේ ගොවිපල්වල රසුටත් පිළිබඳ මව් ශාඛ වරණය සඳහා වූ මූලික නිරීක්ෂණ අවසන් කරන ලදී.

ඌව පළාතේ රෝපණ ද්‍රව්‍ය සහතික කිරීම සඳහා නව බීජ සහතික කිරීමේ සේවාව මධ්‍යස්ථානයක් බිහිවීම රජයේ ගොවිපල් භූමියේ විවෘත කරනු ලැබීය. පොද්ගලික තවත් බොහෝමයක් ඇති වයඹ පළාත සඳහා නිකවැරටියේ බීජ සහතික කිරීමේ සේවාව කාර්යාලයෙහි අවසන් උද්‍යාන විද්‍යා ද්‍රව්‍ය සහතික කිරීමේ නිලධාරියෙක් පත් කොට තිබේ.

පලිබෝධ නාශක රෙගුලාසි

1991 වර්ෂය තුළදී, මෙම ඒකතයේ කාර්ය සාධනය වැඩි දියුණුවීමට මහ පාලන වැදගත් කාර්යයක් දෙකක් සිදුවිය. මෙම ඒකතය පිහිටුවීමෙන් පසුව ප්‍රථම වතාවට පලිබෝධ නාශක පිළිබඳ සහකාර ජ්‍යෙෂ්ඨවරුන්ගේ සේවක සංඛ්‍යාව අනුමත කරන ලද අතර, 1991 පෙබරවාරි මස නිලධාරීන් දෙදෙනෙකු පත් කරන ලදී. එමෙන්ම මෙම වර්ෂය තුළදී, කෘෂිකම් දෙපාර්තමේන්තුවේ වගකීම දරණ සිව්වන පාලන කටයුතු කිරීම සඳහා පිහිටුවන ලද නව අංශයක් තුළ මෙම ඒකතයේ කාර්යයන් ඇරඹිණි.

පසුගිය වසරවලදී මෙන්ම, පලිබෝධ නාශක ලියාපදිංචි කිරීමේ දී විශේෂයෙන්ම සෞඛ්‍යයට හා පාරිසරික බලපෑම සම්බන්ධ වැදගත් කරුණු, පලිබෝධ නාශක නිසර්වු නම්වූ රැස්වීම්වලදී සාකච්ඡා කරන ලදී. වර්ෂය තුළදී පලිබෝධ නාශක නිසර්වු නම්වූ රැස්වීම් පහක් පවත්වනු ලැබූ අතර, ඒ සඳහා වූ පැමිණීම සාමාන්‍යයෙන් 80% ඉක්මවීය. ඉතා වැදගත් සාකච්ඡා සමහරක් සිදුවූයේ, ලියා පදිංචි කිරීම සඳහා ඇගයීම් නෙරෙහි කාලය තුළ පලිබෝධ නාශක සැකසීම සඳහා භාෂා ලබන නිෂ්ක්‍රීය ද්‍රව්‍ය පිරික්සීමේ

අවශ්‍යතාවය වටා. පලිබෝධ නාශක පරිහරණය කරන්නන්ට, නිවැරදිව කටයුතු කිරීමට හෝ විදේශ වෙළඳාමට කොඳු නුවන්ව සිදුවිය හැකි අතිශය ප්‍රතිඵල අඩු කිරීමේ අරමුණින් නිශ්චිත පලිබෝධ නාශක සම්බන්ධයෙන් ඔලපත්‍ර හෝ කාවකාලික අවසර පත්‍ර නිකුත් කිරීමේදී අනුගමනය කළයුතු පාලන ක්‍රියා පිළිබඳව හා අත්හදාබැලීමේ කටයුතු සඳහා ආයතන විසින් පාරිච්චි කණු ලබන ලියා පදිංචි නොකළ පලිබෝධ නාශක පාරිච්චිය සඳහා අවසර දීමට පෙර පුළු සමාලෝචනයක් කිරීමට හැකිවන පරිදි සන්දානයක් අනුමත කළ හැකිම පිළිබඳවද කැපවීම පැවැත්විණි. අත්හදාබැලීමේ කාර්ය සාධනය පදනම්කොට ගෙන නිෂ්පාදනය නිර්දේශ කිරීමට සිදුවූ විට, ඉන් සිදුවිය හැකි ව්‍යාධිය හා පාරිසාරික අනතුරු පිළිබඳව කල්පනා කිරීමට මේ මගින් හැකි වේ.

කම්පුච්චි අවධානය යොමුවූ තවත් වැදගත් කරුණක් වූයේ 1980

අංක: 33 දරණ පලිබෝධ නාශක පාලන පනතට ඇතුළත් කිරීම සඳහා සංශෝධන පිලිබඳ කිරීම කෙරෙහිද. මෙම සංශෝධනයන් අවශ්‍යවූයේ මූලික වශයෙන්ම, පලිබෝධ නාශක නිකුත් කිරීමට සම්බන්ධ සංවිධානයන් වැඩිපෙත් නියෝජනය වීමට සැලැස්වීමෙන් හා එහි කාර්ය සාධනයට පළාත් මට්ටමේ පරීක්ෂණයේ ඔලපත් නිලධාරීන්ගේ සහාය ලබා ගැනීමට සැලැස්වීමෙන්, නිසි ප්‍රායෝගිකව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහාය. මෙම සංශෝධනවල අධික වැදගත් අවශ්‍යතාවයන් නම් කාර්යාලීන කටයුතු සඳහා පලිබෝධ නාශක සිල්ලරට විකුණන සියළුම වෙළඳසැල් සඳහා ඔලපත් නිකුත් කිරීමයි. පනත සඳහා වන මෙම නව සංශෝධන පාරිලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීමට නිසි පලිබෝධ නාශක පාලන සංශෝධන ව්‍යවස්ථා නෙටුම්පතට ඇතුළත් කිරීම සඳහා සකස් කිරීම පිණිස නිති නෙටුම්පත් කරුව ඉදිරිපත් කොට ඇත.

කෙටිකලට වැළඳෙන යම් යම් නිශ්චිත පලිබෝධ මර්ධනය කිරීම සඳහා වඩාත් ආරක්ෂිත විකල්ප නිර්දේශ කර ඇති බැවින් ඉදිරි වර්ෂයේදී 1 බී පත්තියේ නිෂ්පාදන දෙකක් වන මෙතම්බපොස් හා මොකොක්කොටපොස් ආනයනය කිරීම තවදුරටත් සීමා කිරීමට නිශ්චය කළේය. යෝජිත පරිහරණ රටාව අනුව පලිබෝධ නාශක පොළව මතුපිට හා භූමි ජලය සමඟ මිශ්‍ර වීමේ හැකියාව තක්සේරු කිරීමට දේශීය දත්ත එක්රැස් කරන තුරු, එක් වශයෙන්ම වල් පැලෑටි මර්ධනය සඳහා යොදන ඇවිරිණි වර්ගයක් අධික වැලැටි කාලය භාවිතා කිරීම තැවැත්වීමටද කම්පුච්චි විසින් තීරණය කරන ලදී. ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදයට අපනයන කෙරෙන හේ වල ඩිකෝපෝල් අවශේෂ නිධුණුගෙන් එය හේ වෙළඳාමට හානිකර විය හැකි හෙයින් හේ වශ කෙරෙන ප්‍රදේශවල කිසිදු කාලයක් ලෙස ඩිකෝපෝල් භාවිතය ඉවත් කරන ලදී.

1991 වර්ෂය තුළදී, කෘෂිකාර්මික, මහජන සෞඛ්‍ය, ගෘහස්ත, පශු වෛද්‍ය හා කාර්මික කටයුතු සඳහා වූ පලිබෝධ නාශක 184 ක් ලියා පදිංචි කරන ලදී. ඒවායින් 72 ක් නව නිෂ්පාදන වූ අතර, ඉතිරි ඒවා නැවත ලියා පදිංචි කිරීමයි.

ලියා පදිංචි කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කෙරෙන දත්ත අගයවීමට දැන් ඇතුළත් කොට ඇති විශේෂ අංශයක් වනුයේ උපකාරක වශයෙන් යොදා ගන්නා නිශ්චයයන් හි ඇති ස්කන්ධ පුලකවේදිය හා අතිකුත් අසාධ්‍ය ඔලපැම් මගින් විවිධ රැකියාවන් හේතුවෙන් ඇති විය හැකි රෝග ග්‍රහණයට සම්බන්ධ කිරීමයි.

කෘෂිකාර්මික ප්‍රයෝජනය සඳහා කලින් වර්ෂයේදී ආනයනය කරන ලද පලිබෝධ ප්‍රමාණය රොන් 3,300 ක් වූ අතර, එහි චට්‍යාකම ඇමෙරිකානු ඩොලර් එක්කෝටි තිස් ලක්ෂයකි.

1991 දී මෙම ඒකකයෙහි තිබුණු තාක්ෂණික යෙදවුම් දියුණු කිරීමත් සමඟ වැදගත් වෙළඳ නිෂ්පාදන සඳහා නැව් ගත කිරීමට පෙර තත්ව සහතික ඉදිරිපත් කිරීම ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු කරන ලදී. පලිබෝධ තාක්ෂණ සිටිත් පරිදි සමීක්ෂණය කෙරෙන තුරු ප්‍රමිති තත්වය පවත්වා ගත හැකි එකම මාර්ගය මෙය වන්නේය.

විමධ්‍යගත පරිපාලනය යටතේ පලිබෝධ පාලනය සම්බන්ධ අධ්‍යාපනික හා උපදේශන කාර්යයන් එතරම් සාර්ථක නොවූ නමුත් පළාත් සභා කෘෂිකර්ම ක්‍රියාකාරීත්වය, ශ්‍රී ලංකා පලිබෝධ තාක්ෂණ සංගමය සහ කෙසේ ඉන්ටර්නැෂනල් වැනි රජයේ හෝ රජයේ නොවන ආයතනයන්ගේ සහය ඇතිව, වෙළඳුන්ට, ගොවි සමිති හා ගොවීන්ටද පැවැත්වූ පුහුණු පත්ති 10 කට උපකාරී වීමට මෙම ඒකකයට හැකි විය.

සාමෘද්ධික පනතින් ඒ ඒ පළාත්වලට බලය ලත් ක්‍රියාකාරීත්ව පත් කිරීමේ හැකියාව ලැබෙන අතර අධ්‍යාපනික වැඩ සටහන් හා පලිබෝධ තාක්ෂණ ගබඩා කිරීම සමීක්ෂණය, බෙදා හැරීම හා ඒ ඒ ප්‍රදේශවල ඒවා පාවිච්චිය පිළිබඳව ඔවුන්ට කටයුතු කළ හැකිවනු ඇත. කෙසේ වෙතත් පලිබෝධ තාක්ෂණ රෙගුලාසිවල වැදගත් ලක්ෂණයක් වනුයේ ආනයනය කරන අවස්ථාවේ හෝ පිලියෙල කෙරෙන හා බෙදා හැරීමේ අවස්ථාවේදී නිෂ්පාදනයේ තත්වය සමීක්ෂණය කිරීමයි. උසස් තත්වයේ පලිබෝධ තාක්ෂණ ගොවියාට ලබාදීම සහතික කිරීම සඳහා හොඳින් ක්‍රියාත්මක වන පලිබෝධ තාක්ෂණ විශ්ලේෂණ රසායනාගාරයක් නොමැතිවීම, පශ්චාත් ලියාපදිංචි කටයුතු වලට බාධාවක්ව පවතී. මෙතරම් නිෂ්පාදනය කෙරෙන රටේ තත්ව සහතික මත මෙම ඒකකයට විශ්වාසය තැබීමට සිදුවන හෙයින් ප්‍රමිතිය අතින් බාල නිෂ්පාදන රට තුලට ගලා එමට ඉඩකඩ ඇත.

පැලෑටි සංරක්ෂණය

පැලෑටි නිරෝධායනය

සිටිත් පරිදි කෙරෙන අන්දමට, අපනයන ද්‍රව්‍ය සඳහා ශබ්ද සොබාභාවය සහතික තිබුණ කිරීමට රට තුලට ගෙන එන කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන පරීක්ෂා කිරීමට නොලැබී වරායේදී හා කටුකායක ජාත්‍යන්තර ගුවන් නොවුපලේදී සිදු විය.

එක් අවස්ථාවකදී, අත්හදා බැලීම සඳහා වූ ඕෆ් අල නොගයක නිරෝධායනය කළයුතු දැලි රයක් වන හෝමා වික්සිගුවා මාර් ෆෝස්ටේටා තිබෙනු සොයා ගන්නා ලදී. එම නොගය පසුව විනාශ කරනු ලැබීය. පලිබෝධ පිළිබඳ දත්ත හා ප්‍රතිකර්ම තාක්ෂණ ක්‍රම දැන් තිබෙන හෙයින්, එළවළු බීජ සහ රෝපණ ද්‍රව්‍ය හා පැලෑටි ආනයනය කිරීම සම්බන්ධ ප්‍රතිපත්තිය සාමෘද්ධිකය කරන ලද අතර, ඒ සඳහා පුළුල් පරාසයක් ලබාදෙනු ලැබීය.

පලිබෝධ මර්දනය.

ව්‍යාප්ති සංවිධානයේ සිදු වෙමින් පවතින වෙනස්කම් තොරතුරු, දිස්ත්‍රික්ක ගණකාවක ආහාර හා කෘෂිකම් සංවිධානයේ හා කෘෂිකම් දෙපාර්තමේන්තුවේ වී පිළිබඳ ඒකාබද්ධ පලිබෝධ පාලන වැඩ සටහන ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. එම වැඩ සටහන සාර්ථක වූ හෙයින් එය නවදුරටත් ව්‍යාප්ත කළ යුතුය.

වී වල දුඹුරු පැළ කීඩා උවදුරු වාර්තා වූයේ අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයෙන් පමණි. උවදුරට භාරතයේ ප්‍රදේශය නේටයාර් 8,118 ක් බවත් ඉන් භාග්‍යව පත්වූ දුඹුරු ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර් 3,778 ක් බවත් වාර්තා විය. බෝවීම බරපතල අන්දමින් සිදුවූයේ වගාවේ අන්තිම අවස්ථාවේදීය. එහෙයින්, ජලය ඉවත් කිරීම හා අස්වනු කෙලා ගැනීම කඩිනම් කිරීම හැර වෙනත් මර්ධන ක්‍රියා මාර්ගයක් අවශ්‍ය නොවීය. පලිබෝධය සාර්ථකව මර්දනය කිරීමට නම් එය බෝවන මුල් අවස්ථාවේ සිටම සමීක්ෂණ කටයුතු කිසි පරිදි කළයුතු යයි කීර්දේශ කෙරේ.

ගල් කන්නදේදී පළඟැටි උවදුරක් පිළිබඳව මොණරාගලින් වාර්තා විය. නොවිලයේ කෘෂිකාරයන් ඉඩු ලැබූ අතර, මර්දන ක්‍රම ගැන ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් සහ ගොවීන් දැනුවත් කරන ලදී.

අනුරාධපුර ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේ ගේ ආරක්ෂාව පිණිස සිටින පරිදි කෙරෙන පරීක්ෂාවන් එසේම සිදු කරන ලදී.

ගල් කන්නදේදී එහි වගාවේ ඇති වන ගැටළු පර්යේෂණ හා ව්‍යාප්ති කාර්ය මණ්ඩලය සමඟ පරීක්ෂා කරන ලදී. එහෙත් ස්ථිර නිගමනයක්ව එළඹිය නොහැකි විය. මෙම උවදුර ඉදිරි කන්නදේදී ද ඇති වුවහොත් වී පිළිබඳ මහා සමීක්ෂණයක් සිදු කෙරෙනු ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවට අලුත් බෝගයක් වශයෙන් නැවත හඳුන්වා දෙනු ලැබූ තේස් පරිප්පු වගාව සීමා කෙරෙන කරුණක් වන්නේ පලිබෝධ උවදුරයි. එහෙයින් මෙම බෝගයට වැළඳෙන පලිබෝධ නියම අන්දමින් මර්ධනය කිරීම පිළිබඳව නිලධාරීන් මෙන්ම ගොවීන් ද පුහුණු කරවන ලදී.

පලිබෝධ නාශක ආරක්ෂාකාරී ලෙස පරිහරණය කිරීමෙහිලා පලිබෝධ නාශක වෙළඳුන්, ගොවීන් හා සාමාන්‍ය මහජනතාව දැනුවත් කිරීමේ පුහුණු වැඩ සටහන් පවත්වන ලදී. මෙම කටයුතු ක්‍රියාත්මක කරන ලද්දේ පලිබෝධ නාශක ජෛවවිද්‍යාඥ, ප්‍රාදේශීය කෘෂිකාර්මික ව්‍යාප්ති සේවය, රජයේ නොවන සංවිධාන හා ශ්‍රී ලංකාවේ පලිබෝධ නාශක සංගමයේ සහයෝගීතාවය ඇතිවය.

නෛසා ව්‍යාප්තියේ කටයුතු අවසන් වීමත් සමඟ සැල්විනියා ජීව විද්‍යාත්මක ක්‍රමයෙන් මර්දනය කිරීමේ වැඩ සටහන පැලෑටි සංරක්ෂණ සේවයට භාර දෙන ලදී. ඉන් අනතුරුව, සැල්විනියා බෝවී තිබෙන ජල මාර්ග සහ ජලාශ පිළිබඳ ලේඛනයක් සකසා

කොරතුරු රැස්කරන ලදී. තුණුහල, මා තලේ, බදුල්ල, මහනුවර, අම්පාර, පුත්තලම සහ මහවැලි මී සහ සි කලා පයන්සි වැව්වලට සයිම්බෝබ්වේසන් සැල්විනියෝ නම් වූ කාමියා සදුන්වා දෙනු ලැබීය. ගන්කොරුව පැලෑටි නිෂේධායන ජ්‍යෙෂ්ඨාභාරයේ මෙම පලිබෝධකයා නඩත්තු කෙරේ. විශ්ලි කලාපයේ සහ මැද රට තෙක් කලාප ප්‍රදේශවල සැල්විනියා සාර්ථකව මර්දනය කර තිබේ.

බාධක

වගකීම හා කාර්යයන් ක්‍රියාවට නැංවීමේදී කාර්ය මණ්ඩල, මුදල් හා අතිකුණ්ඩම්පත් උණනාවන් ඊට ප්‍රධාන බාධක විය.

අනාගත අපේක්ෂා

අනාගතය සඳහා පහත සඳහන් නටඹුකු යෝජනා කෙරේ.

- X එළවළු රෝපණ ද්‍රව්‍ය සහතිකකිරීමේ වැඩ සටහන ව්‍යාප්ත කිරීම.
- X පුද්ගලික අංශයේ බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සහතික කිරීම සඳහා වැඩ සටහනක් වර්ධනය කිරීම.
- X ශ්‍රී ලංකාවට බීජ පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිමය හා බීජ පිළිබඳ නිති මාලාවක් ඇති කිරීම.
- X පැලෑටි සංරක්ෂණ නිති හා රෙගුලාසි සමාලෝචනය කිරීම.
- X පලිබෝධ නාශක නියා ඇතිවන උවදුරු අඩු කරලීම.

බීජ සහ රෝපණ ද්‍රව්‍ය

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට නියම කරන ලද ගෝඟයන්හි බීජ සහ රෝපණ ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණවත් කොභවලින් කලට වේලාවට සැපයීම සඳහා ප්‍රමුඛතාවය ලබා දෙනු ලැබේ. එම බීජ දිවයිනෙහි විවිධ පාරිසරික කලාපයන්හි පිහිටි ගොවිපල් ගණනාවකදී මහා සම්බන්ධී-කරණයකින් යුක්ත වූ කොන්ත්‍රාත් ගොවීන්ගේ වැඩ සටහනක් මගින්ද වගා කරනු ලැබේ. උසස් තත්වයේ බීජ නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා කුඩා පරිමාණයේ ව්‍යාපාර පිහිටුවීමටද ආධාර ලබා දෙනු ලැබේ.

අයවැය

1991 වර්ෂයේදී බීජ සහ රෝපණ ද්‍රව්‍ය සඳහා වූ අයවැය 10 වෙතින් වකසෙහි දැක්වේ.

10 වෙතින් වකස

අත්තිකාරම් ගිණුම් තුනක ආදායම් සහ වියදම් - 1991

ගිණුම	වියදම (රු. මිලියන)	ආදායම (රු. මිලියන)	ලාභය/පාඩුව
සහතික කළ බීජ	105.4	114.8	+ 9.4
ගොවිපල්	160.3	129.4	- 30.9
අර්ථනාපල්	27.8	36.3	+ 8.5
මුළු ගණන	293.5	280.5	- 13.0

ඉටු වූ අරමුණු

බිත්තර වී නිෂ්පාදනය හා නිකුත් කිරීම් - 1991

1991 වර්ෂයේදී බිත්තර වී මුසල් 190,000 (මොන් 40.4) ක පමණ ප්‍රමාණයක් බෙදා හරින ලදී. දළ වශයෙන් හත් කල, මේ වූ කලී 1990 වර්ෂයේදී නිකුත් කරන ලද ප්‍රමාණයට වඩා මුසල් 60,000 (මොන් 127.7) කින් පමණ වැඩි ප්‍රමාණයකි.

(11 වෙතින් වකස)

වෙනත් ආහාර ඛේශ නිෂ්පාදනය හා නිකුත් කිරීම් - 1991

වර්ෂය තුළ සමස්තයක් වශයෙන් අතිරේක ආහාර භෝග බීජ කිලෝ ග්‍රෑම් 160,000 පමණ බෙදා හරින ලදී. කෙසේ වුවද මුදල් කොලාබෝල හා කලට වේලාවට බීජ ලබාගත නොහැකිවීම හේතුවෙන් මිලිපි හා තෝර පරිප්පු බීජවල භීෂයක් ඇති විය. (12 වෙනි වගුව)

බීජ අර්තාපල් නිෂ්පාදනය හා නිකුත් කිරීම් - 1991

නුවරඑළිය ගොවිපල වල අර්තාපල් වගාව කෝෂ්ඨ වටපසු උවදුර හේතු කොටගෙන මුළුමනින්ම විනාශ වී යාමේ තර්ජනයට මුහුණ පෑවේය. පර්යේෂණ අංශයේද සහය ඇතිව රජයේ සෑම ගොවිපලකම මෙම කෝෂ්ඨ වටපසු උවදුර නිවේදනය පරිණා කිරීම සඳහා සුඝූම වැඩ පිළිවෙලක් ආරම්භ කරනු ලැබීය. ඉතාමත්ම යුච්ච බිම් ප්‍රමාණයක් මෙම උවදුරින් බේරී තිබූ අතර මෙම බිම් ප්‍රමාණය බීජ අර්තාපල් මෙන් 550 පමණ නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා සම්පූර්ණයෙන්ම උපයෝගී කරගනු ලැබීය. (13 වෙනි වගුව)

චළචච බීජ නිෂ්පාදනය හා නිකුත් කිරීම් - 1991

1991 වර්ෂයේදී දේශීය චළචච බීජ කිලෝ ග්‍රෑම් 1,30,000 පමණ බෙදා හරිනු ලැබීය. කලින් වර්ෂය හා සසඳන කල මෙම ප්‍රමාණය කිලෝ ග්‍රෑම් 40,000 ක පමණ වැඩි වීමකි. බීජ ගබඩා කර තබා ගතහැකි කාලය දිරිස කිරීම සඳහා භෝග වර්ග කිහිපයක් සම්බන්ධයෙන් නව ඇඳුරුම් ක්‍රමයක් හඳුන්වා දෙන ලදී. (14 වෙනි වගුව)

11 වෙනි වගුව

බිත්තර වී නිෂ්පාදනය හා නිකුත් කිරීම් - 1991

බිත්තර වී	නිෂ්පාදනය		නිකුත් කිරීම්		1991 දී	1991 දී
	1990/91 මහ වර්ෂය	1991 සල වර්ෂය	1991 සල වර්ෂය	1991/92 මහ වර්ෂය	මුළු නිෂ්පාදනය වර්ෂය	නිකුත් කරන ලද මුළු ප්‍රමාණය වර්ෂය
රජයේ ගොවිපල	2,223	1,122	1,000	3,043	3,345	4,043
කොන්ප්‍රාන්	1,128	422	-	-	1,550	-
එකතුව	3,351	1,544	1,000	3,043	4,895	4,043

12 වෙනි වගුව

වෙනත් ආහාර ගෝල නිෂ්පාදනය හා
නිකුත් කිරීම් - 1991

වර්ගය	රජයේ ගොවිපල		කොන්ත්‍රාත් ගොවිත්		1991 වර්ෂයේ මුළු නිෂ්පාදන කි.ගැ.	1991 වර්- ෂයේ නිකුත් කරන ලද මුළු ප්‍රමාණය කි.ගැ.
	1990/91 මහ නිෂ්පා දන කි.ගැ.	1991 යල නිෂ්පාදන කි.ගැ.	1990/91 මහ නිෂ්පා දන කි.ගැ.	1991 කල නිෂ්පාදන කි.ගැ.		
කවිටි	22,575	14,982	1,717	897	40,171	19,600
කල	291	7,554	-	1,560	9,385	2,111
ලී	13,465	1,630	15,830	5,685	36,610	38,040
ලූ	8,911	6,101	2,243	9,056	26,311	13,038
ගෝයා බෝංචි	41,395	1,750	3,422	4,403	50,970	30,170
විටිස්	517	895	-	7,800	9,212	9,221
බඩ ඉරිඟු	39,285	5,900	-	-	45,185	43,052
සත්භෝජි	876	-	-	-	876	815
රව කපු	543	440	205	9,369	10,557	3,623
ඉඳල් ඉරිඟු	2,900	-	-	-	2,900	251
කුරක්කන්	251	1,707	-	-	1,958	1,241
ගෝර පරිප්පු	-	3,332	-	-	2,403	3,332

13 වෙනි වගුව

1991 වර්ෂයේ ධීවර අර්භාපල නිෂ්පාදනය හා නිකුත් කිරීම්

වර්ගය	මුළු නිෂ්පාදනය (කි.ගැ.)	නිකුත් කිරීම් (කි.ගැ.)
බෙල්කෝරා	4,10,313	3,39,071
වීසට්ටි	42,767	12,080
කාච්චල්	5,019	2,122
ඩයමන්ඩ්	3,504	1,452
ඉස්කා	89,693	11,071
ඇට්ටිමිකා	1,811	1,627
මුළු ගණන	5,60,900	3,69,963

14 වෙනි වක්‍රය

1991 වර්ෂයේ වලට වීර නිෂ්පාදනය හා නිකුත් කිරීම්

ශෝභය	රජයේ ගොවිපල		කොන්ත්‍රාත් නිෂ්පාදන කි.ගැ.	මුළු නිෂ්පාදන කි.ගැ.	1991 නිකුත් කරන ලද වීර කි.ගැ.
	90/91 මහ නිෂ්පාදන කි.ගැ.	1991 යල නිෂ්පාදන කි.ගැ.			
කෝවි	-	-	50,470	50,470	1,01,652
කරවිල	347	1,260	821	2,428	2,352
පිටිපිණ	672	512	-	1,184	770
මාළු මිරිස්	227	332	62	621	814
පකෝල	679	2,128	603	2,910	3,170
වලටු කවිපි	860	1,447	-	2,307	3,213
බණ්ඩක්කා	1,744	7,258	3,231	12,233	9,070
තක්කාලි	436	82	1,014	1,532	1,339
කිවිති	247	95	-	347	191
තව්වලා	-	60	-	60	130
රාමු	-	1,033	-	1,033	1,874
වම්බු	58	1,794	-	1,852	1,385
බුණ්ඩාපෝ	564	1,792	-	2,356	6,848
වැටකොළ	672	267	353	1,292	1,227

රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය හා නිකුත් කිරීම් - 1991

වර්ෂය තුළදී බද්ධ පැල 30,000 ඇඳවූව උදාහරණ පළතුරු පැල 100,000 ක් පමණ බෙදා හරින ලදී. රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනයෙහිදී සහතික කිරීමේ ක්‍රමයක්ද හඳුන්වා දෙනු ලැබීය. (15 වෙනි වක්‍රය)

වීර නිෂ්පාදන කටයුතු වලට අමතරව පහත දැක්වෙන ප්‍රමාණවලින් ස්ථිර ගෝඨ නිෂ්පාදන (16 වෙනි වක්‍රය) සහ සත්ව නිෂ්පාදනය (17 වෙනි වක්‍රය) කරනු ලැබීය.

විදේශ ආධාර ලබන ව්‍යාපෘති

පුනරුත්ථාපන ව්‍යාපෘතිය - ජර්මන් රජය.

ජර්මන් රජයේ අනුග්‍රහය ඇතිව ක්‍රියාත්මක වන පුනරුත්ථාපන ව්‍යාපෘතිය යටතේ ඉදිකිරීම් ගණනාවක් සිදු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු ආරම්භ කොට ඇත. (18 වෙනි වක්‍රය)

පැළෑටි වර්ගය	1991 දී නිෂ්පාදනය	1991 දී නිකුත් කරන ලද ප්‍රමාණය
බද්ධ අඹ	29,356	24,553
බද්ධ දොඬුව	3,592	758
බද්ධ රසුමක්	2,893	3,582
බද්ධ දෙහි	143	61
බද්ධ දුරියක්	127	123
බද්ධ අලිගැට පේර	712	937
බද්ධ පේර	1,485	1,083
බීජ දෙහි පැල	17,795	21,957
බීජ දොඬුව පැල	16,082	4,211
බීජ දෙවැව් පැල	1,518	484
බීජ මිදි පැල	674	179
බීජ රම්පෙ පැල	105	126
බීජ පේර පැල	944	64
බීජ ගොටුකොළ	323	4,584
බීජ කරපිටිය පැල	218	97
බීජ වැල් දොඬුව පැල	346	283
බීජ කතුරු මුරුණු පැල	3,473	2,775
බීජ ජම්බු පැල	955	507
බීජ ජූම්පක් පැල	505	184
බීජ ඇඹරිල්ල පැල	883	229
බීජ දිවුල් පැල	1,214	945
බීජ කපු පැල	1,499	166
බීජ පැකොල් පැල	891	938
බීජ උගුරුපිට පැල	174	257
බීජ අලිගැට පේර පැල	1,353	1,175
බීජ කටු අකෝඳා පැල	42	83
බීජ සැපදිල්ල පැල	103	170
බීජ දුරියක් පැල	694	151
බීජ තෙල්ලි පැල	400	280
බීජ කොකොඹ පැල	82	22
බීජ ගම්මිරිස් පැල	383	333
බීජ රටදෙල් පැල	107	349
බීජ ලොමක් පැල	587	1,298
බීජ කොපි පැල	1,385	1,032
බීජ ලික්ස් පැල (බිරා)	2,646	2,346

ස්ථිර ණය නිෂ්පාදනය - 1991

ණය	නිෂ්පාදනය (කි.මු.)
පැහැල්	1,506
අඹ	4,534
කෙසෙල්	7,473
තැඹිලි	2,557 (හෙට්)
පොල්	40,128 (හෙට්)
කපු	300
සැපදිල්ල	1,644
අලිගැට පේර	9,735

17 වෙනි වගුව

යන්ව නිෂ්පාදන - 1991

නිෂ්පාදන	ප්‍රමාණය
කිරි	ලීටර් 50,579
මුදවු කිරි	හවිට් 1,775
බිත්තර	3,00,588
උරු මස්	කි.මු. 146
චච මස්	කි.මු. 118
කුකුල් මස්	කි.මු. 6,543
හරක් මස්	කි.මු. 169

විවිධාණීකරණ කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය

විවිධාණී කරණ කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය මගින් ආරම්භ කරන ලද ඉදිකිරීම් කටයුතු, 19 වෙනි වගුවෙන් දැක්වේ.

18 වෙනි වගය.

පුනරුත්ථාපන ව්‍යාපෘතිය යටතේ ඉදි කිරීම්

වැඩ විස්තර	සිංහවර්ධන	අවන්තරම	ගන්කොරුව	කුණ්ඩියලේ	පැල්වැහැර	පොළොන්නරුව	කන්තලේ
චාරිතාර්ථ පද්ධති සංවර්ධනය කිරීම		x		x	x	x	x
දැල් ගැසු ඔබ්බාභර ඉදි කිරීම	x						
සන්නිවේදන මුළු වැඩි දියුණු කිරීම		x	x			x	x
ගොඩනැගිලි අවන්තරුව		x	x		x		x
ලාභී අවන්තරුව	x	x			x	x	x
තරාණ සංවර්ධනය		x		x	x		
ගෙදර දොර ජල සැපයුම් වැඩිදියුණු කිරීම	x	x	x				x
වැවවල් ඉදි කිරීම		x			x	x	x

19 වෙනි වගය.

විවිධාංගීකරණ කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය යටතේ ඉදි කිරීම් කටයුතු-1991

මධ්‍යස්ථානය	බීජ සැකසීමේ යන්ත්‍රය	ට්‍රේලර්වේ වීම	බිලියාර්ක්ගේ බිලි කිරීම	බීජ ගබඩා	බීජ ගබඩා තවකරණය
පැල්වැහැර	1	1	1	1	1
නිකවැරටිය	1	-	-	-	-
අවන්තරම	1	1	2	-	1

බාධක

මුදල් සීමාව

වැදගත් කාර්යයන්හිදී මුදල් කොමසිටිම විශාල බාධාවක් විය. ගෝඨ චංචන කන්ත ආරම්භයේදී කෘෂිකර්මය සෙදවුම් මිලදී ගැනීම අවශ්‍ය වුවද ඒ සඳහා ප්‍රමාණවත් මුදල් නොවීය. කන්තය අවසානයේදී මුදල් සීමාව නිසා කොන්ත්‍රාත් ගොවීන් යටතේ නිෂ්පාදනය කරන ලද බීජ අවශ්‍ය ප්‍රමාණවලින් මිලදී ගැනීමට නොහැකි විය.

කායා මණ්ඩල උත්තරාවය

රජයේ ගොවිපලවල සහ කොන්ත්‍රාත් වගා ක්‍රමය යටතේ ධීව නිෂ්පාදනය කිරීමේ කටයුතු භාර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය වෘත්තීය ශ්‍රේණියේ නිලධාරීන්ගේ හා මධ්‍යම මට්ටමේ තාක්ෂණික නිලධාරීන්ගේ විශාල ගිණයක් පැවතුණි. ප්‍රධාන කාර්යාලයේද නිලධාරීන්ගේ ගිණයක් පවතින අතර එක් නිලධාරියෙකු විසින් ප්‍රදේශ 3 - 4 ක් ආවරණය කිරීමට සිදු වී ඇත.

අනාගත අපේක්ෂා

අනුබද්ධ ගොවිපල් සංවර්ධනය හඳුනා ගැනීම

ප්‍රධාන ගොවිපල් ගණකාවක්ම මූලික ධීව නිෂ්පාදන ගොවිපල් ලෙස හඳුනාගනු ලැබෙන අතර වාරිමාර්ග; ගබඩා නිලධාරීන්ගේ නිල නිවාස ආදී අවශ්‍ය සියළුම පහසුකම් වැඩි දියුණු කරනු ලැබේ. මෙම ගොවිපල් දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුබද්ධ ගොවිපල් ලෙස කටයුතු කරනු ඇත.

අතිරේක ගොවිපල් ඉඩම් බදුදීම

ධීව සහ වැඩි වටිනාකමින් යුත් අපනයන ගෝල නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා අතිරේක ගොවිපල් ඉඩම් ගොවි සංවිධානවලට හා පුද්ගලික අංශයට ලබා ගැනීමට කටයුතු සලසනු ලැබේ.

පළතුරු උයන් වැඩි දියුණු කිරීම

ගොවිපල් ගණකාවක්ම -පළතුරු උයන් වැඩිදියුණු කරනු ලබන අතර අනාගතයේදී මේවා අංකුර අඩු ලබාගැනීම සඳහා මව් ශාක වශයෙන් යොදාගනු ලැබේ.

කුඩා පරිමාණයේ ධීව ව්‍යාපාර වැඩිදියුණු කිරීම

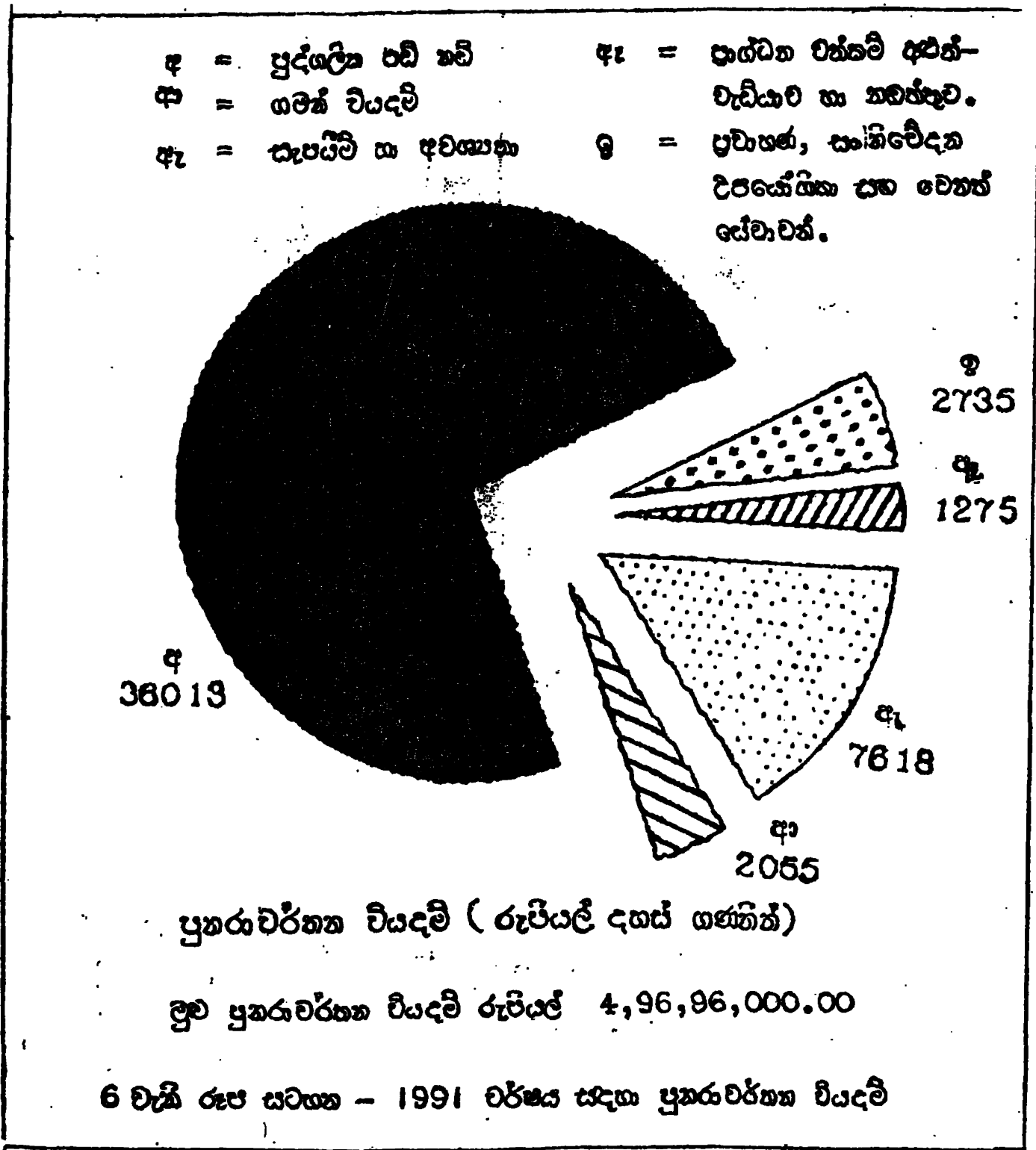
ධීව නිෂ්පාදන හා අලෙවි කටයුතු වාණිජ මට්ටමින් සිදු කිරීම සඳහා ගොවීන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් කුඩා පරිමාණයේ ධීව ව්‍යාපාර වැඩි දියුණු කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

නානිෂ්ඨ ප්‍රවාරණය

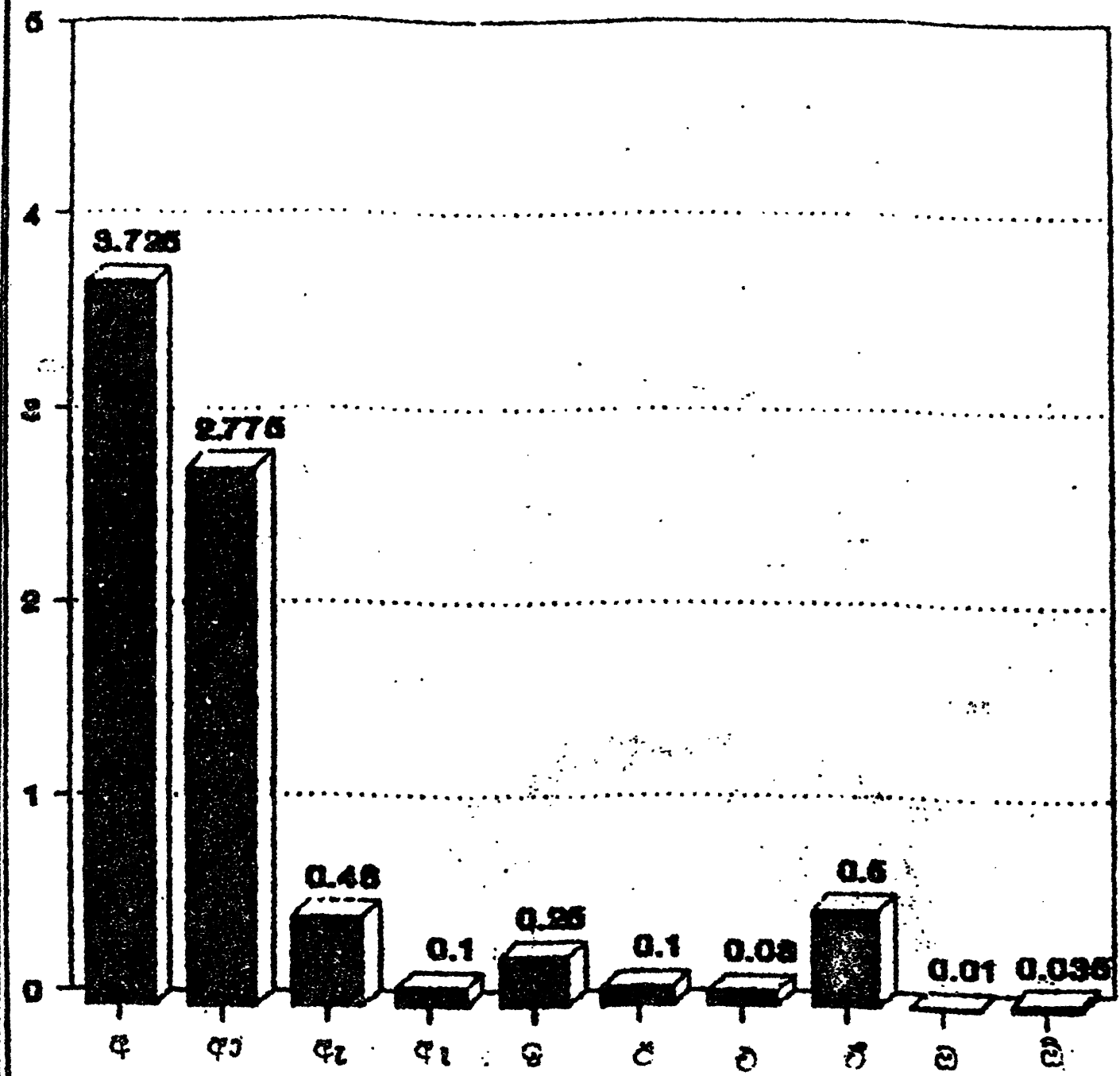
ව්‍යාප්ති සහ පුහුණු කටයුතු පසු කාලීනව පැවරීමත් සමඟම නව කෘෂිකර්මී කෘෂිකර්මී කොරතුරු කායානිකම ලෙසත්, එලදායි ලෙසත් බෙදා හැරීම සඳහා කෘෂි ප්‍රවාරණය යොදා ගැනීම සිය ප්‍රධාන කායානිකරය බවට කෘෂිකර්මී -දෙපාර්තමේන්තුව හඳුනා ගෙන ඇත. කෘෂිකර්මීයව සම්බන්ධ පුද්ගලයින් තුළ අධ්‍යාපන පුහුණුව හා සන්නිවේදනය යන මාග්වලින් දැනුම ආකල්ප හා පුරුදු වර්ධනය කිරීම මීට ඇතුළත් වේ.

අය-වැය

1991 වර්ෂය සඳහා මුළු පුනරාවර්තන වියදම රුපියල් දශ ලක්ෂ 49.7 කි. මුදල් වියදම් කළ ආකාරය 6 වෙනි රූප සටහනෙහි දැක්වේ. 1991 වර්ෂය සඳහා පාග්ධන වියදම රුපියල් දශ ලක්ෂ 8.0 කි. මෙම මුදල් වියදම් කළ ආකාරය 7 වෙනි රූප සටහනෙහි දැක් වේ.

1991 ප්‍රාග්ධන අයවැය (රු. දහස් ගණිත)

- අ - සෞඛ්‍යසේවාව
- ආ - සන්නිවේදනය
- ඇ - විද්‍යා
- ඈ - කාර්මික සේවාව
- ඉ - ආයුධ
- ඊ - සන්නිවේදනය
- උ - විද්‍යා
- ඈ - සන්නිවේදනය
- ඉ - විද්‍යා
- ඊ - වෙනත්

මුළු ප්‍රාග්ධන වියදම = රුපියල් 80,35,000.00

7 වැනි රජය සමය - 1991 වර්ෂය සඳහා මුළු ප්‍රාග්ධන වියදම

ඉටු වූ අරමුණු

බෝග නිෂ්පාදනය

වී

'990 වර්ෂය හා සසඳා බලන කල 1991 වර්ෂයේ වී නිෂ්පාදනය පහත වැටී ඇත. 90/91 මහ කන්නයේ වපුරන ලද මුළු බීජ ප්‍රමාණය හෙක්: 5,00,509 වන අතර, කලින් මහ කන්නය හා සසඳා බලන කල මෙය 5.7% ක පහත වැටීමකි. වපුරන ලද බීජ ප්‍රමාණයෙහි පහත වැටීමක් වාර්තා වී ඇත්තේ අම්පාර, රත්නපුරය හා මාතර දිස්ත්‍රික්ක වලිනි. යළි කන්නයෙහි වපුරන ලද බීජ ප්‍රමාණය හෙක්: 3,58,235 වන අතර, මෙම ප්‍රමාණය යළි කන්නයේ වපුරන සාමාන්‍ය ප්‍රමාණයයි.

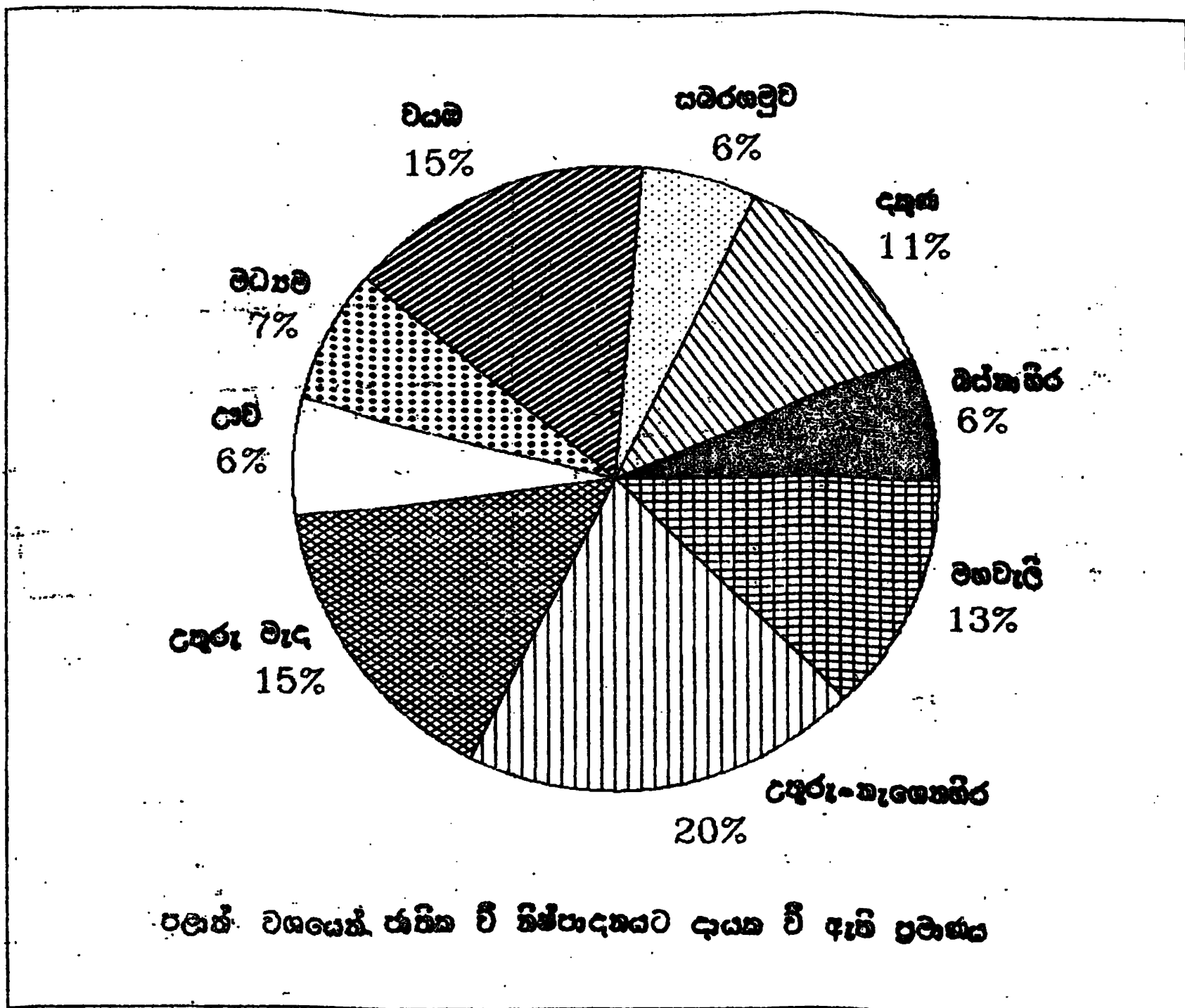
1990/91 මහ කන්නයෙහි වී නිෂ්පාදනය වෛෂ් 13,96,000 ක් (මුසල් මිලියන 66.9) වන අතර කලින් මහ කන්නය හා සසඳා බලන කල මෙය මුසල් මිලියන 13 කින් අඩුවීමකි. යල් කන්නයේ නිෂ්පාදනය වෛෂ් 9,13,000 ක් (මුසල් මිලියන 43.7) පමණ වේ. 1991 සඳහා වාර්ෂික වී නිෂ්පාදනය වෛෂ් 23,09,000 (මුසල් මිලියන 110.6) ක් වේ.
(20වෙනි වගය)

20 වෙනි වගය

පසුගිය පස් අවුරුදු කාලය තුළ වී වගුරන ලද බිම් ප්‍රමාණය හා නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය

කන්නය	මුසල් කල		වගු කල බිම් ප්‍රමාණය (හෙක්.)	ලබාගත් නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය	
	බිම් ප්‍රමාණය (හෙක්.)	නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය (වෛ.)		(වෛ.)000	මුසල් මිලියන
මහ 86/87	6,59,880	1,882	5,07,830	1,392	66.7
මහ 87/88	6,71,280	1,990	5,44,628	1,524	73.1
මහ 88/89	6,50,250	1,940	4,68,950	1,342	64.3
මහ 89/90	6,53,080	1,914	5,30,726	1,647	79.0
මහ 90/91	6,27,000	1,885	4,22,293	1,396	66.9
යල 1987	3,64,080	1,029	2,73,396	735	35.2
යල 1988	3,71,040	1,049	3,23,242	951	45.6
යල 1989	3,51,715	1,009	2,58,108	721	34.5
යල 1990	3,52,875	1,020	3,25,981	891	42.7
යල 1991	3,58,235	1,032	3,24,469	913	43.7
වර්ෂ 1987	10,23,960	2,911	7,81,226	2,127	101.9
වර්ෂ 1988	10,42,820	3,039	8,67,870	2,475	118.7
වර්ෂ 1989	10,01,965	2,949	7,26,958	2,063	98.8
වර්ෂ 1990	10,05,955	2,934	8,56,707	2,538	121.7
වර්ෂ 1991	9,85,235	2,917	7,46,762	2,309	110.6

ජාතික වී නිෂ්පාදනය සඳහා පළාත් වශයෙන් ආයතන වූ ප්‍රමාණය 8 වෙනි රූප සටහනින් දැක්වේ.

8 වෙනි රූප සටහන - ජාතික වී නිෂ්පාදනය සඳහා ආයතන වූ ප්‍රමාණය වෙනත් ක්ෂේත්‍ර යෝග්‍ය

ජල සීමාව හේතු කොටගෙන, අස්වැද්දෙන ලද බිම් ප්‍රමාණය අතුරින් ඉලක්ක කළ මුළු බිම් ප්‍රමාණයෙහි වී වගා කර නොමැත. මෙම බිම් ප්‍රමාණය මහ කන්නයෙහි 20 - 25% පමණ වූ අතර යළි කන්නයෙහි 50 - 60% පමණ විය. ප්‍රධාන වශයෙන් වෙනත් ක්ෂේත්‍ර යෝග්‍ය හා එළවළු වගා කිරීම මගින් මෙම ප්‍රදේශයන්හි යෝග්‍ය විවිධාංගීකරණය කිරීමට ගොවීන් දිරි ගන්වනු ලැබිය.

වියලී මිරිස්

වියලී මිරිස්, වියලී කලාපයෙහි උස් බිම්වල මහ කන්නය තුළ මැයි ජලය ආධාරයෙන් වගා කරනු ලබන ප්‍රධාන යෝග්‍යයකි. එසේ වුවද යාපන අර්ධ ද්වීපයෙහි මිරිස් වගා කරනු ලබන්නේ වැරි ජලය ආධාරයෙනි. උතුරු ප්‍රදේශයන්හි පැවති කොසන්දුන්නාවය හේතු කොට ගෙන එහි වගා කළ බිම් ප්‍රමාණය බෙහෙවින් පහත වැටුණි. උතුරේ නිෂ්පාදිත වියලී මිරිස් කොළඹ වෙළඳපොළට ලගා නොවීය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් වියලී මිරිස්වල මිල සිහු ලෙස ඉහළ ගියේය.

යල් කන්තයේ වියළි මිරිස් නිෂ්පාදනය කරනු ලබන්නේ වැරි ජලය ආධාරයෙනි. ජාතික නිෂ්පාදනයෙහිලා මගවැලි 'එච්' කලාපයෙහි ආයතනවය ප්‍රධාන පැහැන් ගනී. ඒ අනුව යල් කන්තයේ මුළු ජාතික නිෂ්පාදනයෙන් 25% පමණ ප්‍රමාණයක් මෙම කලාපයෙන් සැපයේ. "මහ නිෂ්පාදිතියේ සේවය" මිරිස් නිෂ්පාදනයෙහිලා පවතින ප්‍රධාන ධාරකය වන අතර, මේ වනතුරු ඒ සඳහා පිළියමක් සොයා ගෙන නැත.

ලොකු මාළු

ලොකු මාළු යල් කන්තයෙහි ගොවීන්ට වැඩිම ආදායමක් ලබාදෙන සේවය වුවද එය වියළි කලාපයේ දික්විස්සා නිෂ්පාදනට පමණක් සීමා වී ඇත. 1991 යල් කන්තයේ ගොවියාට 2,433 ක වාර්ෂිකයක බිම් ප්‍රමාණයක ලොකු මාළු වගා කරන ලද අතර එමගින් වෙන් 22,000 කට ආසන්න නිෂ්පාදනයක් ලබාගන්නා ලදී. කෙසේ වුවද ලොකු මාළු වගාවෙහිදී ගොවීන්ට ගැටළුවකට මුහුණ පෑමට සිදු විය. 1991 යල් කන්තයෙහි වගා කිරීම සඳහා 1991 මුල් භාගයේදී ආනයනය කරන ලද ලොකු මාළු බීජ අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට අනුකූල නොවීය. මෙම බීජ හමාත් කිරීමෙන් පසුව උසස් ගුණාත්මක බීජ පැල ලබා ගැනීමට නොහැකි බව පෙනිණ. මෙම ගැටළුව හේතුවෙන් ගොවීන් බලාපොරොත්තු වූ ආකාරයට වගා කිරීමට නොහැකි විය. ඉහත සඳහන් ප්‍රශ්නය උද්ගත කෙරෙන්නට ලොකු මාළු වගා කළ බිම් ප්‍රමාණය ඉලක්ක කළ බිම් ප්‍රමාණයද ඉක්මවා ගොස් ගොවියාට 3000 පමණ වීමට ඉඩ සිදුකි.

ලොකු මාළු අස්වැන්න අසේමද අවශ්‍යතාවයේ සිටි දෙසැම්බර් මාස භාගය දක්වා වෙළඳපොලට පැමිණේ. ලොකු මාළු ආනයනය කරනු ලබන්නේ ස.කො.ස. මගිනි. පමණි. එමගින් වාර්ෂික ලොකු මාළු වෙන් 3000 පමණ ආනයනය කරනු ලබන අතර ඊට වඩා විදේශ විකිමයෙන් සැලකූ ප්‍රමාණයක් ඒ සඳහා වැය වේ. අසේමද සිටි නොවැම්බර් දක්වා ස.කො.ස. මගින් ලොකු මාළු ආනයනය කරන කිරීම හේතු කොට ගෙන රුපියල් මිලියන 374 ක විදේශ විකිමය ප්‍රමාණයක් ඉතිරි කර ගැනීමට හැකි විය. තවද වෙළඳ පොලෙහි ලොකු මාළු බහුල වීම මග හරවා ගැනීම සඳහා මේවා ගබඩා කර තබා පසුව වෙළඳ පොලට මුදා හැරීමට ගොවීන් උනන්දු කරවනු ලැබීය. මෙම ක්‍රියා වාර්ගයට ගොවීන්ට අනුබල දීම සඳහා ආදර්ශ ගබඩා ඉදි කරනු ලැබිණි.

රතුමාළු

දේශීය රතුමාළු අවශ්‍යතාවයෙන් 60 - 70% ප්‍රමාණයක් උතුරු ප්‍රදේශයෙන් සැපයේ. එහි පවතින නොසන්පුන්කාවය හේතු කොට ගෙන දකුණු ප්‍රදේශයෙහි වෙළඳ පොලටලට රතුමාළු නොලැබීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් රතුමාළු මිල සිසුයෙන් ඉහළ ගියේය. වාසනාවකට මෙන් පුත්තලම ප්‍රදේශයෙන් සාර්ථක අස්වැන්නක් ලබා ගැනීමට හැකිවීම නිසා මෙම දුෂ්කරතාව මග හරවා ගැනීමට හැකි විය.

ලාං

දැනට ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාල සංගමය විසින් ආරෝහණ ලක්ෂණ පෙන්වුම් කරයි. 1991 වර්ෂය ශ්‍රී ලංකා කරන ලද වැඩිම බිම් ප්‍රමාණය පෙන්වුම් කරන ලද වර්ෂයක් ලෙස වාර්තාවී ඇති අතර, මෙම වර්ෂයේදී වෙන් 37,000 ක වාර්තාගත අස්වැන්නක්ද ලැබී ඇත. අත් වර්ෂවලදී මෙන් කොට, මෙම වර්ෂයේදී ගොවීන්ට සාධාරණ මිලකට ඔවුන්ගේ කිසිදු අලෙවි කර ගැනීමටද හැකි විය. මධ්‍යම පරිප්පු කර්මාන්ත උසස් කර්මාන්ත පරමිත පියලි කරන ලද ශ්‍රී ලංකා සර්වෝත්කෘතියේ අතර බෙහෙවින් ජනප්‍රිය වී ඇත. ගෝඨ අතුරින් වී සහ බඩ ඉරිඟු සඳහා පසුවූ හා දෙවෙනි ස්ථාන හිමි වී ඇති අතර, තුන්වෙනි ස්ථානය ලැබී ඇත්තේ ශ්‍රී ලංකාවය. වී අස්වනු තෙලා ගැනීමෙන් පසුව එම කුඹුරුවල තැවත වී වසා කිරීමට පෙර ශ්‍රී ලංකාව සාර්වක ලෙස කළ හැකි ආකාරය පෙන්වුම් කිරීම සඳහා ආදර්ශ ගණකාවක්ම පවත්වන ලදී.

බඩ ඉරිඟු

අවිභාග මොණරාගල, අනුරාධපුරය, හම්බන්තොට, මාතලේ හා මහවැලි 'සි' කලාපය ප්‍රධාන වශයෙන් බඩ ඉරිඟු කිසිදු කාරණය කරන ප්‍රදේශයකි. සර්වෝත්කෘත රූපීය වැඩි හෙයින්ද වී අනුව ගොවීන්ට වැඩි ආදායමක් ලැබෙන බැවින්ද කෙමිණ ඉරිඟු කරල් තෙලා ගැනීම බඩ ඉරිඟු කිසිදු කාරණයේ අවිභාග ප්‍රවණතාවයි.

එළවළු

1991 වර්ෂයේදී එළවළු කිසිදු කාරණය පහත වැටීම හේතුවෙන් දිවයින පුරා එළවළු මිල පිලිප්පු වීම ඉහල ගියේය.

කෘෂිකාර්මික අධ්‍යාපනය

කෘෂිකර්ම විද්‍යාල

කුණ්ඩලයේ, අභ්‍යන්තර පාලකයා හා පැල්වැහැර පිහිටි කෘෂිකර්ම විද්‍යාල තුන මගින් අ.පො.ස. (ස.පෙළ) සමත් සිසුන් සඳහා දෙවසරක ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාවක් පවත්වා ගෙන යනු ලැබේ.

1991 වර්ෂයේදී මෙම විද්‍යාල තුනට සිසුන් බඳවා ගත් ආකාරය දැනට වෙති වනුයේ දැක්වේ.

21 වෙනි පිටුව

1991 වර්ෂයේදී කෘෂිකර්ම විද්‍යාලවලට සිසුන් බඳවා ගැනීම

මාධ්‍යය	වර්ගය	කුණ්ඩලයලේ	පැල්වැහැර	අගුණකොළ පැලැස්ස	එකතුව
සිංහල	බාහිර සිසුන්	62	16	32	110
	දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන්	27	20	15	62
දෙමළ	බාහිර සිසුන්	14	--	--	14
	දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන්	--	--	--	--
	එකතුව	103	36	47	186

මෙතෙක් වර්ෂයකට අධ්‍යයන වාර තුනක් පැවැත්වූ නමුදු යල සහ මහ යන වගා ක්ෂේත්‍රයන්ට අනුකූලවීම සඳහා එය වාර දෙකක් වශයෙන් වෙනස් කරන ලදී. තව ක්‍රමයට අනුව අධ්‍යයන වර්ෂය ආරම්භ වන්නේ පෙබරවාරි මාසයේදීය.

ආහාර විද්‍යාව සහ කෘෂණය වැනි වර්තමානයට වඩාත් ප්‍රයෝජනවත් වන විෂයයන් තම විෂය මාලාවට ඇතුළත් කර ඇත. මීට කලින් පැලෑටි සංරක්ෂණය එක් වර්ෂයකදී-පමණක් ඉගැන්වුවද, දැන් එම විෂය වර්ෂ දෙකේදීම උගන්වනු ලැබේ. වැඩිපොල පුහුණුව හා ගෘහ ආර්ථික විද්‍යාව වැනි විෂයයන් ඉවත් කර ඒ වෙනුවට කෘෂිකර්ම ඉංජිනේරු විද්‍යාව හා ආහාර විද්‍යාම විෂය මාලාවම ඇතුළත් කර ඇත. ඉගැන්වීමේ කායනීයව වඩා ඉහෙහිම කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කර ඇත.

ඉවත් වීදුලි ගොවි සේවාව

ඉවත් වීදුලි ගොවි සේවාවේ ජාතික හා ප්‍රාදේශීය සේවාවන් සියලුම විෂයයන් කොට ප්‍රචාරය කරන ලද වැඩ සටහන් 22 වෙනි වගුවේ දැක්වේ.

සේවය	වැඩ සටහනෙහි නම	පැවැති කාලය(විනාඩි)	මුළු පැය ගණන
කොළඹ	කාර ගව	15	12
	තරුණ ගොවි සමාජ ප්‍රශ්න විචාරක වැඩ සටහන	30	16
	සිසු ගොවි අත්වැල	15	08
	ගොවි ගැටුම්	10	09
	කලක්කු පිරවු	15	10
මහනුවර සේවය	ගොවි බිම	15	09
	විදුලි වයලුම්	15	06
	සනිඳු පැය	60	01
	ගොවි ගෙදර	15	09
	මැද විදුල	15	03
	අත්වැල	15	08
	ගාමීය පැය	60	01
	කඳුරට පුවත්	15	03
රජරට සේවය	කෘෂි රට	15	08
	සංවර්ධන සංග්‍රාමය	15	01
	ලුණු දැන්වීම්	30	03
	පියවර	15	30
	ගණපති අඩවිය	15	03
රුහුණ සේවය	ගොවි බිම	15	08
රුපවාහිනිය	ගොවිතැනයි දිවි මගයි	30	02

ඉවස දෘෂ්‍ය මධ්‍යස්ථානය

ගන්නොරුවේ පිහිටි ඉවස/දෘෂ්‍ය මධ්‍යස්ථානය මගින් අවශ්‍යතාව හා ඉල්ලුම අනුව ඉගැන්වීමේ ආධාරක වශයෙන් පෝස්ටර් 175 ක්, සිතියම් සටහන් 27 ක් ප්‍රස්ථාර 8ක් දෘෂ්‍ය පවල 6 ක්, ස්ලයිඩ් ඡායාරූප 424 ක් හා පුදු/කවි ඡායාරූප 316 ක් මෙන්ම ස්ලයිඩ් සේයාවට 249 ක් හා වීඛ 100 ක් නිෂ්පාදනය කොට කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ දිස්ත්‍රික් හා වෙනත් ඒකකවලට ලබාදීමෙන් සහාය වී ඇත.

කමුරු පිටියෙහි පැවැති ගම් උදාව පදර්ශනයේදී රාජ්‍ය අංශයේ පදර්ශණ කුටි අතුරින් ප්‍රථම ස්ථානය දිනාගත් දෙපාර්තමේන්තුවේ කුටිය සංවිධානය කිරීමේ ඉවහ දෘෂ්‍ය මධ්‍යස්ථානය වියිත් 1991 වර්ෂයේදී අත් කර ගන්නා ලද වැදගත් ජයග්‍රහණයකි. ගම්උදාව පදර්ශණයට අමතරව, පහත දැක්වෙන පදර්ශණවලදීද දෙපාර්තමේන්තුවේ පදර්ශණ කුටි සංවිධානය කිරීමෙන් ඉවහ දෘෂ්‍ය මධ්‍යස්ථානය සහය විය.

- * ගැටහේ මහා විද්‍යාලයේ පැවැති මහලොස පදර්ශණය
- * පේරාදෙණිය මහා විද්‍යාලයේ පැවැති පදර්ශණය
- * කමුරුපිටියේ පැවැති ගම් උදාව පදර්ශණය
- * ඔදුල්ලේ ජනාධිපති ජාගම සේවා උත්සව අවස්ථාවේ පැවැති පදර්ශණය.
- * කොළඹ මහානාම විද්‍යාලයේ පැවැති මහලොස පදර්ශණය
- * කුරුණෑගල පැවැති ඇඟො-මාවි පදර්ශණය
- * 1991 ලෝක පරිසර දිනය නිමිත්තෙන් අම්පාරේ පැවැති පදර්ශණය
- * මාතලේ සංසිතියා ඔලිසා විද්‍යාලයේ පැවැති පදර්ශණය
- * කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ පැවැති සත් කෘෂිකර්ම පදර්ශණය
- * පත්තිපිටිය ධර්මාල මහා විද්‍යාලයේ පැවැති පදර්ශණය
- * ලෝක පරිසර දිනය නිමිත්තෙන් හඳුලා මහා විද්‍යාලයේ පැවැති පදර්ශණය
- * වෙන්නරපුටු මහා විද්‍යාලයේ පැවැති මහලොස පදර්ශණය

පුහුණු වැඩ සටහන් වලදී ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සඳහා 1991 වර්ෂයේදී ඉවහ දෘෂ්‍ය මධ්‍යස්ථානය මගින් විවිධයේ වැඩ සටහන් පහලොවක් නිෂ්පාදනය කරන ලදී.
(23 වෙනි වක්‍රය)

වෙනත් විවිධ ආයතනවලින් සහභාගිවුවත් සඳහා ඉවහ දෘෂ්‍ය උපකරණ නිෂ්පාදනය හා භාවිතය සම්බන්ධ පුහුණුවක් ලබාදෙනු ලැබීය.
(24 වෙනි වක්‍රය)

සේවාස්ථ පුහුණුව

සේවාස්ථ පුහුණු ආයතන හතරක් තාක්ෂණ ප්‍රචාරණ අංශය යටතේ පවතී. 1991 වර්ෂය තුළ මෙම මධ්‍යස්ථානයන්හි පවත්වන ලද පුහුණු පාඨමාලා පිළිබඳ විස්තර 25 වෙනි වක්‍රයෙහි දැක්වේ.

23 වෙනි වගුව

ඉඩම් දූෂණ මධ්‍යස්ථානයෙහි විෂ්ලේෂණය කරන ලද විවිධ වැඩ සටහන්

විවිධ වැඩ සටහන්	
*	ශාචීය බැංකු මගින් සැපයෙන කෘෂිකාර්මික ණය පහසුකම්
*	දඹුල්ලේ ලොකු ඵාණු වගාව
*	රහඟල පැවැති අර්භාපල් වගාව පිළිබඳ කේන්ද්‍ර දිනය
*	එංගලේද දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ ප්‍රකරුත්ථාපන කේටාසිකයන් සඳහා පවත්වන ලද පුහුණු වැඩ සටහන්
*	පොලොන්නරුවේ යටිතැන් 'වී' හැඩයෙන් යුත් වර්තමාන භාවිත කිරීම
*	ගරු කෘෂිකර්ම ඇමතිතුමාගේ සහකාරිත්වයෙන් රාගල පැවැත්වූ පීචි වගා කිරීම පිළිබඳ මහජන සහකාරිත්ව වැඩ සටහන
*	කුණ්ඩියාලේ කෘෂිකර්ම විද්‍යාලයේ 75 වෙනි සංවර්ධන උත්සවය
*	මහියංගන හා කාගදිප ප්‍රදේශයන්හි මුං වගාව
*	දඹුල්ලේ සූරියකාර්ම වගාව
*	1991 රැස් රෝපණ දිනය සැමරීම සඳහා ගැවබේදි පවත්වන ලද රැස් රෝපණ උත්සවය
*	අනුරාධපුර ගොවිපල් යාන්ත්‍රික පුහුණු මධ්‍යස්ථානයෙහි පැවැති පුහුණු කටයුතු
*	මහලුප්පල්ලම ගොවිපල් යාන්ත්‍රික පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයෙහි කායාසන්
*	ගෝඨ විවිධාගෝකරණය ලොකු ඵාණු වගාව ජාසවිය කෘෂිකාර්මික කටයුතු
*	වල්පිට දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම පුහුණු මධ්‍යස්ථානය සඳහා සිංහරාජ වනය

24 වෙනි වගුව

ඉවස දාහය නිෂ්පාදනය හා භාවිතය පිළිබඳ පුහුණුව

අභ්‍යාසලාභීන්	නිලධාරීන් සංඛ්‍යාව	මිනිස් දින සංඛ්‍යාව
කුඩා හේ වතු අධිකාරිය	27	135
මහවැලි අධිකාරිය	27	135
ජලෝත්ථි කැණඩ	01	08
කෙසාරි සංවිධානය - මහනුවර	17	85
මහජන සහභාගිතා වැඩ සටහනට සහභාගි වූවන්	12	12
අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව	78	96
අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන්	28	127
කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන්	12	24
එකතුව	202	622

ප්‍රකාශන නිෂ්පාදනය

මුද්‍රණය කරන ලද ප්‍රකාශන 26 වෙනි වගුවෙහි දැක්වේ. වරින් සායෝජනයෙන් උසස් මට්ටමින් යුත් මුද්‍රණ කටයුතු කිරීම කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට අපහසු කායෝජන වන හෙයින් 27 වෙනි වගුවෙහි දැක්වෙන ප්‍රකාශන විවිධාංගීකරණ කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති අරමුදල් යටතේ රූපිකයන් දශ ලක්ෂ 1.0 ක වියදමින් පිටත්කර ආයතන මගින් මුද්‍රණය කරවනු ලැබීය.

පුවත් පත් අතිරේකය

දිනමිණ සහ දිවයින පුවත්පත් සමඟ ශාසින සංඥා පුවත්පත් අතිරේකය නිකුත් කිරීම ආරම්භ කරනු ලැබීය.

25 වෙනි වගය

පුහුණු ආයතනයන්හි පවත්වන ලද පුහුණු පාඨමාලා

ලේඛන අංකය	පුහුණු පාඨමාලා	මුළු පුහුණු පාඨමාලා		ලිඛිත පුහුණු පාඨමාලා	ලිඛිත පුහුණු පාඨමාලා	ලිඛිත පුහුණු පාඨමාලා	ලිඛිත පුහුණු පාඨමාලා	ලිඛිත පුහුණු පාඨමාලා	ලිඛිත පුහුණු පාඨමාලා	ලිඛිත පුහුණු පාඨමාලා	ලිඛිත පුහුණු පාඨමාලා	ලිඛිත පුහුණු පාඨමාලා
		සාමාන්‍ය	විශේෂ									
විෂයානුබද්ධ නිලධාරී		සාමාන්‍ය	39	-	-	26	-	-	65	-	-	-
		විශේෂ	88	-	-	41	-	-	129	-	-	-
නාමිකව පාදකගත		සාමාන්‍ය	319	-	-	47	-	-	386	20	-	-
		විශේෂ	1,032	-	-	85	-	-	1,127	20	-	-
නා.ව.නා.සේ.නි.		සාමාන්‍ය	64	-	-	-	-	-	98	34	-	-
		විශේෂ	199	-	-	-	-	-	244	46	-	-
වෙනත්		සාමාන්‍ය	4,992	711	711	210	756	669	669	756	-	-
		විශේෂ	10,165	2,451	2,451	353	3,092	16,061	16,061	3,092	-	-
ගොවිත් හා සිවුන්		සාමාන්‍ය	-	-	-	-	-	-	1,661	1,661	-	-
		විශේෂ	-	-	-	-	-	-	4,680	4,680	-	-
එකතුව		සාමාන්‍ය	5,414	711	711	283	2,471	8,879	8,879	2,471	-	-
		විශේෂ	11,473	2,451	2,451	279	7,838	22,241	22,241	7,838	-	-

දෙපාර්තමේන්තු මුද්‍රණාලයෙහි මුද්‍රණය කරන ලද ප්‍රකාශන

ප්‍රකාශනය	පිටපත් සංඛ්‍යාව
මධ්‍යමික අධ්‍යාපන විද්‍යාල පිටපත් 145 කෂණික (1989)	850
කෘෂි 12 කෂණික අංක 1 (ඉංග්‍රීසි)	620
ගොවිතැනි සාරාංශ 1991 1 වෙනි කෂණික	10,000
ගොවිතැනි සාරාංශ 1991 2 වෙනි කෂණික	10,000
ගොවිතැනි සාරාංශ 1991 3 වෙනි කෂණික	10,000
කමන්වෙල්ට් විද්‍යාල 1991	3,000
කෙටි පිළිබඳ පොත් පිට (සිංහල) අප.කෘෂි.දෙ.සැක	5,000
කෙටි පිළිබඳ පොත් පිට (ඉංග්‍රීසි) අප.කෘෂි.දෙ.සැක	2,000
අම් පිළිබඳ පත්‍රිකාව (සිංහල)	20,000
දොඩම් සහ ජාතික (සිංහල)	20,000
ලොකු එළු පිළිබඳ පොත් පිට (සිංහල)	10,000
පැයෙල් පිළිබඳ පත්‍රිකාව (දෙමළ)	15,000
ඒ මැයි පාලනය (සිංහල)	10,000
රාක් රෝපණ පිළිබඳ පොත් පිට	1,000
දෙහි හා ලෙමනි පිළිබඳ පත්‍රිකාව (දෙමළ)	10,000
වැල් දොඩම් පිළිබඳ පත්‍රිකාව (සිංහල)	40,000
මධ්‍යම කෘෂි පිළිබඳ පත්‍රිකාව (සිංහල)	10,000
අක්කසි පිළිබඳ පත්‍රිකාව (සිංහල)	23,000
ලොකු එළු හඬා කිරීම පිළිබඳ පත්‍රිකාව	28,600
හම්පි පිළිබඳ පොත් පිට (සිංහල) අප.කෘෂි.දෙ.සැක	10,000
හම්පි පිළිබඳ පොත් පිට (ඉංග්‍රීසි) අප.කෘෂි.දෙ.සැක	5,000
සාධක පිළිබඳ පොත් පිට (ඉංග්‍රීසි) අප.කෘෂි.දෙ.සැක	1,000
කරාමු පිළිබඳ පොත් පිට (සිංහල) අ.කෘ.දෙ.සැක	5,000
කොකෝවා පිළිබඳ පත්‍රිකාව (අප.කෘ.දෙ.සැක)	5,000
දමල පිළිබඳ පත්‍රිකාව	15,000
වී වගාව සැක පොතෙහි කිරීමේ පිළිබඳ පත්‍රිකාව (දෙමළ)	20,000
පොතෙහි වගයෙන් පිටුරු භාවිතය පිළිබඳ පත්‍රිකාව (සිංහල)	20,000
එකතුව	2,10,954

විවිධාංගීකරණ කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති අරමුදල් යටතේ
පිටස්තර ආයතන මගින් මුද්‍රණය කරවන ලද ප්‍රකාශන

ප්‍රකාශන	පිටපත් සංඛ්‍යාව	වියදම (රුපියල්)
ඒකාබද්ධ පලිබෝධ මර්ධනය (සිංහල)	3,000	1,00,500.00
ඒකාබද්ධ පලිබෝධ මර්ධනය (දෙමළ)	1,000	61,200.00
ලියා පදිංචි පලිබෝධ කාෂක ලැයිස්තුව	1,000	39,900.00
ශෝභා නිෂ්පාදන ශිල්පීය ක්‍රම (ඉංග්‍රීසි)	500	2,34,700.00
ශෝභාවත් සාක්ෂික පුහුණු මධ්‍යස්ථාන පොත් පිටව	2,000	79,500.00
ශා.සේ.නි. කොට්ඨාශ සඳහා ශෝභා නිර්දේශ (ඉංග්‍රීසි)	1,000	2,50,000.00
ලොකු මානුෂ්‍ය වශාව පිළිබඳ පොත් පිටව	1,000	1,21,100.00
කෘෂිකර්ම විද්‍යාල පිළිබඳ විස්තර පත්‍රිකා	2,000	69,000.00
පලිබෝධ කාලය ප්‍රවේශයෙන් පරිහරණය කිරීම පිළිබඳ ස්විකරය	20,000	57,093.00
එකතුව :		10,12,993.00

බාධක

- * පුරප්පාඩු පිරවීම අත්හිටුවීම නිසාද බඳවා ගැනීම් ප්‍රමාදවීම නිසාද කිලෝමීටර පුරප්පාඩු ඇති විය.
- * මිල ඉහල යාම හේතු කොටගෙන අයවැයෙන් පැහැවුණු බාධක. විශේෂයෙන්ම ප්‍රකාශන සහ පුහුණු කටයුතු සම්බන්ධයෙන් සාමාන්‍යයෙන් ඉටු තෙරුණු කායනිකාරය ඉටු කිරීම අසීරු කරුණක් විය.
- * කෘෂිකර්ම විද්‍යාල තුනෙහිම ශෝභාවත් විශාල වශයෙන් ප්‍රතිසංස්කරණය කළයුතුව ඇත. මේ සඳහා ලබාදී ඇති මුදල් කිසියෙක් ප්‍රමාණවත් නොවේ.

අනාගත අපේක්ෂා

සේවාස්ථ පුහුණු

- * වැඩි අවධානය යොමු කෙරෙන අංශ.
අස්වනු තෙලා ගැබ්වෙත් පසු කටයුතු, කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන සකස් කිරීම සහ
පෝෂණ ගුණ ඇතුළත් කිරීම.
උදා:- පළතුරු බීම, තිරිඳු කරන ලද එළවළු සහ පළතුරු.
වේවා ශාඛ්‍ය කළුකුළු වශයෙන් සුළු පරිමාණයෙන් නිෂ්පාදනය කරනු ඇත.
- * කාන්තාවන් කෘෂිකර්මයෙහි නියැලීම සහ පවුලේ පෝෂණය.

ප්‍රකාශන

- * සියළුම උදාහරණ විද්‍යා ශෝභ (උදා:- පළතුරු හා එළවළු), වී සහ
කෝරාගත් වෙනත් කේෂ්‍ර ශෝභ පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක තව තොරතුරු ඇතුළත්
කොට සකස් කරන ලද පත්‍රිකා සිංහල හා දෙමළ භාෂාවලින් මුද්‍රණය කිරීම.
- * මුද්‍රණය කරන ගොවි සඟරා (ගොවිකම් සඟරාව සහ කමත්තෝලේ විලක්කම්)
ප්‍රමාණය වැඩි කිරීම හා එවැනි තත්ත්වය උසස් කිරීම.
- * 'කෘෂි' සඟරාවෙහි තත්ත්වය උසස් කිරීම.
- * පළතුරු සහ එළවළු අස්වනු තෙලා ගැබ්වෙත් පසු කටයුතු හා සකස් කිරීම
පිළිබඳ ප්‍රකාශන මුද්‍රණය කිරීම.
- * මාසික දෙමළ පුවත්පත් අතිරේකය නිකුත් කිරීම ආරම්භ කිරීම.

වීඩියෝ පට නිෂ්පාදනය

- * රූපවාහිනී මගින් විකාශනය කිරීම සඳහා, වීඩි කෘෂිකාර්මික කාණ්ඩ තුළ
පිළිබඳව දැක්වෙන වීතාඩී 6 - 10 ක පමණ කෙටි වීඩියෝ වීදුරුව
නිෂ්පාදනය කිරීම.
- * ගොවි පුහුණු කටයුතු වලදී හා පුහුණු ආයතනවලදී උපයෝගී කර ගැනීම
සඳහා කෝරාගත් ශෝභ නිෂ්පාදන කාණ්ඩ තුළ පිළිබඳ වීතාඩී 20 - 30 ක
වීඩියෝ පට නිෂ්පාදනය කිරීම.
- * කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව පිළිබඳව කෙටි වීදුරුවක් නිෂ්පාදනය කිරීම.

ඉවත් වීදුලි ගොවි සේවාව

- * ඉවත් වීදුලි ගොවි වැඩ සටහන් මෙහෙයවන නිලධාරීන් සඳහා කොළඹ සහ මාතර පරීක්ෂක කිරීමේ ශබ්දාගාර පහසුකම් සැපයීම.
- * වයඹ පළාත සඳහා කැඟල්ලෙහිද, සී.ඩී. කලාප අමාත්‍ය, මධ්‍යම ප්‍රදේශ සඳහා හිරාපුරු කෝට්ටේ ද ඉවත් වීදුලි ගොවි සේවාව ප්‍රචාරක ඒකක ආරම්භ කිරීම.
- * ඉවත් වීදුලි ගොවි වැඩ සටහන් සඳහා පිටපත් ලිවීම හා නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා සේවක මණ්ඩලය පුහුණු කිරීම.

සාහිවේදනය

- * පහත දැක්වෙන කටයුතු සම්බන්ධයෙන් බහු මාධ්‍ය ප්‍රචාරක ව්‍යාපාරයක් දියත් කිරීම
  - පලිබෝධ නාශක ප්‍රවේශමත් පරිහරණය කිරීම.
  - මැද කන්නයෙහි වගා කිරීම.
  - මහ කන්නයෙහි කුඹුරු ඉඩම්වල වෙනත් ක්ෂේත්‍ර ගෝල වගා කිරීම.

කෘෂිකර්ම විද්‍යාල

- * වර්තමානයේදී වැඩි අවධානය යොමු කෙරෙන සවයා රැකියා සහ පුද්ගලික අංශයේ රැකියා සඳහා යොමුවන පරිදි මෙන්ම පවක රෝපණය වැනි අවස්ථා විෂය ක්ෂේත්‍රයන් ඇතුළත්වන පරිදි විෂය මාලාව වෙනස් කිරීම.
- * පරිගණක පුහුණුව හඳුන්වා දීම.
- * සිසුන් විසින් පුහුණු අවස්ථාවේදී භාවිතා කිරීම සඳහා සෑම විෂයයක් සම්බන්ධයෙන්ම පාඨ මාලාවට අදාළ පොත්පත් සකස් කිරීම.
- * ඉංග්‍රීසි භාෂාව පුහුණු කිරීමේ කටයුතු ආරම්භ කිරීම.

පරිපාලනය

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යය හා වගකීම් ඉටු කිරීම පහසු කරනු සඳහා සිටින්න පරිදි කෙරෙන පරිපාලන කටයුතු කාර්යක්ෂම නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ වරුන් හෝ එකක ප්‍රධානීන් වෙත පවරා තිබේ. ඒ අතර සේවක බැඳවා ගැනීම් හා පරිපාලනමය රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කිරීමට වග බැලීම ඇතුළුව සියලුම ආයතන වැඩ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පරිපාලන) හෝ අධීක්ෂණයට යටත්ව කෙරේ.

ඉටු කරගත් ප්‍රධාන අරමුණු පිළිබඳ සංවිචාර සාමාලෝචනයක් මෙහි දැක්වේ.

ඉටු වූ අරමුණු

සාමාලෝචනයට භාජනය වූ කාලය තුළදී පරිපාලනමය කටයුතු විධිමත් කර කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්ය සාධනය වැඩි කිරීම සඳහා වූ වෙනස්කම් සිදුකොට ඒ සඳහා අවශ්‍ය නියෝග පනවන ලදී. කෙසේ වෙතත් ඒ පිළිබඳ සවිස්තර තොරතුරු මෙහි ඇතුළත් නොවන අතර, ආයතන හා පරිපාලනමය කාර්යයන් පිළිබඳ වැදගත් කරුණු කිපයක් පමණක් මෙහි සඳහන් වේ.

පත් කිරීම

1991 වර්ෂයේදී පත් කරනු ලැබූ කාර්ය මණ්ඩලය 28 වැනි චක්‍රයෙහි දැක්වේ. මේවායින් ස්ථිර පත්වීම් ඇත්තේ අඩක් පමණි. අනිත් පත්වීම් භාවිතා ලීන වූ අතර, ඔවුන් අනුයුක්ත කරන ලද්දේ කිරීට්ඨය ව්‍යාපෘතියට හා කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතියටය. එසේ වුවද අනුමත කොට ඇති සේවක සංඛ්‍යාව අනුව පුරප්පාඩු සියල්ලම පිරවීමට අවශ්‍ය වූ බැඳවා ගැනීම් හා ඒ සම්බන්ධව පරිපාලනමය කටයුතු කිසි කරන ලදී.

උසස් කිරීම

ශ්‍රේණි නිපයන නිලධාරීන්ට ලැබිය යුතුව තිබූ උසස්වීම් ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර, ඒ පිළිබඳ සංවිචාර විස්තරයක් 29 වැනි චක්‍රයෙහි දැක්වේ.

පළාත් භාෂා

ව්‍යාප්ති හා පුහුණු කටයුතු පළාත් සභාවලට පවරාදීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් නිලධාරීන් ගණනාවක් පළාත් සභාවලට ප්‍රියා හරින ලදී. (30 වැනි චක්‍රය බලන්න.)

නිලධාරීන් 680 දෙනෙකු මාරු කර ගැනීම සම්බන්ධ ලිපි කටයුතු ද පොද්ගලික ලිපිගොනු ගැවීමේ කටයුතු ද 1991 වර්ෂයේදී අවසන් කරන ලදී.

28 වැනි ව්‍යුහ : 1991 වර්ෂය තුළ දෙපාර්තමේන්තු පත්වීම්.

පනතුර	බඳවාගත් සංඛ්‍යාව
කෘෂිකම් උපදේශක (නා විකාලින) (නිරීක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය යදහා)	13
පර්යේෂණ සහකාර (නා විකාලින)	09
පර්යේෂණ සහකාර (ස්ථිර)	05
ගබඩා භාරකරු (11 පංතිය)	01
යාන්ත්‍රික ශිල්පී (11 පංතිය)	01
මුළු ගණන	30

විදේශ සම්මන්ත්‍රණ සහ වාරිකා

විද්‍යාත්මක හා උපකාරක කාර්ය මණ්ඩලයේ තැනියාවන් වර්ධනය කිරීමේදී ලා පවතින අසමතුලිතතා සැලකිල්ලට ගෙන නිලධාරීන් 1991 දෙනෙකුට දිස් කාලීන හෝ තෙව් කාලීන විදේශ පුහුණුවීම් වලට, අධ්‍යයන වාරිකා වලට හා සම්මන්ත්‍රණ වලට සහභාගීවීමේ අවස්ථා ලැබිණ. (31 වැනි ව්‍යුහ බලන්න.) මේවාට ආධාර සපයන ලද්දේ විදේශ ආධාර සපයන ජාත්‍යන්තර ආයතන හා/හෝ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති මගිනි.

පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන

පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන කටයුතු සම්පූර්ණ කල නිලධාරීන් දහතුන් දෙනෙකු පෙරලා දිවයිනට පැමිණි අතර, (32 වැනි ව්‍යුහ) දහය දෙනෙකු එම අධ්‍යයන යදහා දිවයිනෙන් බැහැරව ගියහ.

(33 වැනි ව්‍යුහ)

විනය පරීක්ෂණ

විනය පරීක්ෂණ හැටි හයක් පවත්වන ලද අතර, ඉන් 26 ක් අවසන් කරන ලදී.

29 වැනි වගුව : කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ විවිධ සේවාවල
කරන ලද උසස්වීම්.

ශ්‍රේණිය	උසස්වීම් සංඛ්‍යාව
<p><u>ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකර්ම සේවය.</u> II වැනි පංතියේ 1 වැනි ශ්‍රේණිය සිට 1 වැනි පංතියට</p>	04
<p>III වැනි පංතියේ II වැනි ශ්‍රේණියේ සිට II වැනි පංතියේ 1 වැනි ශ්‍රේණියට</p>	31
<p><u>මධ්‍යම මට්ටමේ කාර්මික සේවාව</u> කෘෂිකර්ම උපදේශන - II වැනි පංතියේ 'අ' බිඳ්ඩියේ සිට 1 වැනි පංතියට</p>	13
<p>කෘෂිකර්ම උපදේශන - II වැනි පංතියේ 'ආ' බිඳ්ඩියේ සිට II වැනි පංතියේ 'අ' බිඳ්ඩියට</p>	05
<p>කෘෂිකර්ම උපදේශන - III වැනි පංතියේ සිට II වැනි පංතියේ 'ආ' බිඳ්ඩියට</p>	51
<p>ඉංජිනේරු සහායක - II වැනි පංතියේ 'අ' බිඳ්ඩියේ සිට 1 වැනි පංතියට</p>	02
<p>පර්යේෂණ සහකාර - II වැනි පංතියේ 'ආ' බිඳ්ඩියේ සිට 1 වැනි පංතියට</p>	01
<p>හොවිපල් යාන්ත්‍රික උපදේශන - II වැනි පංතියේ 'ආ' බිඳ්ඩියේ සිට II වැනි පංතියේ 'අ' බිඳ්ඩියට</p>	01
<p>හොවිපල් යාන්ත්‍රික උපදේශන - III වැනි පංතියේ සිට II වැනි පංතියේ 'ආ' බිඳ්ඩියට</p>	03
<p>පාංශු සම්පන්න - II වැනි පංතියේ 'ආ' බිඳ්ඩියේ සිට II වැනි පංතියේ 'අ' බිඳ්ඩියට</p>	01
<p style="text-align: right;">මුළු ගණන</p>	112

30 වැනි වගුව :

පළාත් සභාවලට මුදාහරින ලද ශ්‍රේණි සහ ක්‍රියාකාරී කමිහාව.

තනතුර	ප්‍රමාණය
තනතුරු උපදේශක	395
පැවැත්වීමේ	05
වැඩ පරිපාලන	01
ගොවිපල්ල කාර්මික උපදේශක	04
ජාතික සේවක	01
විදු සේවක	02
තනතුරු ව්‍යාපෘති සේවා ක්‍රියාකාරී	07
විදු සේවක	96
ගොවිපල්ල	06
බෙදාහැරීමේ	01
ලොව පවතින	12
කාර්මික සේවක	03
වතුර සේවක	01
සිතවාදී කාර්මික	11
පෙදෙසේ	01
සේවා කාර්මික	02
කාර්මික උපදේශක	02
කාර්මික	02
වතුර	06
විශේෂ කාර්මික (ගොවිපල්ල)	04
මුදාහරින සේවක	06
කාර්මික සේවක	06
මුදාහරින	65
සම්පාදන කාර්මික	10
කාර්මික	02
කාර්මික	02
අරමුදල	13
වි මුදාහරින	04
පලිබෝධ මර්ධන විශේෂකාර්මික	03
විශේෂකාර්මික (II) ප්‍රමාණය	01
වි මුදාහරින	01
කාර්මික	03
කාර්මික	01
මුළු ස්‍රෝත	680

31 වැනි වගුව:

පුහුණුවීම් හා සම්මන්ත්‍රණ හා අධ්‍යයන
 වාර්තා ආදිය සඳහා විදේශවලට
 යැවූ නිලධාරීන්, ශ්‍රේණි.

තනතුර	සංඛ්‍යාව
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ	18
අතිරේක නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ	17
පාංශු හා ජලපරිශීලන අංශයේ ප්‍රධානියා	01
පලිබෝධ නායක රෙජිස්ට්‍රාර්	01
පර්යේෂණ නිලධාරී	60
සහකාර කාර්මිකයන් අධ්‍යක්ෂ	14
කාර්මික ආර්ථික විද්‍යාඥ	10
කාර්මික නිලධාරී	07
කාර්මික ඉන්ජිනේරු	14
විෂයානුබද්ධ විශේෂඥ	04
කාර්යාලාධිපති	03
කාර්මික විද්‍යා පර්යේෂණ නිලධාරී	01
පාංශු පර්යේෂණ	01
උද්‍යාන ආරක්ෂක	03
පර්යේෂණ සහකාර	11
කාර්මික උපදේශක	35
ඉඩම් අභ්‍යන්තර නිලධාරී	01
මුළු ගණන	191

බාධක

ශ්‍රී ලංකා කාර්මික සේවයේ හා ලිපිකරු අධි පන්තියේ ඉතාමත් ජ්‍යෙෂ්ඨ පළපුරුදු නිලධාරීන් ඇතුළු ලිපිකරුවන් විශාල සංඛ්‍යාවක්, රාජ්‍ය පරිපාලන වගු ලේඛ 44/90 යටතේ ඉතාමත්ම කෙටි කලක් ඇතුළත විශ්‍රාම ගිය බැවින් හා එසේ විශ්‍රාම ගැනීමේදී ඇතිවූ පුරප්පාඩු කෙටිකලීම් මගින් හා භාණ්ඩාගාරයේ උපදෙස් ලැබුණු නිසාද ඔවුන්ගේ රාජකාරි ආවරණය කිරීම සඳහා තාවකාලික විධි විධාන යෙදීමට සිදු විය.

32 වැනි වගුව:

1991 වසරේ පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන අවසන් කර දිවයිනට පැමිණි නිලධාරීන්.

තනතුර	සංඛ්‍යාව	උපාධිය
පර්යේෂණ නිලධාරී	07	ආචාර්ය උපාධිය
පර්යේෂණ නිලධාරී	02	විද්‍යාපති
උද්‍යාන ආරක්ෂක	01	විද්‍යාපති
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ	09	විද්‍යාපති
කෘෂිකර්ම නිලධාරී	01	විද්‍යාපති
මුළු ගණන	20	

33 වැනි වගුව :

1991 වසරේ පශ්චාත් උපාධි ආයතනය සඳහා දිවයිනෙන් මැහැරව ගිය නිලධාරීන්.

තනතුර	සංඛ්‍යාව
පර්යේෂණ නිලධාරී	09
කෘෂිකර්ම ආර්ථික විද්‍යාඥ	01
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ	03
කෘෂිකර්ම නිලධාරී	02
කෘෂිකර්ම උපදේශක	01
මුළු ගණන	16

කෘෂිකම්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සේවක සංඛ්‍යාව 14,000 සිට 6,729 දක්වා අඩු කිරීම නිසා ස්ථාන ගණනාවක අවස්ථානුකූල විධිවිධාන යෙදීමට සිදුවිය. කෘෂිකම්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ කටයුතු අඛණ්ඩව කරගෙන යාම සඳහා එයින් බාධා පැමිණි අතර, විවිධ ඒකකවල කාර්යයන් කරගෙන යාමද ඒ අනුව දුෂ්කර විය.

අතිරේක කම්කරුවන්ගේ සේවය නැවැත්වීම පිණිස, කම්කරු ශ්‍රේණිවල සේවකයින්ගේ විස්තර එක්රැස් කිරීමට හා වර්ගීකරණය සඳහා විවිධ දින විශාල ගණනක් වැය කිරීමට සිදු විය.

පළාත් සභාවලට බැඳීමට නැමැති වූ නිලධාරීන්ගේ රාජකාරි ආවරණය කිරීමටද හදිසි හා තාවකාලික විධිවිධාන යෙදීමට සිදු විය.

ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකාර්මික සේවයට නිලධාරීන් බඳවා ගැනීම සඳහා වූ විශාලය සංවිධානය කිරීමේ වගකීම ද කෘෂිකම්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ පරිපාලන අංශයට භාරවිය.

සහකාර කෘෂිකම්ම අධ්‍යක්ෂවරුන් වශයෙන් බිහි කිරීමට ශ්‍රී ලංකා පරිපාලන සේවයේ නිලධාරීන් හිඟ විය.

අනාගත අපේක්ෂා

ලිපිකරු නිලධාරීන් කාර්යාල ක්‍රම හා ගිණුම් කටයුතු පිළිබඳ පුහුණු කිරීමට විධි විධාන යොදා ඇත. විවිධ ඒකක වලින් තෝරාගත් නිලධාරී කණ්ඩායම් වලට එම පාඨ පවත්වනු ලැබේ.

ඒකාබද්ධ සේවා අධ්‍යක්ෂ විසින් එවනු ලබන බොහෝ නිලධාරීන්ට ඉංග්‍රීසි ඔස්සේ කටයුතු කිරීමට තොහැකි හෙයින්, ඔවුන්ට ඉංග්‍රීසි පුහුණුවක් ලබාදීම සඳහා පියවර ගෙන ඇත. කෘෂිකම්ම දෙපාර්තමේන්තුව කාණ්ඩික දෙපාර්තමේන්තුවක් වන හෙයින්, සමහර අවස්ථාවලදී ඔවුන්ට ඉංග්‍රීසි ඔස්සේ කටයුතු කළ හැකිවීම අත්‍යාවශ්‍ය වේ.

කෘෂිකම්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සෑම අංශයකටම නිලධාරීන් නැවත බෙදා හැරීම සඳහා බුද්ධිමත්කර ඇත. මෙම කාර්යය ඉටු කිරීම සඳහා කම්වුවක් පත් කොට තිබේ.

ඉංග්‍රීසි දැනුම ඇති සහකාර කෘෂිකම්ම අධ්‍යක්ෂවරුන්, ලඝු ලේඛකයින් හා ජ්‍යෙෂ්ඨ ලිපිකරු නිලධාරීන් සඳහා පරිගණක පුහුණුවීමේ පාඨ පිළියෙල කොට ඇත.

මුදල් කටයුතු

රජයේ සහ වෙනත් විදේශාධාර සැපයෙන ව්‍යාපෘති වලින් ලැබුණු මුදල්, සියලුම මෙහෙයුම් ඒකක වල කටයුතු කායාපනම් ලෙස ඉටුකළ හැකිවනු පිණිස බෙදා දෙනු ලැබේ. එසේ වුවද දිවයිනේ විවිධ පළාත්වල පිහිටා ඇති ප්‍රාදේශීය කායාපනම් කටයුතු කායාපනම් ලෙස කරගෙනයා ම සඳහා ගෙවීම් විමධ්‍යගත කිරීම අවශ්‍යයෙන්ම කළයුතු බවද පිළිගෙන ඇත. එබැවින් විමධ්‍යගත ගෙවීම් ඒකක වශයෙන් පිහිටුවීමට සෑම පියවරක්ම ගෙන ඇත.

ඉටු වූ අරමුණු

කෘෂිකම් දෙපාර්තමේන්තුවේ විවිධ කායාපනම් ඉටු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය මුදල් මූලික වශයෙන් ඒකාබද්ධ අරමුදලින් සැපයෙන අතර අතිරේක මුදල් විදේශාධාර ලබන ව්‍යාපෘති මගින් සැපයේ. මුදල් බෙදාදීම විධිමත් කිරීම සහ සම්පූර්ණ කිරීම සහතික කිරීම සඳහා ඒවා නිශ්චිත වැඩ සටහන් යටතේ ලබාදෙනු ලැබේ.

1991 දී කෘෂිකම් දෙපාර්තමේන්තුවේ විධාන සඳහා වැය ශීර්ෂ 561 යටතේ ප්‍රාග්ධන හා පුනරාවේණික විධාන පහත දැක්වෙන වැඩ සටහන් දෙක යටතේ ලබාදී ඇත. ඒවා නම්,

- 1 වෙනි වැඩ සටහන - ශාඛ්‍ය පාලන සංවර්ධනය
- 2 වෙනි වැඩ සටහන - සාමාන්‍ය පරිපාලන සහ සහායක කාර්‍යයන් සේවා.

(34 වගුව)

ප්‍රාග්ධන මුදල් වැඩි ප්‍රමාණයක් (රු: 15,37,62,500 ක්) විදේශාධාරය යටතේ සපයනු ලැබූ අතර පුනරාවේණික විධාන සියල්ලම (රු: 19,72,35,000 ක්) ඒකාබද්ධ අරමුදලින් වෙන් කරනු ලැබේ.

1 වෙනි වැඩ සටහන යටතේ වෙන්කරන ලද මුදල් ශාඛ්‍ය පාලන සංවර්ධනය සඳහා වූ අතර එයට පහත දැක්වෙන කායාපනම් ඇතුළත් විය.

1. පර්යේෂණ.
2. බෝග නිෂ්පාදන හා ව්‍යාප්තිය.
3. පැලෑටි නිරෝධායනය.
4. උද්භිද උද්‍යාන.
5. බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය හා සකස් කිරීම.

2 වෙනි වැඩ සටහන යටතේ සාමාන්‍ය පරිපාලනය හා සහායක කාර්මික සේවාවන් සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසන ලද අතර ඒවායෙහි ප්‍රධාන කාර්යයන් පහත දැක්වේ.

1. පරිපාලනය, මුදල්, සම්පන්නතා හා අලුතින්.
2. ඩීප් සහතික කිරීම.
3. කාර්මික අධ්‍යාපනය හා පුහුණුව.
4. කාර්මික ආර්ථික විද්‍යා, ගොවිපල කළමනාකරණය හා සංඛ්‍යා ලේඛන.

1991 වර්ෂය සඳහා ප්‍රතිපාදන මුදල් වියදම් තල ආකාරය පිළිබඳ ලුහුඬු විස්තරයන් 34 හා 35 ව්‍යුහගත දැක්වේ.

ප්‍රාග්ධන

රු: 4,22,32,537 ක මුදල් ප්‍රමාණයක් වියදම් කර නොමැත. (36 ව්‍යුහ) මෙහේ වියදම් නොකර ඉතිරිවීමට ප්‍රධාන හේතු පහත දැක් වේ.

- * බ්‍රිතාන්‍ය රජයේ මූල්‍යාධාර ලබන මුක්ති පුනරුත්ථාපන ව්‍යාපෘතිය යටතේ මුක්ති නොවස් සහ උපාංග ආනයනය කිරීම සඳහා රු:5 කෝටියක මුදල් ප්‍රමාණයක් වෙන් කරන ලද නමුත් 1991 වර්ෂය තුළ ආනයනය කර ඇත්තේ 1 කෝටි 50 ලක්ෂයක වටිනාකමින් යුත් කොටස් හා උපාංග ප්‍රමාණයක් පමණි.
- * විවිධාංගීකරණ කාර්මික පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය යටතේ සැලසුම් කොට තිබූ සිවිල් ඉංජිනේරු වැඩ කටයුතු ඒ අයුරින් නිම කිරීමට නොහැකි විය. මෙම සිවිල් ඉංජිනේරු වැඩ කටයුතු නිම නොවීම හේතුවෙන් ඒකාබද්ධ අරමුදල් ප්‍රතිපාදන වලින් ඉතිරි වූ රුපියල් පහස් ලක්ෂයකට අධික වූ මුදල් ප්‍රමාණය පිළිබඳව විශේෂයෙන්ම සඳහන් කළ යුතුව ඇත.

පුනරාවර්තන

1 වෙනි හා 2 වෙනි වැඩ සටහන් යටතේ ප්‍රතිපාදන මුළු මුදල වූ රු: 1,97,235,000 මුදලින් රු: 65,09,675 ක මුදලක් කරුණු ගණනාවක් හේතුවෙන් ඉතිරි වී ඇත. ප්‍රධානතම හේතුව වූයේ බලාපොරොත්තු වූ පරිදි කාර්මික උපදේශන හා කාර්මික නිලධාරී තනතුරු පුරප්පාඩු නොපිරිවීමයි.

- * ඉහත දැක්වෙන 1 වෙනි සහ 2 වෙනි වැඩසටහන් වලට අනුලක්ෂ කටයුතු වලට අමතරව, කාර්මික දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඩීප් නිෂ්පාදන ගොවිපල පාලනය කිරීම වැනි වාණිජ භිරුපයේ කටයුතු ද ඉටු කරණු ලැබීය. මේ සඳහා මුදල් ලබාදෙන ලද්දේ 1991 අත්තිකාරම් ගිණුම යටතෙහිය. මෙම ගිණුම් යටතේ වියදම රු.30,29,66,159 වූ අතර ඒ යටතේ වසිය තුළ ලැබීම් රු.28,94,88,394 ක් විය.
- * අදාළ වර්ෂය තුළ ඒකාබද්ධ අරමුදලට බැර කරන ලද ආදායම රු 2 කෝටි 28 ලක්ෂයක් විය.

බාධක

මෙම දෙපාර්තමේන්තුවේ ගිණුම් හා ගෙවීම් නටඹුතු බොහෝදුරට මුදල් අංශයේ මධ්‍යගත කර ඇත. මේ හේතුව නිසා මුදල් අංශය එදිනෙදා සිටින්නේ ප්‍රකාර නටඹුතු වල නියැලී සිටින අතර, ඒ හේතුවෙන් වඩාත් වැදගත් මුදල් කලමනාකරණ නටඹුතු වලට ප්‍රමාණවත් ලෙස අවධානය යොමුකිරීමට එයට නොහැකි වී තිබේ.

* අංක 44/90 දරණ රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍ර ලේඛය යටතේ පලපුරුදු දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් සැලකිය යුතු සංඛ්‍යාවක් විශ්‍රාම ගැනීම හේතුවෙන් මෙම අංශයේ නටඹුතු වලට දෙපානාරයින් පාඩු සිදුවිය.

- මෙම අංශයේ වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටුකරමින් සිටි ලිපිකරු ශ්‍රේණියේ පලපුරුදු නිලධාරීන් විශ්‍රාම ගැනීම හේතුවෙන් අංශයේ නටඹුතු අඩාල වීම.
- එසේම ප්‍රාදේශීය/දිස්ත්‍රික් ඒකක වල සේවය කළ පලපුරුදු මාණ්ඩලික ශ්‍රේණිවල නිලධාරීන් මෙන්ම ලිපිකරු ශ්‍රේණිවල නිලධාරීන්ද විශ්‍රාම ගාමී හේතුවෙන් මුදල් අංශයට එහි නටඹුතු නිසියාකාරව ඉටුකර ගැනීමට අවශ්‍ය භෞතවූ ලැබීමේ මාර්ග අඩාල වීම.

* අංක 44/88 දරණ රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍ර ලේඛයට අනුව දෛනික වැටුප් ලැබූ අතරින් සේවකයින් විශාල සංඛ්‍යාවක් මාසික වැටුප් ලබන තත්වයට පත්කරන ලද අතර, මෙම සේවකයින්ට "මාසික වැටුප්" ගෙවීමට 1991 වර්ෂයේ ඇප්‍රේල් මසින් විධිවිධාන පලයා නොමැති වූ හෙයින් බරපතල මුදල් අර්බුදයකට මුහුණ පෑමට සිදුවිය.

අනාගත අපේක්ෂා

* දෙපාර්තමේන්තුවේ ගිණුම් හා ගෙවීම් නටඹුතු විමධ්‍යගත කිරීම සැලැස්වීමට භාජනය වෙමින් පවතින අතර ඔබ්බ ඉක්මනින් මේ පිලිබඳව භාග්‍යා බලා පුහුණු වැඩ පිලිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට බලාපොරොත්තු වනු ලැබේ.

* ප්‍රධාන කාර්යාලයේ මෙන්ම ප්‍රාදේශීය/දිස්ත්‍රික් ඒකකයන්ට අනුයුක්ත ලිපිකරු ශ්‍රේණියේ නිලධාරීන් සඳහා ගිණුම් සහ ගෙවීම් නටඹුතු පිලිබඳ පුහුණු පාඨමාලා සුළු සංඛ්‍යාවක් පවත්වා ඇති අතර අනාගතයේදී වඩාත් පුළුල් පුහුණු වැඩ සටහන් පැවැත්වීමට සැලසුම්කොට ඇත.

* මුදල් අංශයේ ඇතැම් නටඹුතු පරිගණක ආධාරයෙන් කිරීම පිලිබඳවද සලසා බලාගෙන යනු ලැබේ. වැටුප් පත් පිලිබඳ කිරීමේ නටඹුතු වලින් අතින් පමණක් ඇතිවමින් පරිගණක මගින් සිදු කෙරේ. ගණකාධිකාරීන් සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ ලිපිකරු නිලධාරීන් සඳහා පරිගණක පුහුණු වැඩ සටහන් පැවැත්වීමටද නටඹුතු යොදා ඇත.

34 වැනි වගුව : ශීර්ෂ 561 කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව - කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
වැඩ සටහන් යටතේ 1991 වර්ෂය සඳහා සම්පත් ප්‍රතිපාදන පිළිබඳ විස්තර

	චිකාබද්ධ අරමුදල රුපි :	විදේශාධාර රුපි :	මුළු මුදල රුපි :
ප්‍රාග්ධන වියදම්			
1 වැඩ සටහන	87,037,500	153,762,500	240,800,000
2 වැඩ සටහන	9,000,000	-	9,000,000
එකතුව (ප්‍රාග්ධන)	96,037,500	153,762,500	249,800,000
පුනරාවර්තන වියදම්			
1 වැඩ සටහන	132,740,000	-	132,740,000
2 වැඩ සටහන	64,495,000	-	64,495,000
පුනරාවර්තන එකතුව	197,235,000	-	197,235,000
මුළු එකතුව	293,272,500	153,762,500	447,035,000

35 වැනි වගුව - 561 ශීර්ෂය යටතේ 1991 වර්ෂය සඳහා සම්පත් ප්‍රතිපාදන
වලින් වැය කළ මුදල් පිළිබඳ විස්තර

	චිකාබද්ධ අරමුදල රුපි :	තර්ථ වියදම් විදේශාධාර රුපි :	මුළු එකතුව රුපි :
ප්‍රාග්ධන වියදම්			
1 වැඩ සටහන	77,207,521	123,024,764	200,232,285
2 වැඩ සටහන	7,335,178	-	7,335,178
එකතුව (ප්‍රාග්ධන)	84,542,699	123,024,764	207,567,463
පුනරාවර්තන වියදම්			
1 වැඩ සටහන	127,336,179	-	127,336,179
2 වැඩ සටහන	63,389,164	-	63,389,164
පුනරාවර්තන එකතුව	190,725,343	-	190,725,343
මුළු එකතුව	275,268,042	123,024,764	398,292,806

36. වෙති වලය - සම්පත් පුළු ප්‍රතිපාදන, පුළු තරු වියදම් සහ අතිරේක/ඉතුරුම්
පිළිබඳ විස්තර

	සම්පත් ප්‍රතිපාදන ව්‍යය රුපි:	තරු වියදම් ව්‍යය	(අතිරේක/ඉතුරුම්)		ව්‍යය රුපි:
			විකුණු ව්‍යය	විකුණු රුපි:	
ප්‍රාග්ධන වියදම්					
1 වැනි ව්‍යය	249800000	200232285	9829,979	30737736	40567715
2 වැනි ව්‍යය	9000000	7335178	1664822	-	1664822
ව්‍යය (ප්‍රාග්ධන)	249800000	207567463	11494801	30737736	42232537
පුනරාවර්තන වියදම්					
1 වැනි ව්‍යය	132740000	127336179	5403821	-	5403821
2 වැනි ව්‍යය	64495000	63389164	1,105836	-	1,105836
පුනරාවර්තන ව්‍යය	197235000	190725343	6509657	-	6509657
පුළු ව්‍යය	447035000	398292806	18004458	30737736	48742194

ඉංජිනේරු සේවා

ඉංජිනේරු සේවාව මගින් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සියළුම රථ වාහන, යන්ත්‍රෝපකරණ හා උපකරණ විලදි ගැනීම හා ඒ පිළිබඳ ලේඛන ලබාගෙන තවත්තු කිරීමද කෙරේ. සියළුම සිවිල් ඉංජිනේරු කාර්යයන් මූලස්ථානය කේන්ද්‍රකොට ගෙන භාලනය වේ.

අය-වැය

වැඩ විස්තරය	මුදල (රුපියල් දහ ලක්වලින්)
සිවිල් වැඩ	
විවිධාංගීකරණ කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ වැඩ සටහන	35.0
ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව	23.0
ඒකාබද්ධ අරමුදල	4.6
සියළුම ව්‍යාපෘති හා ඒකාබද්ධ අරමුදල යටතේ ලබා ගැනීම්	60.0

ඉටු වූ අරමුණු

සමාලෝචනයට භාජනය වූ වර්ෂය තුළදී සැලසුම් කරන ලද සිවිල් ඉංජිනේරු වැඩ සටහනින් 60% ක් අවසන් කරන ලදී. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව සඳහා භාරගත් කාර්යයන්ට අදාළ ප්‍රමාණ පත්‍ර හා ඇස්තමේන්තු යොදාගත් පරිදි පිළියෙල කරන ලදී.

මෙම වර්ෂය තුළදී රුපියල් භාර කෝටි විසි ලක්ෂයක වටිනාකමින් යුත් යන්ත්‍රෝපකරණ, උපකරණ හා රථවාහන ලබා ගන්නා ලදී. පාරිච්චියට ගත නොහැකි වාහන හා උපකරණ විශාල සංඛ්‍යාවක් වෙත්දේසි කිරීමෙන් රුපියල් 46 ලක්ෂයක මුදලක් ආදායමට බැර කරනු ලැබීය. රජයේ ප්‍රතිපත්තියට අනුව පාඩු පිට පවත්වා ගෙන ගිය සියළුම අවත්වැඩියා කිරීමේ වැඩපලවල් වසා දැමීම හෝ වෙනත් කියෝපිත ආයතනවලට පවරාදීම සිදු කරන ලදී.

මූල්‍යමය රජයෙන් ලැබුණු ආධාර පදාතයන් මගින් මැෂිණරි/කර්මාන්ත වැස්ටර් විශාල සංඛ්‍යාවක් පුනරුත්ථාපනය කිරීමට ලැබීම විශාල ජයග්‍රහණයකි. එම වැඩසටහන යටතේ මෙම වැස්ටර් අවත්වැඩියා කිරීම හා තවත්තු කිරීම පිළිබඳව කිලෝමීටර් විශාල සංඛ්‍යාවක් පුහුණු කරනු ලැබීය.

කෘෂිකම්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ රටවාහන හා උපකරණ අවත්වැඩියා කෙරෙන පුද්ගලික ගරාජ ලියා පදිංචි කිරීමට ක්‍රියා කොට ඇත.

බාධක

විවිධ විදේශීය ව්‍යාපෘති යටතේ අවශ්‍ය දෑ මිලදී ගැනීමේ ලිපි ලේඛන ඉංග්‍රීසි ඔප්පු පිළියෙල කළහැකි කිලෝමීටර් කොට්ඨාස බලවත් අඩුපාඩුවක් විය. එමෙන්ම පිරිවිතර සැකසීමට අවශ්‍ය විවිධ ඉංජිනේරු කේතයන්හි නියැලුණු පුහුණු කාර්මික කිලෝමීටර්ද හිඟ විය.

රටේ විවිධ ප්‍රදේශවල කෙරුණු ඉදි කිරීම් කටයුතු සඳහා පුදුපු කොන්ත්‍රාත්කරුවන් කොයා ගැනීමට කොහැකි වූ බැවින් සිවිල් ඉංජිනේරු ඉදි කිරීමේ වැඩ සටහනට බාධා ඇති විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් විකල්ප විධිවිධාන යෙදීමට සිදුවිය.

පාවිච්චියට ගත කොහැකි වාහන හා උපකරණ පිළිබඳව පුදුපු කටයුතු කිරීමට පුදුපුකම්ම ලත් කාර්මික කිලෝමීටර්ගේ හිඟය බලවත් බාධකයක් විය. විදේශීය ආධාර ලබන විවිධ ව්‍යාපෘති යටතේ ලැබුණු වාහන විධිමත් පරිදි කෘෂිකම්ම දෙපාර්තමේන්තුවට පවරා කොට්ඨාස නිලධාරීන්ගේ අවධානය යටතේ උග්‍රවිය.

අනාගත අපේක්ෂා

මෙහිලා බලාපොරොත්තු වනුයේ, තවත් කළමනාකරණ කාණ්ඩ මුළු හඳුන්වාදී ඉලක්කයක් තරා සිසුයෙන් ලබාදීමට හැකි සෑම උත්සාහයක්ම දැරීමයි.

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් නිලධාරීන්

එස්.පී.ආර්. විරසිංහ   පීඑච්. ඩී.   කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ

පරිපාලන

මූලස්ථානය, රේඛාදෙසිය.

කේ.එම්.එම්.වී. මාපිටියම	බී.ඒ.	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ
ටී.කේ. දයාරත්න	බී.ඒ.	සහකාර අධ්‍යක්ෂ
එම්.ලී.වී. කච්චිපහන	බී.ඒ.	සහකාර අධ්‍යක්ෂ
එම්. විරසිංහ	බී.ඒ. (හොරව)	සහකාර අධ්‍යක්ෂ

කෘෂිකර්ම ආර්ථික විද්‍යා හා සැලසුම්

මූලස්ථානය, රේඛාදෙසිය.

එස්.එස්.පී. රත්වීර	පීඑච්. ඩී.	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ
ඩී.ඒ.එස්. සුරවීර	පීඑච්. ඩී.	අතිරේක නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ
එස්.කේ. අනුපාද	එම්. එස්.සී.	කෘෂිකර්ම ආර්ථික විද්‍යාඥ
ටී. ඔලිවියර්	බී. එස්.සී.	කෘෂිකර්ම ආර්ථික විද්‍යාඥ
ඒ.ආර්.එම්. මහරාජරත්න	එම්. එස්.සී.	කෘෂිකර්ම ආර්ථික විද්‍යාඥ
එම්.පී. පෙරේරා	එම්. එස්.සී.	කෘෂිකර්ම ආර්ථික විද්‍යාඥ
එම්.අයි.එම්. රාජපක්ෂ	බී. එස්.සී.	කෘෂිකර්ම ආර්ථික විද්‍යාඥ
ටී.ඒ. සමරසිංහ	එම්. එස්.සී.	කෘෂිකර්ම ආර්ථික විද්‍යාඥ
ටී.ඒ.සී.ද සිල්වා	එම්. එස්.සී.	කෘෂිකර්ම ආර්ථික විද්‍යාඥ
එස්.එම්. වික්‍රමසිංහ	එම්. එස්.සී.	කෘෂිකර්ම ආර්ථික විද්‍යාඥ

ආර්ථික විද්‍යා ඒකකය, කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, කොටුමුල්ල

එම්.ඒ. කේමරත්න   බී.ඒ.   කෘෂිකර්ම ආර්ථික විද්‍යාඥ

ආර්ථික විද්‍යා ඒකකය, කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, මහලුල්පල්ලම.

එම්.ලී.වී. ඩී. ඩී.   ඩී. එස්.සී.   කෘෂිකර්ම ආර්ථික විද්‍යාඥ

ආර්ථික විද්‍යා ඒකකය, කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, කිලිනොච්චිය

ඒ. කාමරත්න   එම්. ජයවර්ධන   කෘෂිකර්ම ආර්ථික විද්‍යාඥ

ආර්ථික විද්‍යා ඒකකය, කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, අභ්‍යන්තර ප්‍රදේශය.

ටී.එම්.පී.එම්.පෙරේරා   බී.ඒ.   කෘෂිකර්ම ආර්ථික විද්‍යාඥ

ආර්ථික විද්‍යා ඒකකය, කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, ගත්තොරුව.

ඩී. එස්.සී.   බී. එස්.සී.   කෘෂිකර්ම ආර්ථික විද්‍යාඥ

උද්භිද උද්‍යාන

මූලස්ථානය, රේඛාදෙසිය.

ඩී.බී. සුමනසේන	එම්.එස්.සී.	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ
ටී. විරසේන	පරිපාලන නිලධාරී.	

රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය, පේරාදෙණිය.

ඩී.එම්.ඩබ්ලිව්.බී.බානේසර	ඩී.එස්.සී.	උද්භිද විද්‍යා
එම්.එම්.එම්. ඉන්ද්‍රසේන	ඩී.එස්.සී.	උද්භිද විද්‍යා
ටී.ඩබ්ලිව්.එල්. ජයරත්න	ඩී.එස්.සී.	උද්භිද විද්‍යා
එස්. ප්‍රේමානන්ද	ඩී.එස්.සී.	උද්භිද විද්‍යා
ඩී. රණවිරුආචාර්ය	ඩී.එස්.සී.	කෘෂිකර්ම
එම්. රාජරත්න	කෘෂිකර්ම විචල්‍යෝග්‍ය	කෘෂිකර්ම
කේ.එස්.සාය	ඩී.එස්.සී.	උද්භිද විද්‍යා

ජාතික ශාක පුරකීකාරණය, පේරාදෙණිය.

ඒ.එම්.එම්. ජයසූරිය	පී.එම්.ඩී.	උද්භිද විද්‍යා
ඩී.එස්.ඒ. විජේප්‍රසාද	ඩී.එස්.සී.	උද්භිද විද්‍යා

උද්භිද උද්‍යානය, හත්ගල.

ඩී.එම්.පී. පෙරපුත්ත	එම්.එස්.සී.	උද්භිද විද්‍යා
---------------------	-------------	----------------

පර්යේෂණ

මූලස්ථානය, පේරාදෙණිය

එස්.එල්. අමරසිංහ	පී.එම්.ඩී.	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්‍ෂ
එස්.එස්.ඩී.ඩී.ටී.ජයවර්ධන,	පී.එම්.ඩී.	අතිරේක නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්‍ෂ
එස්. කාශ්‍යප	පී.එම්.ඩී.	අතිරේක නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්‍ෂ
එස්. වික්‍රමරත්න	පී.එම්.ඩී.	අතිරේක නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්‍ෂ
ජේ.ඒ.ඒ.ටී.ඉන්ද්‍රසේන	එම්.එස්.සී.	කෘෂිකර්ම නිලධාරී, කෘෂිකර්ම ආර්ථික විද්‍යා
සී.ඒ. පුරුෂෝත්තර	එම්.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, පැළෑටි ව්‍යාධි විද්‍යා
කේ.ඩී. හේරත්	පරිපාලන නිලධාරී	
කේ.එම්.ආර්.නවරත්න	පරිපාලන නිලධාරී	

කලාපීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, අඟුණකොලපැලැස්.

ටී.ඩී. කීර්තිරත්න	එම්.එස්.සී.	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්‍ෂ, පර්යේෂණ-ජල කළමනාකරණ
එම්.ඒ.ආර්.එස්. අබේරත්න	ඩී.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, නිව විද්‍යා
ඩී.එස්. ඩී. ඉන්ද්‍රසේන	අධ්‍යක්‍ෂවර්ධන, පී.එම්.ඩී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, පැළෑටි අතිරේක
සී.ටී. අනුසේන	ඩී.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, පැළෑටි අතිරේක
එස්.ටී. බණ්ඩාර	එම්.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, පැළෑටි අතිරේක
ඩබ්.එම්.ටී.බී. බණ්ඩාර	එම්.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, පැළෑටි අතිරේක
එල්.සී. වජිරසිංහ	ඩී.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, පැළෑටි අතිරේක
ටී.ඩී. ජයරත්න	එම්.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, පැළෑටි අතිරේක
ජේ. කාරිසවත්ති	ඩී.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, පැළෑටි ව්‍යාධි විද්‍යා
ඩබ්.ඒ.කේ. කරුණාතිලක	ඩී.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, ජල කළමනාකරණ
ඒ.එම්.ටී. මිශ්‍රසේන	එම්.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, ශාඛා විද්‍යා
ටී. ප්‍රේමසේන	ඩී.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, ශාඛා විද්‍යා
ඩබ්.එල්.ටී. සමරසේන	ඩී.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, උද්‍යාන විද්‍යා
ජේ.ඒ. සිරිසේන	එම්.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, උද්‍යාන විද්‍යා
එල්.ඒ. වීරසේන	එම්.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, පැළෑටි අතිරේක

කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, අම්බලන්කොට

එස්. සේනානායක	පී.එම්.ඩී.	ස්ථානාධ්‍යක්‍ෂ, පර්යේෂණ නිලධාරී, ශාඛා විද්‍යා
ඩී.ඒ.ආර්.පුත්තවර්ධන	එම්.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, ශාඛා විද්‍යා

කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය - පෙලිප්පොල

අයි. බාලසූරිය	එම්.එස්.සී.	ස්ථානාධ්‍යක්‍ෂ පර්යේෂණ නිලධාරී, ශාඛා විද්‍යා
කේ.කේ.පෙරේරා	එම්.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, ශාඛා විද්‍යා

කෘෂිකම්පන පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය - රහගල.

එල්.ටී.කේරත්	එම්.එස්.	ස්ථාන භාර පර්යේෂණ නිලධාරී	උද්‍යාන විද්‍යා
--------------	----------	---------------------------	-----------------

කලාපීය කෘෂිකම්පන පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය - බෝලිවල.

ටී.ඊ.ඉන්ද්‍රසේන	එම්.එස්.	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ පර්යේෂණ	භෞත විද්‍යා
ඩබ්.එම්.ජේ.බණ්ඩාර	එම්.එස්.	පර්යේෂණ නිලධාරී	පාඨ විද්‍යා
ඊ.එම්.දසනායක	පී.එම්.ඒ.	පර්යේෂණ නිලධාරී	වෛද්‍ය විද්‍යා
එස්.එස්.කරිවන්දන	එම්.එස්.	පර්යේෂණ නිලධාරී	භෞත විද්‍යා
එල්.ජයසංකර	එම්.එස්.	පර්යේෂණ නිලධාරී	උද්‍යාන විද්‍යා
ටී.ඊ.පී.ද සිල්වා	කී.එස්.	පර්යේෂණ නිලධාරී	භෞත විද්‍යා
එම්.ඩී.පී.ඊ.පී.පී.	කෘෂිකම්පන විද්‍යාලය	කෘෂිකම්පන නිලධාරී	පැලැට් අධ්‍යක්ෂ
ජේ.ඩී.වීරසිංහ	එම්.එස්.	පර්යේෂණ නිලධාරී	පාඨ විද්‍යා
ඩී.එල්.වික්‍රමසිංහ	එම්.එස්.	පර්යේෂණ නිලධාරී	පැලැට් ව්‍යාපෘති විද්‍යා
සී.වී.ජයවර්ධන	එම්.එස්.	පර්යේෂණ නිලධාරී	භෞත විද්‍යා
එස්.ඩී.ආර්.වික්‍රමසේන	කී.එස්.	පර්යේෂණ නිලධාරී	පාඨ විද්‍යා
එස්.කේ.එස්.		පර්යේෂණ නිලධාරී	

කෘෂිකම්පන පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය - මෙන්නෙට්ටි.

ඊ.ඩී.කේ.එස්.	එම්.එස්.	ස්ථාන භාර පර්යේෂණ නිලධාරී	පැලැට් අධ්‍යක්ෂ
--------------	----------	---------------------------	-----------------

කෘෂිකම්පන පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය - හම්බන්තොට.

ඊ.දුර්ගමසේන	එම්.එස්.	ස්ථාන භාර පර්යේෂණ නිලධාරී	භෞත විද්‍යා
-------------	----------	---------------------------	-------------

කෘෂිකම්පන පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය - හොරණ.

ආර්.එම්.ජේ.ප්‍රනාන්දු	එම්.එස්.	කෘෂිකම්පන නිලධාරී	පී.එස්. පාලන
-----------------------	----------	-------------------	--------------

කෘෂිකම්පන පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය - ලබ්බුදුටුව.

එම්.ද සිල්වා	එම්.එස්.	ස්ථාන භාර පර්යේෂණ නිලධාරී	භෞත විද්‍යා
--------------	----------	---------------------------	-------------

කෘෂිකම්පන පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය - පැල්වෙලි.

එම්.ඩී.ජයවර්ධන	එම්.එස්.	ස්ථාන භාර පර්යේෂණ නිලධාරී	භෞත විද්‍යා
----------------	----------	---------------------------	-------------

මධ්‍යම කෘෂිකම්පන පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය - ගම්පොරුව.

එම්.කේ.එස්. උද්භිද විද්‍යා අංශය	පී.එම්.ඒ.	පර්යේෂණ අධ්‍යක්ෂ	පාඨ විද්‍යා
---------------------------------	-----------	------------------	-------------

ජේ.පී.ප්‍රනාන්දු සිල්වා	එම්.එස්.	ප්‍රධාන නිලධාරී	භෞත විද්‍යා
එස්.එම්.අබේසේන	කී.එස්.	පර්යේෂණ නිලධාරී	පැලැට් අධ්‍යක්ෂ
ඩබ්.එම්.එස්.එම්.බණ්ඩාර	කී.එස්.	පර්යේෂණ නිලධාරී	භෞත විද්‍යා
ජේ.ආර්.ප්‍රනාන්දු	එම්.එස්.	පර්යේෂණ නිලධාරී	භෞත විද්‍යා

රසායන විද්‍යා අංශය

ආර්.කේ.එස්.ආර්ථන	පී.එම්.ඒ.	ප්‍රධාන නිලධාරී	පාඨ විද්‍යා
ඊ.අබේසේන	එම්.එස්.	පර්යේෂණ නිලධාරී	පාඨ විද්‍යා
ඊ.අයි.ඩයස්	කී.එස්.	පර්යේෂණ නිලධාරී	පලිබෝධ කාලය, රසායන විද්‍යා
එස්.ඉන්ද්‍රසේන	එම්.එස්.	පර්යේෂණ නිලධාරී	පාඨ විද්‍යා
ඩී.එම්.පී.ආර්ථන	එම්.එස්.	පර්යේෂණ නිලධාරී	පාඨ විද්‍යා
එස්.එම්.ආර්ථන	එම්.එස්.	පර්යේෂණ නිලධාරී	පාඨ විද්‍යා
ඊ.වික්‍රමසේන	එම්.එස්.	පර්යේෂණ නිලධාරී	පලිබෝධ කාලය, රසායන විද්‍යා
එස්.වී.ජයවර්ධන	එම්.එස්.	පර්යේෂණ නිලධාරී	පාඨ විද්‍යා

කලාපි සාහිත්‍ය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, මහලුප්පල්ලව

එම්.පී. ආර්යරත්න	එම්.එස්.සී.	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ පර්යේෂණ, පැලෑටි අභිජනන
ඒ.ඒ.එල්. අමරසිංහ	එම්.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, වල් පැලෑටි විද්‍යා
ඒ. රොල්ෆ් කේ	පී.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, පැලෑටි අභිජනන
පී.ඩබ්.ජේ.එන්.සී.සී.	ඩී.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, පාංශු විද්‍යා
පී.එම්.ඩබ්.විශාල්	ඩී.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, පැලෑටි අභිජනන
ඩී.එම්.ඒ. චන්දන	එම්.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, කිට විද්‍යා
පී.ඩී. චන්දන	එම්.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, පාංශු සාංස්ථික
එම්.එම්.ඒ. පොත්තේ	එම්.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, පැලෑටි අභිජනන
කේ. හෙට්ටිආරච්චි	එම්.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, පැලෑටි අභිජනන
එස්.එන්. ජයවර්ධන	ඩී.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, ශාක විද්‍යා
කේ.ඒ.එස්.එම්.ජේෂ්වර	පී.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, ශාක විද්‍යා
යූ.පී. කරුණාසිල්ල	ඩී.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, පාංශු භෞතික විද්‍යා
ආර්.එස්.කේ. කීර්තිසේන	එම්.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, ශාක විද්‍යා
කේ.එම්.ඒ. කඤ්ඤා	එම්.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, පාංශු විද්‍යා
කේ.ඒ. මෙන්තකන්ද	එම්.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, ශාක විද්‍යා
ඩී.එම්. ප්‍රකාශ්ආරච්චි	එම්.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, පැලෑටි අභිජනන
එස්. පානිපත්	එම්.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, පැලෑටි අභිජනන
ඒ.එම්. පෙරේරා	ඩී.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, පැලෑටි අභිජනන
ඩී.එම්.කේ. පෙරේරා	පී.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, ශාක විද්‍යා
එස්.ඒ. පියදාස	ඩී.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, උද්‍යාන විද්‍යා
එම්.ඒ. ප්‍රමාණන්ත	එම්.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, පාංශු විද්‍යා
පී.එම්. විජේරත්න ඔණිඩා	ඩී.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, කිට විද්‍යා
එල්.සී. විජේසිල්ල	එම්.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, පැලෑටි ව්‍යාධි විද්‍යා
පී.කී.ආර්. පොත්තේ	පරිපාලන නිලධාරී	

සාහිත්‍ය පර්යේෂණ ඒකකය , අනුරාධපුරය

ආර්.එම්. රත්නර බණ්ඩා   ඩී.එස්.සී.   ස්ථානගාර පර්යේෂණ නිලධාරී, ශාක විද්‍යා

කලාපි සාහිත්‍ය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, මාතලේ

එම්. සමරසිංහ	එම්.එස්.සී.	පර්යේෂණ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, ශාක විද්‍යා
එම්.එස්.එස්.ඩබ්.ප්‍රකාශ්	ඩී.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, උද්‍යාන විද්‍යා
ඩී.පී.පී.ජයකොඩි	ඩී.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, වල්පැලෑටි විද්‍යා
ජේ.එම්.පී.ඒ. ජයසුන්දර	ඩී.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, පාංශු විද්‍යා
එස්.ඒ. ජයසුරිය	ඩී.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, ශාක විද්‍යා
එස්.පී.සී.සු.සු.සු.සු.සු	එම්.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, පැලෑටි ව්‍යාධි විද්‍යා
එම්.ඒ.එම්.ඒ.ආර්.පෙරේරා	ඩී.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, කිට විද්‍යා
ඩී. රඹුකන්ද	එම්.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, ශාක විද්‍යා
ඒ. කේ.ප්‍රකාශ්	එම්.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, ශාක විද්‍යා
එස්.එම්.සී. ප්‍රමාණන්ත	පී.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, කිට විද්‍යා
එස්.එස්.එම්. පුලියන්ත	එම්.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, කිට විද්‍යා
ඩබ්.එම්.ඩබ්. චිරකෝන්	ඩී.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, ශාක විද්‍යා
එස්. වැලිසල	එම්.එස්.සී.	පර්යේෂණ නිලධාරී, පාංශු පුළුල්කාව
පී.එම්.ඒ. ප්‍රකාශ්	සාහිත්‍ය විප්ලෝම	සාහිත්‍ය නිලධාරී, ගොවිපල් කළමනාකරණ
එම්.සු. ජයවර්ධන	පරිපාලන නිලධාරී	

සාහිත්‍ය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, කල්පිටිය

ඩී.එස්.පී. සුරැල්ලආරච්චි   එම්.එස්.සී.   ස්ථානගාර පර්යේෂණ නිලධාරී, ජල කළමනාකරණ

ඩබ්.ඒ.ආර්.එස්.ප්‍රකාශ්,   ඩී.එස්.සී.   පර්යේෂණ නිලධාරී, ශාක විද්‍යා

උපදේශනා පර්යේෂණ ඒකකය - වල්පිටිය

එල්.පී.සේමදාස   ඩී.එස්.සී.   ස්ථානගාර පර්යේෂණ නිලධාරී   ශාක විද්‍යා

ඩබ්.ඒ.සේමදාස   එම්.එස්.සී.   පර්යේෂණ නිලධාරී   පාංශු භෞතික විද්‍යා

මධ්‍යම වී අඹිජනන මධ්‍යස්ථානය - මහලංගොඩ.

එම්.ටී.ධනපාල	ටී.එම්.ඩී.	කිසිදේදම අධ්‍යයන (පර්යේෂණ)	පැලෑටි අඹිජනන
ඩී.එම්.එන්.දිසානායක	එම්.එස්සී.	පර්යේෂණ කිලියාරි	පැලෑටි ව්‍යාධි විද්‍යා
එම්.ජයසිංහ	ඩී.එස්සී.	පර්යේෂණ කිලියාරි	පැලෑටි අඹිජනන
එල්.බී.ඉලක්ක	ඩී.එස්සී.	පර්යේෂණ කිලියාරි	කිට විද්‍යාව
අයි.ජේ.එස්.කෙසෙල්ල	ඩී.එස්සී.	පර්යේෂණ කිලියාරි	පැලෑටි අඹිජනන
එල්.ප්‍රනාන්දු	එම්.එස්සී.	පර්යේෂණ කිලියාරි	කිට විද්‍යාව
ඩී.ඩී.පබ්‍රහ්මයා	එම්.එස්සී.	පර්යේෂණ කිලියාරි	පැලෑටි අඹිජනන
ආර්.ජී.ජේ	එම්.එස්සී.	පර්යේෂණ කිලියාරි	පැලෑටි අඹිජනන
ආර්.එම්.ටී.රාජපාල	එම්.ආර්.ඊ	පර්යේෂණ කිලියාරි	පැලෑටි අඹිජනන
එම්.එස්.ඕ.ඩබ්ලිව්.ටී.එම්.			
ඩී.එම්.රත්නායක	ඩී.එස්සී.	පර්යේෂණ කිලියාරි	කිට විද්‍යාව
ටී.ඒ.සේනානායක	එම්.එස්සී.	පර්යේෂණ කිලියාරි	පැලෑටි අඹිජනන
අයි.ඉසබ්.සාර්තා ඊ	එම්.එස්සී.	පර්යේෂණ කිලියාරි	ධාන්‍ය රසායන විද්‍යා
එස්.සී.වික්‍රමසිංහ	එම්.ආර්.ඊ	පර්යේෂණ කිලියාරි	පැලෑටි කාබනික විද්‍යා
ඩබ්.එම්.ඒ.ඩී.වික්‍රමසිංහ	ඩී.එස්සී.	පර්යේෂණ කිලියාරි	පාංශු විද්‍යා

ශාඛිපල් යාන්ත්‍රික පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය - මහලුපල්ලම

එස්. සාධාරණ,	ඩී.එස්සී. (ඉංජිනේරු විද්‍යාව) පශ්චාත් උපාධි විචල්ලේඛ (කෘෂි: ඉංජිනේරු විද්‍යාව) විරලත් ඉංජිනේරු, එම්.අයි.ඊ. (ශ්‍රී ලංකා)	ප්‍රධාන ඉංජිනේරු
ඒ. අමරසේනසේන,	ඩී.එස්සී. (ඉංජිනේරු විද්‍යාව) එම්.අයි.ඊ. (ශ්‍රී ලංකා)	කෘෂිකළී ඉංජිනේරු
එම්.එම්.එම්.ඒ. ඩබ්ලිව්,	ඩී.එස්සී. (ඉංජිනේරු විද්‍යාව) විචල්ලේඛ (ශාඛිපල් යාන්ත්‍රික විද්‍යාව)	කෘෂිකළී ඉංජිනේරු
එම්.එම්.එන්.ජයසේන,	ඩී.එස්සී. (ඉංජිනේරු විද්‍යාව) එම්.අයි.ඊ. (ශ්‍රී ලංකා)	කෘෂිකළී ඉංජිනේරු
ටී.එල්. රාජපාල,	ඩී.එස්සී. (ඉංජිනේරු විද්‍යාව)	කෘෂිකළී ඉංජිනේරු
ඩී.එම්.එස්. සුරවීර,	ඩී.එස්සී. (ඉංජිනේරු විද්‍යාව) එම්.අයි.ඊ. (ශ්‍රී ලංකා)	කෘෂිකළී ඉංජිනේරු
එම්.එම්. සිලසරත්න,	ටී.අයි.ඊ. (I වැනි හා II වැනි කොටස)	කෘෂිකළී ඉංජිනේරු
එම්.ඒ. විමල්,	එම්.එස්සී. එම්.අයි.ඊ. (ශ්‍රී ලංකා)	කෘෂිකළී ඉංජිනේරු
ටී.ඩබ්.රත්නසිරි	පශ්චාත් උපාධි විචල්ලේඛ කෘෂිකළී විද්‍යා)	පර්යේෂණ කිලියාරි, කෘෂි.ඉංජිනේරු විද්‍යා

ඉඩම් හා ජල කළමනාකරණ පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය - පේරාදෙණිය.

එස්. සෝමසිරි,	ටී.එම්.ඩී.	ප්‍රධාන කිලියාරි, පාංශු විද්‍යා.
ටී.ඩී. ගාලොඩ්විල,	එම්.එස්සී.	පර්යේෂණ කිලියාරි ඉඩම් ඇගයීම
ජේ. සඳවිල,	ටී.එම්.ඩී.	පර්යේෂණ කිලියාරි, පාංශු විද්‍යා
ආර්.ටී.කේ. කන්තසේන,	එම්.එස්සී.	පර්යේෂණ කිලියාරි, කෘෂි.දේශගුණ විද්‍යා
එම්.ඒ.කේ ප්‍රසාදය,	ඩී.එස්සී.	පර්යේෂණ කිලියාරි, ජල කළමනාකරණ

එච්.බී. කායකකෝරළේ,	එම්.එස්.	පර්යේෂණ නිලධාරී, පාංශු භෞතික විද්‍යා
එල්.ඒ. වික්‍රමසිංහ,	එම්.එස්.	පර්යේෂණ නිලධාරී, පාංශු විද්‍යා
එච්.ඒ. කේසරසේන,	කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය	කෘෂිකර්ම නිලධාරී, පාංශු සාරාංශ
ඒ. කුමාරසිංහ,	කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය	කෘෂිකර්ම නිලධාරී, පාංශු සාරාංශ
ඒ.ඒ. ධර්මසේන,	කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය	කෘෂිකර්ම නිලධාරී, පාංශු සාරාංශ
ආර්. නවරත්න,	කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය	කෘෂිකර්ම නිලධාරී, පාංශු සාරාංශ
<u>පැලෑටි රාශි සම්පත් වටහාදීමට - ගණකාරුව.</u>		
පී. ගනේෂන්,	පීඑම්.ඒ.	ප්‍රධාන නිලධාරී, පැලෑටි අභිවෘත්ත
පී.බී. සිංහල,	එම්.එස්.	පර්යේෂණ නිලධාරී, පැලෑටි අභිවෘත්ත
එම්.එම්.වික්‍රමසිංහ,	පීඑම්.ඒ.	පර්යේෂණ නිලධාරී, ලේඛන කාර්ය
ඒ.පී. රාජපක්ෂ,	බී.එස්.	පර්යේෂණ නිලධාරී, ලේඛන කාර්ය
පී.කේ. සමරසිංහ,	එම්.එස්.	පර්යේෂණ නිලධාරී, ලේඛන කාර්ය
කේ.ඒ.පී. සිට්ටිපාය,	බී.එස්.	පර්යේෂණ නිලධාරී, පැලෑටි අභිවෘත්ත
එස්.කේ.කේ.පෙරේරා,	කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය	කෘෂිකර්ම නිලධාරී

බීජ සහතික කිරීම හා පැලෑටි සාරාංශය - ප්‍රධාන කාර්යාලය - ලේඛනාංකය.

එම්.එම්.ඒ.පී.ප්‍රකාශන	පීඑම්.ඒ.	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ
එස්.එල්.වීරසේන	පීඑම්.ඒ.	අතිරේක නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ
ඒ.බී.අනේෂන්		
පී.එල්.එම්.අනේෂන්	බී.එස්.	කෘෂිකර්ම
පී.කේ.වික්‍රම	එම්.ඒ.පී.	විෂ්‍ය වේදය

බීජ සහතික කිරීමේ ඒකකය - ගණකාරුව.

පී.පී.කේ.වික්‍රමසිංහ	එම්.එස්.	බීජ සහතික
පී.කේ.සංඝභවන	එම්.ඒ.පී.	පැලෑටි සාරාංශ
එස්.පී.ආර්.ද සිල්වා	බී.එස්.	කෘෂිකර්ම
කේ.එම්.ආර්.සුමසිංහ	කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය	

බීජ පරීක්ෂණාගාරය - ගණකාරුව.

පී.එම්.වික්‍රමසේන	බී.එස්.	කෘෂිකර්ම
-------------------	---------	----------

පැලෑටි සාරාංශ ඒකකය - ගණකාරුව.

කේ.බී.කුමාරසිංහ	බී.එස්.	කෘෂිකර්ම
එම්.රාජපක්ෂ	බී.එස්.	කෘෂිකර්ම
එම්.බී.සෙනරත්	කෘෂිකර්ම විද්‍යාලය	

පැලෑටි නියෝජ්‍යයන් සේවය - ගණකාරුව.

ආර්.එස්.එස්. ද සිල්වා	එම්.එස්.	පිට විද්‍යාගාර
එම්.එම්.සුමසිංහ මණිකර	එම්.එස්.	පිට විද්‍යාගාර

බීජ පරීක්ෂණාගාරය - ව්‍යවස්ථාපිතය.

පී.එස්.එස්.ජයරත්න	බී.එස්.	කෘෂිකර්ම
-------------------	---------	----------

බීජ සහතික කිරීමේ සේවය - කොළඹ.

ඩබ්ලිව්.කේ.ප්‍රියසිංහ	බී.එස්.	කෘෂිකර්ම
-----------------------	---------	----------

ඉංජිනේරු සේවා අංශය

ප්‍රධාන කාර්යාලය - චේරුදෙණිය

එන්. කනේසු,	ඩී.එස්.සී. (ඉංජිනේරු විද්‍යාව) පශ්චාත් උපාධි විචල්ලෝමා (කෘෂිකම් ඉංජිනේරු විද්‍යාව), වරලත් ඉංජිනේරු, එම්.අයි.ඊ. (යන්ත්‍රික), එම්.අයි.සී.ඊ., එස්.අයි.ඊ. (ශ්‍රී ලංකා)	ප්‍රධාන ඉංජිනේරු
ජේ.ඩී.අබේසේන,	එම්.අයි.ඊ. (ශ්‍රී ලංකා)	සිවිල්
ඒ.ටී.එස්. ද අබේසුරිය,	ඩී.එස්.සී. පශ්චාත් උපාධි විචල්ලෝමා, (කෘෂි.යන්ත්‍රික ඉංජිනේරු විද්‍යාව)	
කේ.ඒ.ආර්.සී. පෙරේරා,	එම්.එස්.සී. (ඉංජිනේරු විද්‍යාව)	සිවිල්
එස්.එස්.ටී.පෙරේරා,	එම්.එස්.සී. (කෘෂි.යන්ත්‍රික ඉංජිනේරු විද්‍යාව)	
එස්. ජයරත්න,	ඩී.එස්.සී. (ඉංජිනේරු විද්‍යාව යන්ත්‍රික) එම්.අයි.ඊ. (ශ්‍රී ලංකා)	
එස්. ශ්‍රී කාන්තා,	ඩී.එස්.සී. (ඉංජිනේරු විද්‍යාව)	සිවිල්
පී. පුනරාලෝකි,	ඩී.එස්.සී. (ඉංජිනේරු විද්‍යාව) එම්.අයි.ඊ. (ශ්‍රී ලංකා)	සිවිල්
එස්. කේ. උඩුගමපුරිය,	ඩී.එස්.සී. (ඉංජිනේරු විද්‍යාව)	සිවිල්

පුද්ගල අංශය.

ප්‍රධාන කාර්යාලය, චේරුදෙණිය.

ඒ. එම්. අබේරත්න	ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකාරී සේවය	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ
එ. එම්. ඒ. ඒ. අධිකාරී	- එම -	ගණකාධිකාරී
ආර්. කේ. අජිතකාන්ත	- එම -	- එම -
ටී. ඒ. එල්. ඉස්මායිල්	- එම -	- එම -
පී. එම්. ආර්. ඒ. ජයවර්ධන	- එම -	- එම -
ඊ. එල්. ජයවර්ධන	- එම -	- එම -
ඩබ්. කලන්සුරිය	- එම -	- එම -
එස්. කොට්ඨාස	- එම -	- එම -
ටී. ඒ. ප්‍රදීපා	- එම -	- එම -
කලානි එස්. ජේ	- එම -	- එම -
නිමල් ගෝචරන්	- එම -	- එම -
බී. පුරියසේන	- එම -	- එම -

* අධ්‍යක්ෂ නිවාඩු.

ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන්ගේ නවීන පරිණාමයේ දේශීයව දැනුවත් කර ඇත. නිලධාරීන්ගේ නව වල දැනුම පිළිවෙල ඉහලම අධ්‍යාපන පුහුණුව, හා තනතුර හා රාජ්‍ය ප්‍රවණතාව අනුව අනු පිළිවෙලට දක්වා ඇත.

සාධක වාර්තාව (1991 දෙසැම්බර් 31 දිනට)

වේදිකා සංගීතයේ නාමය	සමස්ත ආර්ථික වියදම හා ව්‍යාපෘති	උද්‍යාන වියදම	පරිපූරක	මිල සාධක කිරීමේ වේදිකා හා පැහැදිලි පැහැදිලි කිරීම	මිල හා වේදිකා ව්‍යවස්ථාපිත	සාමාන්‍ය ඉවහරණ	විවිධ ව්‍යවස්ථාපිත	මුදල	ඉවහරණ	මුළු
ශ්‍රී ලංකා සාහිත්‍ය වේදිකා	18	11	207	18	18	88	01			361
ශ්‍රී ලංකා පරිපූරක වේදිකා							04			04
සාහිත්‍ය වේදිකා		01						12	01	14
ඉංග්‍රීසි වේදිකා			08						08	16
සාහිත්‍ය වේදිකා									01	01
පරිපූරක වේදිකා	01		08		02	02	06		02	21
විද්‍යා මධ්‍යස්ථාන සාහිත්‍ය වේදිකා	03	11	192	41	78	138	-	01	23	487
සාහිත්‍ය වේදිකා	06	09	64	10	47	58	75	119	15	403
විද්‍යා මධ්‍යස්ථාන	04	06	16	04	11	27	13	13	05	99
ලියවිල්ල		01	03	01	01	02	03	01		13
සාහිත්‍ය වේදිකා						02	01			04
උපාධ්‍යවරුන් සඳහා	01					03		04		08
සාහිත්‍ය වේදිකා	01	01	22	01	28	16	01	04	05	79
සාහිත්‍ය වේදිකා								01	02	03
ආර්ථික සාහිත්‍ය	12									12
උද්‍යාන සාහිත්‍ය		04								04
උද්‍යාන සාහිත්‍ය		12								12
විද්‍යා මධ්‍යස්ථාන			47							47
මුදල් වසඳු කිරීමේ සාහිත්‍ය		10								10
විවිධ ව්‍යවස්ථාපිත	01					01				02
සාහිත්‍ය සාහිත්‍ය	02									02
විද්‍යා මධ්‍යස්ථාන								01		01
පොත් සාහිත්‍ය								12		12
මුදල් සාහිත්‍ය								03		03
සාහිත්‍ය සාහිත්‍ය						01		01		02
සාහිත්‍ය සාහිත්‍ය								06	07	13
සාහිත්‍ය සාහිත්‍ය						05		01	02	08
ලොව පවතින						01		01		02
සාහිත්‍ය සාහිත්‍ය	01		07	01	01	02	11	10		33
විද්‍යා මධ්‍යස්ථාන (විද්‍යා මධ්‍යස්ථාන)						01				01
විද්‍යා මධ්‍යස්ථාන						03				03
විද්‍යා මධ්‍යස්ථාන						01				01
විද්‍යා මධ්‍යස්ථාන										01
විද්‍යා මධ්‍යස්ථාන						01			01	02
විද්‍යා මධ්‍යස්ථාන						03				03
විද්‍යා මධ්‍යස්ථාන						01				01
විද්‍යා මධ්‍යස්ථාන						01				01
විද්‍යා මධ්‍යස්ථාන						01				01
විද්‍යා මධ්‍යස්ථාන						01				01
විද්‍යා මධ්‍යස්ථාන						01				01
විද්‍යා මධ්‍යස්ථාන						09				09
විද්‍යා මධ්‍යස්ථාන						02			09	11

සාධාරණ මණ්ඩල පුද්ගලයන් (1991 දෙසැම්බර් 31 දිනට)

අංශය	විමර්ශන	සාමාන්‍ය රාජ්‍ය විමර්ශන	බී.එස්.සී.	බී.ඒ.සී.	එම්.එස්.සී.	එම්.ආර්.ඒ.	එම්.බී.සී.	එ / ඒ.ආර්.ඒ.ඒ.	සමස්ත.
සාමාන්‍ය ආර්ථික විද්‍යා හා සැලසුම්			04	02	06		01		02
උද්‍යාන විද්‍යා			07		02				01
පර්යේෂණ	08		60		109				29
විජ්‍ය සහ සේවා විමර්ශන සේවා හා සැලැස්සුම් සංරක්ෂණ.	04		07		05				02
විජ්‍ය හා රෝපණ ප්‍රවර්ධන	10		02		05				01
සාමාන්‍ය ප්‍රවර්ධන	12		51		24				01
පර්යේෂණ				04					01
ආර්ථික විද්‍යා		01	02		01	03		01	-
මුළු සංඛ්‍යාව	34	01	133	06	152	03	01	01	37

National Digitization Project
National Science Foundation

Institute : Department of Agriculture

1. Place of Scanning : Department of Agriculture, Peradeniya

2. Date Scanned : ..... 2018/02/20 .....

3. Name of Digitizing Company : Sanje (Private) Ltd, No 435/16, Kottawa Rd,
Hokandara North, Arangala, Hokandara

4. Scanning Officer

Name : ..... N.S. Karunaratna .....

Signature : ..... Sithara .....

Certification of Scanning

I hereby certify that the scanning of this document was carried out under my supervision, according to the norms and standards of digital scanning accurately, also keeping with the originality of the original document to be accepted in a court of law.

Certifying Officer

Designation : Chief Librarian .....

Name : Saumya Upamalika .....

Signature : .....

Date : ..... 2018/02/20 .....

“This document/publication was digitized under National Digitization Project of the National Science Foundation, Sri Lanka”